



DECRETORVM SYNODALIVM  
DIOECESIS  
COLONIENSIS  
P A R S I.

De Fide & Religione Catholica, Officio cultuque  
divino, & Cæremoniis.

TITULUS I.

De Fide, & ad integritatem Fidei conservandam  
pertinentibus.

CAPUT I.

§. I. *Catholica Fidei professionem edant Ca-  
thedralium Prælati & Canonici, nec non  
Curati omnes.*

Hebr. 11.  
v. 1. & 6.  
P<sup>a</sup> Pape IV.  
Const. 88.  
Bullarij tom.  
2. Synodus  
Coloniens. sub  
Ferdinand.  
Archiep. anno  
1612. post  
Dominicam  
invocavit  
tit. 1. num. 4.  
ac tit. 8. &  
eodem anno  
2. Octobris  
tit. 2. & 19.  
Aprilis anno  
1627. tit. 1.  
Concil. Trid.  
Sess. 24. de re-  
format. c. 12.



Um sine Fide, quæ est speranda-  
rum substantia rerum, & argu-  
mentum non apparentium, im-  
possibile sit placere Deo; nec No-  
bis spes æternæ beatitudinis  
ulla possit affulgere; idcirco Decretis Sy-  
nodalibus Coloniensibus de emittenda Fi-  
dei Orthodoxæ professione juxta formam  
à Pio IV. Pontifice præscriptam, atque  
ante-hac à Decessoribus Nostri Coloniensibus Archiepiscopis sæpiùs publica-  
tam, & in fine hujus tituli subjunctam, in-  
hærentes, severè mandamus, ut saluberrimum Decretum Concilii Tridentini de  
eiusdem Fidei professione in manibus Epi-

scopi Diocesani, ejusve Vicarii Generalis,  
seu Officialis faciendâ ab omnibus & sin-  
gulis, quibus de Dignitatibus, vel Ecclesia-  
rum Cathedralium Canonicatibus, & aliis  
quibuscunque beneficiis Ecclesiasticis cu-  
ram animarum habentibus provisum est,  
sicubi in oblivionem ac desuetudinem abie-  
rit; in memoriam, usum & consuetudinem  
revocetur; præsertim cum declaret idem  
Concilium, quod alioquin prædicti fru-  
ctus non faciant suos, nec illis possessio  
suffragetur.

§. II. *Collegiarum Ecclesiarum Prælati,  
Decani, Canonici, Canonisse, beneficiati  
quoque non curati, etiamsi antea  
eandem professionem fecerint.*

ET quia temporum calamitas, & inva-  
lescentium hæresum malitia cogit, ut  
nihil prætermittatur, quod ad crediti No-  
bis

A bis

## 2 Decreta Synodalia D. Maximiliani Henrici

bis gregis profectum, & Catholicæ Fidei prælidium posse conferre videatur: ideo etiam volumus, & seriò jubemus, ut omnes & singuli Dignitates, vel Canonicatus in Ecclesiis Collegiatis, aut in iis Vicarias, Capellanas, Sacellanas, sive alia qualiacunque beneficia, aut Officia Ecclesiastica quovis nomine nuncupata deinceps assecuturi, cæteri que Sacerdotes, Clerici, Ecclesiarum Ministri, atque Custodes seu Æditui, nec non Abbatissæ, atque Canonissæ sæculares quarumcunque Ecclesiarum supradictam Fidei professionem in Capitulo, antequam ad possessionem, vel ad residentiam admittantur, faciant; etiamsi aliàs ipsam Fidei professionem emisissent.

### §. III. Et omnes Ecclesiæ Ministri.

Similiter Vicarias, Sacellanas, aut alia quæcunque beneficia, seu Officia Ecclesiastica in Parochialibus, aut quibusvis aliis Ecclesiis adepturi, item Parochialium Ecclesiarum Custodes seu Æditui in eorum admissione coram suis Archidiaconis, Decanis Ruralibus, vel Pastoribus, aut aliis qui auctoritate Nostra eorum Ecclesias, seu beneficia visitant, quodocunque moniti fuerint, Fidei hujusce professionem facere teneantur.

### §. IV. Regulares quoque in Monasteriis & Militares in Baliviis & Domibus &c.

*Pii IV. Constit. 89. Bullarii tom. 2.*

Constitutionem quoque Pii IV. Papæ de forma professionis Fidei, à provisis de Monasteriis, Conventibus & aliis locis Ordinum Regularium, & Militiarum faciendæ editam reverenter amplectentes, declaramus eos omnes, quibus de Monasteriis, Conventibus, Domibus, & aliis quibuscunque locis Regularium quorumcunque Ordinum, etiam Militiarum, quovis nomine, vel titulo providebitur, ad eandem Fidei professionem emittendam obligari.

### §. V. Sæculares etiam & Regulares Prælati, Concionatores & Confessarii.

*Synodus Diocesana Coloniensis, celebrata 16. Aprilis anno 1627. tit. 1.*

Universi itidem ac singuli, tam sæculares, quàm Regulares, Prælati, Concionatores, Confessarii, dum ad prædicandum Verbum Dei, vel Confessiones audiendas approbantur, eodem modo Fidem profitebuntur. Religiosi tamen ad concionandum, aut excipiendas confessiones

deinceps admittendi, hanc Fidei professionem coram Superioribus suis Regularibus (quos ad id deputamus) faciant, & de ea facta docebunt, quando se Nobis, seu Nostro in spiritualibus Vicario Generali benedicendos, vel generaliter ad concionandum, vel confessiones audiendas admittendos sistent.

### §. VI. Insuper Ludimagistri, & Magistræ Trivialium Scholarum, & Obstetrices.

Hanc similiter Fidei professionem cuncti Scholarum, etiam Trivialium Magistri, & Magistræ, ac quicumque eorum Hypodidascali seu adjutores sunt, faciant coram Pastore loci; nec ad Fidei professionem, & aperiendam Scholam admittantur, nisi eidem Pastori Fidei suæ integritatem, ac vitæ morumque probitatem idoneis testimoniis abundè probarint. Obstetrices etiam ubivis locorum in manibus Pastoris loci eandem edant Fidei professionem.

### §. VII. Atque omnes Professores, & Regentes studiorum cujusvis sacularis.

Quæcunque insuper cum à Pio IV. Pontifice, tum in postrema Synodo Coloniensi de emittenda Fidei professione ab omnibus & singulis Ecclesiasticis, tam sæcularibus, quàm cujusvis Ordinis Regularibus, quarumvis Universitatum Rectoribus, Doctoribus, Gymnasiorum Regentibus, & cujuscunque artis, ac facultatis Professoribus, antequam officiis suis fungantur, salubriter decreta sunt, hic pro insertis habeantur.

*Pii IV. Papæ Constit. 88. Bullarii tom. 2. Synodus Diocesana Coloniensis loco cit.*

### §. VIII. Et Lectores intra Clausura eandem edant.

Decretum novissimæ Synodi Diocesana de professione Fidei à Professoribus faciendæ, etiam Lectores in Collegiis Religiosorum, Claustris Monachorum, & Conventibus Regularium obstringere decernimus: quorum tamen commoditati prospicere volentes permittimus, ut illam præstent coram suo quique Superiore.

*Synodus Diocesana Coloniensis loco cit.*

### §. IX. Obligati facere professionem Fidei, ipsum per seipsos, non autem Procuratores præstare tenentur.

Ad Fidei porrò professionem emittendam obligati, operâ Procuratoris uti non

Ad 12. cap.  
sess. 24. de re-  
format. Col-  
lect. Farinac.

non possunt, sed per seipfos id præstare de-  
bent, uti declaravit sacra Congregatio Car-  
dinalium ad dubia Concilii Tridentini re-  
solvenda deputatorum: Hinc qui suorum  
Canonicatum, vel beneficiorum posses-  
sionem per Procuratorem apprehendi fece-  
runt, antequam ad residentiam, vel perce-  
ptionem fructuum eorundem admittantur,  
ipsi per se Fidei professionem emittant.

C A P U T II.

§. I. Doctrina Fidei subditis crebrò expli-  
canda.

Quia verò parùm prodesset Superiores  
ac Præfectos Fidem Catholicam pro-  
fiteri, nisi & populus universus à teneris  
annis eam imbibat, & suorum Superiorum  
vigilantiâ in eadem sincerè firmiterque per-  
severet; monemus Prælatos omnes, Pastores  
& Vice-Pastores, ut per seipfos, aut alios  
viros doctos, Orationem Dominicam, Sa-  
lutationem Angelicam, Symbolum Apo-  
stolorum, Præcepta Decalogi, & sanctæ  
Matris Ecclesiæ, doctrinamque omnium  
Sacramentorum populo sibi commisso fre-  
quenter explicent, ac diligenter advigilent,  
ne fortè lupus aliquis inter oves versetur  
aut latitet.

§. II. Eorumq; familiae studiosè visitandæ, de-  
scribendæ & dignoscendæ.

Quod nullâ meliori ratione deprehen-  
dent, quàm si studeant cognoscere vul-  
tum pecoris sui, frequentiusque visitent do-  
mos & familias sibi commissorum: nec  
non singulis annis universos suæ curæ com-  
missos doli capaces describant, & in Pa-  
schate sanctissimæ Eucharistiæ Sacramen-  
tum non aliis, quàm sibi aut alicui ex Con-  
fessariis auctoritate Nostrâ approbatis, con-  
fessis administrent, & de ipsa confessione  
aliis factâ fidem in scriptis (quam ipsi Con-  
fessarii dare teneantur) exigant, saltem ab  
iis, qui suspecti de hæresi, vel dubiæ Fidei  
existimantur. Qui etiamsi tempore Pascha-  
tis abfuerint, quousque in propria Paro-  
chia sacram Eucharistiam sumant (nisi fi-  
dem authenticam adferant, quod peregrè  
profecti alibi eam sumplerint) ab Eccle-  
siæ ingressu vivi, & mortui ab Ecclesiasti-  
ca sepultura juxta sacròrum Canonum præ-  
scriptum arceantur.

C. omnis u-  
triusque de  
penis. & re-  
miss.

C A P U T III.

§. I. Visitandi Hæretici & Schismatici.

Ahæc cum hoc nostro sæculo hære-  
seos feracissimo, vel maximè locus sit  
illi B. Hilarii ad Constantium querimo-  
niæ, quâ deplorat tot esse Fides, quot vo-  
luntates, tot doctrinas, quot mores, dum  
ita Fides scribuntur, ut volumus, aut ita,  
ut cupimus, intelliguntur. Ideò Parochi,  
Concionatores & Catechistæ omnes dili-  
genter Auditores suos moneant, ne per li-  
beriore cum hæreticis consuetudinem,  
aut familiaritatem virus eorum imbiben-  
do, Religionis Catholicæ naufragium fa-  
ciant, sed meminerint salutaris præcepti,  
quod morti proximus B. Antonius (teste  
S. Athanasio) discipulis suis dedit: Hæ-  
reticorum & Schismaticorum venena vitate,  
meumq; circa eos odium sectamini, sciris ipsi  
quod nullus mihi nec pacificus sermo cum iis un-  
quam fuerit.

S. Athanasius  
in Vita S.  
Antoni.

§. II. Proles cum periculo Fidei non mittendæ  
ad regiones hæresi infectas.

Aveant proinde parentes, ne temerè,  
vel linguæ, vel mercaturæ discendæ  
causâ, liberos suos ad regiones hæresi in-  
fectas ablegent, ne fortè temporale lucrum  
sectantes, Fidei Catholicæ, atque animæ,  
nullo pretio æstimabilis, jacturam & detri-  
mentum patiantur, & sæpè mortem impor-  
tent patriæ, à qua vitam acceperunt.

§. III. Et non nisi ad Catholicorum  
Scholas.

Um nullum sit perniciosius animabus  
venenum, quàm quod in hæretico-  
rum scholis, & libris propinatur, omni-  
bus & singulis Civitatis & Diœcesis No-  
stræ Coloniensis incolis severè prohibemus,  
ne ulla de causâ liberos, aut domesticos  
suos permittant cujusquam scholam etiam  
triviale frequentare, quem à Nobis aut  
Nostro Vicario in spiritualibus Generali,  
Archidiaconis, vel aliis ad hoc à Nobis  
specialiter deputatis, approbatum esse non  
constiterit: nec etiam eos, studiorum  
causâ, ad aliùm locum, Universitatem  
vel Academiam, quàm Catholicam aman-  
dent.

## CAPUT IV.

§. I. *Non simulanda Religio aliena.*

**M**eminerint etiam Catholici, dum hæreticorum terras peragant, non licere quovis colore, vel nomine cum dissimulatione suæ Religionis alienam simulare, aut Ecclesiæ præcepta de observantia jejuniorum Festorumque violare, cum scriptum sit: *Qui negaverit me coram hominibus, negabo & ego eum coram Patre meo, qui in caelis est*: Quod si qui hæc in re deliquisse deprehendantur, Pastores, Vice-Pastores & Concionatores, ut errorem suum agnoscant & detestentur, crebrò gravitatem hujus criminis pro concione explicare non intermitant.

Matth. 10.  
v. 33.

§. II. *Exteris cibi vetiti in hospitiiis non proponendi.*

**S**ub gravi insuper pœna arbitraria prohibemus, ne quisquam hospitum, vel cauponum divertentibus ad se exteris, esum carnis, aut alterius cibi vetiti indulgeat, multò minùs ultrò carnes apponere præsumat.

§. III. *Modus servandus ab iis, qui invitati ad disputationes cum hæreticis la-  
cessuntur.*

**Q**uod si hæretici Catholicos ad certamen de Religione lacestant invitos, respondeant ipsi: talem conflictum non ad se, sed eos, qui exercitatos in Scriptura sensus habent, pertinere. Deinde insanum esse, ea in disputationem vocare, quæ multis retrò centuriis annorum plenis Conciliis toto spectante Orbe disputata, recepta & approbata fuerunt, secundum celebrem illam S. Augustini regulam: *Si quid tota per Orbem frequenter Ecclesia, id, quin ita faciendum sit, disputare velet, insolentissima insanie est*. Atque istos respondendi modos Pastores, Vice-Pastores, Concionatores & Catechistæ populum doceant, vel ut adducant ad eruditiores, qui ipsis respondeant, hortentur.

S. August.  
Epistola  
118.

§. IV. *Conciones eorundem vitandæ.*

**E**t quoniam pestilentius est venenum, quod auribus, quàm quod ore hauritur, hoc enim corpus, quod nobis cum belluis commune est, inficit; illud verò animas

Dei imagine insignitas interimit: Severè omnibus Nostriis subditis, tam Ecclesiasticis quàm laicis inhibemus, ne conciones hæreticorum temerè adire præsumant, cum illorum *Sermo ut Cancer serpat*, ac blandis verborum lenociniis innocentium corda seducat.

1. Tim. 2.  
v. 17.

## CAPUT V.

§. I. *Leclio librorum hæreticorum vetita.*

**C**um non sufficiat sanâ doctrinâ populum imbui, nisi librorum etiam, diligens habeatur ratio, ne simplices in hæreticorum libros ignari periculi incidant, & incauti ex eorum venenato calice mortem animæ bibant: proinde injungimus omnibus, quibus prædicandî docendique munus creditum est, ut libros prohibitos aliquando pro concione recenseant, illos maximè quos nôrunt teri vulgi manibus, aut ab abusu non procul abesse, populumque frequenter admoneant, ne quos libros domi suæ fervet, aut deinceps emat, quos Episcopali autoritate à Catholicis librorum Censoribus examinatos & approbatos esse non constat: ne quandoque piâ libri inscriptione, vel qualibet aliâ pietatis specie, seu verborum elegantia & nitore decepti, alicujus erroris laqueis implicentur.

Conc. Provinc. Colon. sub Adolpho III. Archiep. Colon. cap. interst. quoque pag. 428. & §. an. è suggestis pag. 488.

§. II. *Sicut & eorum aliorumq; libellorum turpium retentio.*

**P**ari ratione libros hæreticos, aut qui profitentur turpia, subditis nec legere, nec retinere licere, Pastores, Vice-Pastores, Concionatores & Catechistæ diligenter admoneant, pœnasque contra secus facientes in indicibus librorum prohibitorum constitutas crebrò iisdem inculcent, doceantque sub libris interdictæ lectionis etiam eos omnes comprehendi, qui licet non profiteantur hæresin, sub alio tamen argumento perniciose spargunt dogmata.

Statuta Adolphi III. Archiep. Colon. pag. 499.

§. III. *Uti & chartarum ac schedularum similium.*

**H**uc spectant chartæ, vel schedulæ, quas hæretici in Fidei Catholicæ contemptum edere consueverunt, quæ licet mole & quantitate sint exiles, scurrilibus tamen jocos, calumniis & Religionis ludibrio despectuque non cedunt maximis etiam voluminibus,

C A

C A P U T VI.

§. I. De judiciaria Astrologia, & hujus farinae libri cavendi.

Quandoquidem Romana Catholica Ecclesia non solum detestata semper fuerit exercitium Astrologiæ judiciaræ, & alia quæcunque superstitionum, divinationum, vanarum observationum, & magicarum artium genera, nec non libros, opera, tractatus &c. qui de eisdem, aut de futurorum contingentium successibus, fortuitivæ casibus, aut eis actionibus, quæ ab humana voluntate pendent, certò aliquid affirmant; verùm etiam gravissimis pœnis temeritatem illorum, qui similibus operam dant, consulant, usurpant, vel scriptos de eisdem libros, opera, tractatus &c. legunt, vel quomodolibet apud se retinent, voluerit puniri. Nos perniciosus ejusmodi ausibus, quantum in Nobis est, obviare cupientes, insistendo desuper editis Sanctionibus, maxime verò Sixti V. & Urbani VIII. Pontificum, eisdemque renovando, præcipimus omnibus & singulis Pastoribus, Vice-Pastoribus & Concionatoribus, ut in suis Concionibus & privatis Colloquiis, Christi fideles ab hujusmodi hominum commercio, usu & consuetudine avertant, nec non hujus delicti (quod hodie familiare multis est) magnitudinem atque pœnas, tam in illos, qui hanc divinatoriam artem profitentur, aut exercent, quàm qui eosdem consulunt, similesque libros retinent aut legunt, decretas, sedulò ac frequenter subditis Nostri, & auditoribus suis exponunt, & si quos hoc vitio notatos nôrint, eosdem privatim moneant, in quanto suæ salutis periculo & discrimine versentur, & ad expianda sacramentali confessione peccata adhortentur, quod si salutarem hujuscemodi monitionem contempserint, Nobis denuntientur, ut pœnis à prædictis constitutionibus inflictis dignè castigentur.

§. II. Inquisitio libraria facienda.

Parochi proinde, & Vice-Parochi juxta Decretum Synodi Dicecesanæ sub Decessore Nostro Adolpho III. Archiepiscopo habitæ, libros omnes suspectæ fidei, vel ab hæreticis corruptos, magicos, divinatorios, & quoscunque alios illicitos penitus auferant: eos verò qui ejuscemodi libros ipsis tradere recusârint, tâquam hoc ipso de hæresi, vel etiam magia suspectos, Nobis deferant.

Sixti V. Papa Const. 17. Bullarij tom. 2. Urbani VIII. Papa Const. 114. Bullarij tom. 4.

Statuta Synodi Dicecesanæ Colon. sub Adolpho III. Archiep. pag. 465. col. 1. in princ. Act. 19. v. 19.

§. III. Ludi Theatrales, antequam exhibeantur, censendi.

Insuper sub irremissibili centum florenorum aureorum pœna, pro una medieta- te ad pios usus fabricæ Ecclesiæ, seu mensæ pauperum loci, & altera Fisco Nostro applicanda præcipimus, ne uspiam locorum Civitatis, vel Diœcesis Nostræ Coloniensis ludi theatrales deinceps à quocunque, priusquam ab uno ex constitutis Nostri librorum Censoribus, vel ab aliis idoneis & legitimis Superioribus auctoritate Nostri Ordinariâ ad id peculiariter deputatis, pro subjectæ materiæ necessitate diligenter revisi & permisi fuerint, neque tunc quidem in ulla Ecclesia, neque ullibi divinorum Officiorum tempore, exhibeantur.

C A P U T VII.

Contra blasphemantes & abutentes sacris pœnæ decernuntur.

Pastores, Vice-Pastores & Concionatores crebrius inculcent, graviter eos peccare, qui nomine Dei blasphemii abutuntur, qui sacræ Scripturæ verba, vel sententias ad jocos scurriles, res impuras, superstitiones, libellos famosos, & quosvis profanos sensus impiè applicant; ideoque eos qui hoc in genere deliquerint, ut juxta præscriptum Concilii Tridentini, ac Pii V. Pontificis constitutionem, nec non editum politicæ ordinationis Archiepiscopatus Coloniensis debitè puniantur, Nobis volumus denuntiari.

Concil. Trid. sess. 4. in fin. Pii V. Papa constit. 5. §. 10. Bullarij tom. 2. Editum ordinationis politicæ Archiepiscopatus Colon. anno 1596. editum pag. 1. 2. & 3.

C A P U T VIII.

De redeuntibus ab hæresi ad Ecclesiam.

Quicumque hæresi infecti in Ecclesiæ Catholicæ gremium admitti flagitant, non tantùm hæresin, & errores omnes ejurent, atque publicè Fidem Orthodoxam, juxta formam à Pio IV. Papa præscriptam profiteantur, sed & libros prohibitos quos apud se domi servant, confessariis tradant, & paulatim sacras conciones audiendo, pioque libros legendo, ad sacri Chrismatismis susceptionem, ac Pœnitentiæ sacrosanctæque Eucharistiæ frequentationem sedulò præparentur.

## CAPUT IX.

s. I. *Censendi Libri & quævis chartæ.*

Leo X. Papa  
Constit. 12.  
Bullarii Tom.  
1. Concil. Tri-  
dent. sess. 4.  
Index libro-  
rum prohibito-  
rum cum re-  
gulis ex Con-  
cilio Tridentini  
prescripto con-  
firmatus à  
Pio IV. com-  
probatus Con-  
stit. 77. Bulla-  
rii tom. 2. &  
à Clemente  
VIII. Constit.  
36. Bullarii  
tom. 3. Concil.  
Provinc. Co-  
lon. sub Her-  
manno V. Ar-  
chiep. part. 12.  
cap. 9. pag.  
401.

**S**anctè & salubriter diversi Pontifices Concilium Tridentinum, & iis congruenter Concilium Provinciale Colonienle sub Hermanno V. Archiepiscopo Colonienfi decessore Nostro sanxerunt, ne ulli libri, scripta, chartæ, picturæ, sculpturæ, rhytmi, cantiones, & quidquid aliàs ad rem librariam pertinet, sine expressa Sedis Apostolicæ, aut Episcopi Diœcesani, vel ab eo deputati in scriptis obtenta, & in libri, seu scripturæ fronte præfixa approbatione excudantur, in lucem prodeant, veneant, vel ullo pacto in Ecclesiam, & Rempubicam Christianam invehantur, spargantur, distrahantur.

s. II. *De Bibliopolis, Typographis & Librariis.*

**E**T licèt omnes ac singulos, tum Typographos, tum Bibliopolas, Doctores, Professores, Magistros, librorum institores in tota Civitate & Diœcesi Nostra Colonienfi pro ea, quâ sanctæ Sedi Apostolicæ, Concilio Tridentino, & Nostri, quâ Provincialibus quâ Synodalibus Conciliis, religione, fide & observantiâ existunt devincti, ejusmodi Apostolicas, Provinciales, & Synodales Constitutiones sub virtute sanctæ obedientiæ, atque expressis in secùs facientes gravibus censuris & pœnis inviolatè observasse confisi fuerimus; aliquando tamen & quidem duplici modo delictum fuisse dolenter accepimus.

s. III. *Libros non approbatos, imagines & chartas excudentibus, vel alibi excusas vendentibus.*

**P**rimùm per Bibliopolas, Typographos, Sculptores, & librorum institores, qui non approbatos ritè libros, imagines, chartas, ideas, rhytmos, cantiones, imò etiam reprobatas, & à Fide Orthodoxa, bonisque moribus alienas ejusmodi merces ausi fuerunt vel lucri cupiditate, vel Apostolicarum prohibitionum ignorantia, in Civitatem & Diœcesin Nostram Coloniensem alibi excusas importare, aut in ea excudere ipsi, aut excudendas curare.

s. IV. *Idem esto de illis, qui à deputatis librorum Censoribus non sunt approbati.*

**D**Einde etiam per librorum quosdam subreptitios Censores, seu Sæculares, seu Regulares, etiam Theologos & Professores, qui privatâ auctoritate, & Nobis, Nostri, quibus id competit, insciis, quosdam libros & scripta approbare præsumperunt.

s. V. *Pœna contra delinquentes decretæ.*

**H**inc Apostolicis & Majorum Nostrorum decretis firmiter inhærentes, omnibus & singulis Civitatis & Diœcesis Nostræ Colonienfis Typographis, Bibliopolis, Sculptoribus, librorum institoribus, cujusvis artis, facultatis & ordinis Doctoribus, Professoribus, Magistris, cantionum & rhytmorum Concinnatoribus, & quibuscunque aliis ad hanc rem consilium, studium & operam conferentibus in virtute sanctæ obedientiæ, & sub censuris & pœnis prædictis Apostolicis, & Provincialibus decretis insertis præcipimus, ne ullos quocunque titulo insignitos, sive Ecclesiasticos, sive profanos libros, scripta, picturas, ideas &c. sine expressa Nostra, seu unius ex deputatis à Nobis librorum Censoribus licentia in scriptis obtenta, & approbatione, neque nominibus Auctoris, Typographi, vel loci dolosè suppressis, excudere, venum exponere, invehere, distrahere, vel etiam privatâ auctoritate censere seu approbare audeant, vel ullo modo præsumant.

s. VI. *Contra eosdem requirendus Magistratus.*

**M**onemus proinde serio, & in Domino hortamur omnes & singulos quavis auctoritate, vel dignitate præditos & ornatos, ut præter librorum proscriptionem & pœnas in ejusmodi Apostolica & Nostra decreta violantes constitutas (ubi ad hos puniendos fuerint requisiti) acriter animadvertant, ut faciliùs ab Ecclesia Dei hæreses, & pravorum morum sementis & seges procul arceatur: ac pura Dei Religio, & morum integritas floreat & conservetur.

s. VII. *Potestas censendi libros ab aliis non usurpetur.*

**E**T quia subinde factum comperimus, quod Regulares quidam Auctorum tam sui, quàm alterius Ordinis Religiosorum libris censuram suam præfixerint, vel eos approbarint absque Nostra, aut ullius à Nobis deputati Censoris licentia, idcirco omni-

omnibus ac fingulis quorumvis Ordinum Religiofis, quocunque gradu & dignitate præfulgentibus, etiam quantumvis exemptis, & aliis quibuscunque fevèrè prohibemus ne hac in re impofterùm delinquant, fed in cenfendis approbandifque libris, fcriptis, picturis, imaginibus, chartis, ideis, rhytmis, & cantionibus, constitutionibus Apoftolicis, & juribus Ordinarii non violatis, intra inftituti fui limites fe contineant.

**S. VIII. Excutiendæ per Cenfores officinæ librariæ.**

**N**E quâ ipsis Noſtris librorum Cenforibus invitis, vel inſciis, ejuſmodi in Eccleſiam venenum gliſcat, iuſdem mandamus ut officinas librarias, aliasque de latente ſimili veneno ſuſpectas, toties, quoties ipsis viſum fuerit, viſitent, inſpiciant, repurgent, & quidquid librorum, ſcriptorum, imaginum &c. legitimâ approbatione deſtitutum deprehenderint, inde adhibito etiam ad hoc, ſi opus fuerit, brachii ſæcularis auxilio, proſcribant, & contra eos apud quos ſimiles libros, ſcripta vel imagines &c. repperint, ut jura exigunt, procedant, aut procedi faciunt.

**C A P U T X.**

**U**T autem quivis in promptu habeat formulam profeſſionis Catholicæ Fidei, hîc eandem à Pio Papa IV. præſcriptam ſubjicimus :

*Forma Profeſſionis Fidei Orthodoxæ.*

**E**GO N. — firmâ fide credo, & profiteor omnia, & ſingula que continentur in Symbolo Fidei, quo ſancta Romana Eccleſia utitur, videlicet: Credo in unum Deum, Patrem omnipotentem, factorem cœli & terræ, viſibilem omnium, & inviſibilem. Et in unum Dominum Jeſum Chriſtum, Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia ſæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero; genitum, non factum, conſubſtantialem Patri, per quem omnia facta ſunt. Qui propter nos homines, & propter noſtram ſalutem deſcendit de cœlis. Et incarnatus eſt de Spiritu ſancto, ex Maria Virgine, & homo factus eſt. Crucifixus etiam pro nobis, ſub Pontio Pilato paſſus, & ſepultus eſt. Et reſurrexit tertiâ die ſecundum Scripturas. Et aſcendit in cœlum, ſedit ad dexteram

Patris. Et iterum venturus eſt cum gloria judicare vivos & mortuos, cujus regni non erit finis. Et in Spiritum ſanctum Dominum, & vivificantem, qui ex Patre Filioque procedit. Qui cum Patre & Filio ſimul adoratur, & conglorificatur, qui loquutus eſt per Prophetas. Et unam Sanctam, Catholicam, & Apoftolicam Eccleſiam. Confiteor unum Baptiſma in remiſſionem peccatorum. Et expecto reſurrectionem mortuorum. Et vitam venturi ſæculi, Amen. Apoftolicas & Eccleſiaſticas traditiones, reliquasque ejuſdem Eccleſiæ obſervationes, & conſtitutiones firmiſſimè admitto, & amplector. Item ſacram Scripturam, juxta eum ſenſum, quem tenuit, & tenet ſancta Mater Eccleſia, cujus eſt judicare de vero ſenſu, & interpretatione ſacrarum Scripturarum, admitto; nec eam unquam niſi juxta unanimem conſenſum Patrum, accipiam & interpretabor. Proſiteor quoque ſeptem eſſe verè & propriè Sacramenta novæ legis, à Jeſu Chriſto Domino noſtro inſtituta, atque ad ſalutem humani generis, licet non omnia ſingulis neceſſaria, ſcilicet, Baptiſmum, Confirmationem, Euchariftiam, Pœnitentiam, Extremam Unctionem, Ordinem & Matrimonium; illaque gratiam conferre, & ex his Baptiſmum, Confirmationem, & Ordinem ſine ſacrilegio reiterari non poſſe. Receptos quoque, & approbatos Eccleſiæ Catholicæ ritus in ſupradictorum omnium Sacramentorum ſolemni adminiſtratione recipio, & admitto. Omnia & ſingula quæ de peccato originali, & de juſtificatione in ſacro ſancta Tridentina Synodo definita, & declarata fuerunt, amplector, & recipio. Proſiteor pariter in Miſſa offerri Deo verum, proprium, & propitiatorium ſacrificium pro vivis, & deſunctis; atque in ſanctiſſimo Euchariftiæ Sacramento eſſe verè, realiter, & ſubſtantialiter, corpus, & ſanguinem, unâ cum anima, & divinitate Domini noſtri Jeſu Chriſti, fierique conversionem totius ſubſtantie panis in corpus, & totius ſubſtantie vini in ſanguinem, quam conversionem Catholica Eccleſia tranſubſtantiationem appellat. Fateor etiam ſub altera tantum ſpecie totum atque integrum Chriſtum, verumque Sacramentum ſumi. Conſtanter teneo Purgatorium eſſe, animasque ibi detentas ſidelium ſuffragiis juvari. Similiter & Sanctos, unâ cum Chriſto regnantes, venerandos atque invocandos eſſe, eoſque orationes Deo pro nobis offerre, atque eorum Reliquias eſſe venerandas. Firmiter aſſero imagines Chriſti, ac Deiparæ ſemper Virginis, nec non aliorum Sanctorum habendas, & retinendas eſſe, atque eis debitum honorem, ac venerationem impertientiam. Indulgentiarum etiam poteſtatem à Chriſto in Eccleſia relictam fuiſſe, illarumque uſum Chri-

Christiano populo maximè salutarem esse affirmo. Sanctam Catholicam, & Apostolicam Romanam Ecclesiam omnium Ecclesiarum Matrem, & Magistram agnosco, Romanoq; Pontifici Beati Petri Apostolorum Principis successori, ac Jesu Christi Vicario, veram obedientiam spondeo, ac juro. Cetera item omnia à sacris Canonibus, & Oecumenicis Conciliis, ac præcipuè à sacro-sancta Tridentina Synodo tradita, definita, & declarata indubitanter recipio, atque profiteor: simulq; contraria omnia, atque hereses quascunque ab Ecclesia damnatas, rejectas, & anathematizatas, ego pa-

riter damno, rejicio & anathematizo. Hanc veram Catholicam Fidem, extra quam nemo salvus esse potest, quam in presenti spontè profiteor, & veraciter teneo, eandem integram, & immaculatam, usque ad extremum vitæ spiritum, constantissime, Deo adjuvante, retinere & confiteri, atque à meis subditis, seu illis, quorum cura ad me in munere meo spectabit, teneri, & doceri, & prædicari, quantum in me erit, curaturum. Ego idem N. spondeo, voveo, ac juro, sic me Deus adjuvet, & hæc sancta Dei Evangelia.

## TITULUS II.

### De Doctrina Fidei, Prædicatione Verbi Dei, & Catechesi.

#### CAPUT I.

##### §. I. Dotes in Concionatoribus requisitæ.

Ioan. 3. v. 3.  
Marc. 10.  
v. 14.  
Roman. 10.  
v. 14. & seq.  
Catechismus  
Romanus ex  
Decreto Con-  
ciliū Trid. &  
Pii V. Ponti-  
ficis Maximi  
iussu editus in  
proemio  
Num. 2.

**F**ides infantibus in sacro Baptismo infunditur, dum ex aqua & Spiritu sancto renascuntur: adultis vero per auditum Dei Verbum, ut asserit Apostolus, donatur. Eâ re sanctum Dei Verbum, quantâ fieri potest diligentia & sedulitate, ab iis est prædicandum, qui ad illud promulgandum legitime sunt vocati, ac destinati: Cujusmodi in Civitate & Diœcesi Nostra Colonienſi sunt Pastores, Vice-Pastores, aliiq; animarum Curatores, & Concionatores à Nobis, Nostræ Vicario in Spiritualibus auctoritate Nostrâ approbati, & ad id muneris admissi, quos non solum doctrinâ sacrâ, & rerum Theologicarum cognitione suo munere ritè obeundo necessariâ instructos, sed moribus honestos & graves, vitâ integros, infamiâ liberos esse volumus; memores illius apud Psalmistam: *Peccatori dixit Deus, quare tu enarras justitias meas, & assumis testamentum meum per os tuum.*

Pſalm. 49.  
v. 1.

##### §. II. Vita exemplo conforment se verbo.

**P**roinde veluti lucernas ardentes & lucentes necesse est illos esse, qui populum verbo erudire, exemplo ad imitandum provocare satagunt, potentes sermone &

opere, doctrinâ & facto, ut quod verbis proponunt, moribus adimplendo persuadeant & confirmet: parum alioquin doctrinâ, & prædicatione suâ, quantumvis sanâ effecturi.

##### §. III. Alioquin nullum fructum facturi.

**S**I Pastor itaque aliisve legitime vocatus, Approbatus & missus Verbi Dei Præco propriam animam sibi conjunctissimam non curat, quomodo curam ex animo geret aliarum? aut quomodo cum fructu alios excitabit ad charitatem Dei, rerumque cælestium desiderium, si ipsemet eo igne cælesti privatus algeat? quomodo exhortabitur alios ad temperantiæ castitatisque virtutem, si ipsemet crapulæ deditus & impurus existat? quomodo commendare poterit mutuum charitatem, pacem, & mansuetudinem Christianam, si ipsemet lites alat, impatientiâ & iracundiâ æstuet? Quilibet ergo mores suos ita componat, tantâ in privatis colloquiis, victu, quotidiano usu & consuetudine, gravitate, modestiâ, & Ecclesiasticâ disciplinâ aliis præluere studeat, ut ab iis, quæ verbo docet, vita non discrepet.



CAPUT II.

§. I. *Facultas ad concionandum ab Episcopo Diocesano obrinenda.*

Concil. Trid. sess. 5. de reformat. cap. 2. & sess. 24. de reform. cap. 4. Gregorii XV. Pape constit. 18. §. 6. Bullarii tom. 3. & in d. sess. 24. c. 4. S. Congregationis Cardinalium ejusdem Concilii interpretum declarationis. Collectore Farin.

**N**E quis ergo minus idoneus in arduum hoc & periculosum concionandi munus se ingerat, nōrint comprimis omnes ac singuli cujuscunque Ordinis & instituti Religiosi, quantumvis exempti, qui in Ecclesiis suorum Ordinum voluerint prædicare, quod præter Superiorum Regularium licentiam, etiam Episcopo Diœcesis, in qua populo Episcopo subdito, vel palàm concionaturi sunt se sistere, & ab eo benedictionem petere teneantur: in Ecclesiis autem aliis, sine expressa facultate tam Episcopi Diœcesani, quàm Superiorum suorum Regularium nullo modo, nec usquam omninò Episcopo Diœcesano invito concionari possint. Qui contraverint, noverint se juxta Canonicas Sanctiones à Nobis puniendos.

§. II. *Multò magis in subjecta Episcopo Diœcesano Ecclesia per subjectum sibi Clericum.*

**S**ed neque Sacerdotibus, neque Diaconis Sæcularibus, sine licentia Episcopi Diœcesani, vel eo contradicente, licet prædicare. Quare Pastores, Vice-Pastores, aliive Ecclesiarum Superiores neminem prorsus, etiam qualicunque modo exemptum Religiosum, vel Sæcularem Sacerdotem, etiam alterius Parochiæ Curionem, seu Vice-Curionem, qui antequam concionandi initium faciat, Nostram Nostrive Vicarii prædicti licentiam in scriptis non monstraverit, in suis Ecclesiis sinant concionari.

§. III. *Ad concionandum in Monialium quantumvis exemptarum Ecclesiis, specialis approbatio exigitur.*

**A**dhæc declaramus nullum Sacerdotem Sæcularem, vel cujusvis Ordinis, vel Instituti Regularem, etiam ejusdem, seu alterius Ordinis Superiorem, vel Prælatum, etiam quoquomodo exemptum, quamvis auctoritate Nostrâ Ordinariâ ad concionandum in quibuscunque Civitatis & Diœcesis Nostræ Ecclesiis approbatum, in ulla cujuscunque Ordinis Monialium, quantumvis exemptarum; aut sibi, aut sui, aut alterius Ordinis Superioribus subjecta-

rum Ecclesia, seu Capella, nisi speciatim ad id fuerit antè à Nobis, Nostrove Vicario in Spiritualibus Generali approbatus, concionari posse.

§. IV. *Pœna eorum qui sine facultate prædicant.*

**E**T ne quisquam temerè secus faciat, sciant universi penes Episcopum Diœcesanum veluti Sedis Apostolicæ delegatum, vigore constitutionis à Gregorio XV. Pontifice hac de re editæ, plenam esse jurisdictionem contra quoscunque exemptos, tam Sæculares, quàm Regulares, contra prædicta quoquomodo delinquentes, quoties & quando opus fuerit, Ecclesiasticis censuris, & aliis pœnis liberè procedendi. Ad cujusque enim Episcopi Diœcesani Officium spectat providere, cui oves suas Christi sanguine redemptas, divini Verbi pabulo reficiendas committat.

Citat. constit. §. 6.

CAPUT III.

§. I. *Curati ipsimet concionentur.*

**V**T satisfiat Concilii Tridentini Decretis, singuli Parochi, Vice-Parochi, & quivis alii curam animarum gerentes, per semetipsos, quoad ejus fieri potest, omnibus per annum Dominicis Festisque fori, atque quibusdam etiam ferialibus Adventus, & Quadragesimæ diebus pro Nostræ Diœcesis more, munus prædicationis Verbi Dei obeant, nec toti dependant à Regularibus Terminariis, ut vocant, quos non convenit è suis Monasteriis majori anni parte abesse, sed tantum tempore suarum stationum, Adventus, Quadragesimæ, diebusque aliquot solemnioribus, quibus à Pastoribus, seu Vice-Pastoribus in subsidium evocari consueverunt, Parochis autem seu Vice-Parochis, aliisque animarum Curatoribus quoties per se in propria sua Ecclesia concionari voluerint, cæteri omnes libenter cedant.

Concil. Trid. sess. 5. de reformat. cap. 2. & sess. 22. de sacrif. Miss. cap. 8. & sess. 24. de reformat. cap. 4. & 7.

§. II. *Vel substituunt idoneos.*

**Q**uandocunque verò legitimè impediti, prædicationis Officio per se ipsos fungi nequiverint, id per alios idoneos Sacerdotes impleri, providà Pastoralis sollicitudine curent, ne oves Christi esuriant, néve quod Propheta dolens queritur: *Pavuli petierunt panem & non erat qui frangeret eis.* Neminem tamen in munere prædicandi substituunt, nisi qui prius à Nobis,

Concil. Trident. cit. sess. 5. cap. 2.

Jerem. Thren. 4. vers. 4.

B vel

## 10 Decreta Synodalia D. Maximiliani Henrici

vel Nostro in Spiritualibus Vicario Generali fuerit approbatus, & ad id muneris admissus, suæque approbationis & admissionis testimonium scripto exhibuerit.

### CAPUT IV.

§. I. *Prudenter & cautè Curati linguam moderentur.*

**C**um facilè deleri nequeat, quod multorum cordibus publicà concione imprimitur, & persapè accidat, ut à Verbi divini Præconibus aliquid vel inscitia, vel animi calore, quod præter Evangelii scopum est, elabatur, non sine multorum interdum offendiculo, iis incommodis providere cupientes subjecta monita diligenter à Concionatoribus observari volumus.

§. II. *Ad salutem necessaria doceant.*

*Concil. Trident. dicto loco.*

**I**mprimis omnes Verbi Dei Præcones doceant populum quæ unicuique ad salutem non tantum scitu, sed & factu sunt necessaria, & quæ communiter Catechismo comprehensa, maximè inculcando ei breviter & nervosè vitia, quæ declinare, & virtutes quas sectari debet, ut pœnam æternam evadere, & cœlestem gloriam consequi valeat.

§. III. *Humili & utili potius quàm sublimi utantur argumento.*

*Concil. Trident. sess. 25. in princ. dec. de Purgatorio.*

*S. Bernard. tom. 5. serm. 27. n. 3.*

**D**ifficiliores ac subtiliores quæstiones de Prædestinatione, reprobatione, & huiusmodi, ex quibus plerumque nulla fit pietatis accessio, sed potius infiniti nascuntur scrupuli, non proponant, nec moveant: per ea enim, ut S. Bernardus inquit: *Student magis alta quàm apta dicere, facientes apud infirmos intelligentias miraculum sui, non ipsorum salutem operantes*: præcipuè verò explicationi Evangelii, Epistolæ, Symboli Apostolorum, Orationis Dominicæ, Salutationis Angelicæ, decem Præceptorum Decalogi, & quinque Præceptorum Ecclesiæ seriò vacent, concionesque suas ita disponant, etiam diebus solemnioribus, ut potius Catechismum, quàm concionem redoleant, & captui audientium, quantum fieri potest, accommodent: sic enim unà eademque operâ oves & agnos pascant; imò juxta ejusdem S. Bernardi monitum, nusquam evidentius eloquentiæ suæ specimen dabunt, quàm si humilem materiam tractent ornatè, literati apud eru-

ditos, simplices apud simplices, omnibus se aptent, ut omnes Christo lucrifaciant, exemplo S. Pauli, qui licet sapientiam de cœlo hausit liberè docere potuisset, apud perfectos tantum tradendam censuit, apud imperfectos Christum, & hunc tantum crucifixum.

*1. Corinth. 1. cap. 2. v. 2.*

§. IV. *Missæ & Sacramenta populo explicanda.*

**I**tem quò fidelis populus tam ad Sacrificium Missæ audiendum, quàm Sacramenta suscipienda, majori cum reverentia, atque animi præparatione & pietate accedat, frequenter diebus præsertim Dominicis & Festis sanctissimi hujus Sacrificii mysterium, ejusque sacros ritus, nec non singulorum Ecclesiæ Sacramentorum vim & usum, præcipuè verò Sacramentorum Pœnitentiæ & Eucharistiæ necessitatem, atque utilitatem, religiosamque eorundem frequentationem, juxta formam in Catechismo Romano ex Decreto Concilii Tridentini, & Pii V. Pontificis jussu edito, singulis Sacramentis præscriptam sapius explanent.

*Concil. Trident. sess. 22. de sacris. Missæ cap. 8. & sess. 24. de reformat. cap. 7.*

### CAPUT V.

§. I. *Præceptum Paschalis Communionis in propria Ecclesia Parochiali sumendæ Pastores publicent.*

**C**um omnes & singuli utriusque sexus Christi-fideles, qui annos discretionis attigerunt, juxta Concilii Lateranensis constitutionem, debeant singulis annis, ut minimum in Paschate, sacram Synaxin in Ecclesia sua Parochiali sumere, nec satisfaciant si in aliis Ecclesiis communicarint, cujuscunque etiam Ordinis, seu instituti privilegiis gaudeant, si specialis absit Episcopi Diocesani, vel Parochi sui consensus, uti declaravit sacra Congregatio Cardinalium Concilii Tridentini interpretum. Ea de causa quilibet Parochus, Vice-Parochus & Concionator hoc salutare sanctæ Matris Ecclesiæ præceptum è suggestu & præcipuè Dominicâ Passionis & aliis proximè subsequentiibus quotannis publicent, ne quisquam ignorantiam prætexat: & post Dominicam in Albis singuli Pastores seu Vice-Pastores diligenter inquirant, si qui huic præcepto non satisfecerint.

*C. Omnes utriusque sexus de pœnit. & remiss. Concil. Trident. sess. 13. can. 9. & ibi declar. Card. Collett. Farin. Statuta Adolphi Archiep. Colon. pag. 455. col. 1. in princ.*

§. II.

§. II. *Pœna illud non adimplentium.*

SI quis autem Parochianorum huic mandato non obedierit, vel in Paschate à Parochia sua abfuerit, & reversus intra octo dies vel spontè, vel à Parocho suo ad id requisitus, se alibi in Paschate confessum, & sacrâ Communionem refectum esse non docuerit, mox Nobis denuntietur, & nisi legitimam excusationem attulerit, vivus ab Ecclesiâ ingressu, mortuus verò ab Ecclesiastica sepultura arceatur. Si qui autem dixerint se in Paschate alibi confessos esse, desuper testimonium à Confessario suo subscriptum exhibere teneantur, id si non habuerint, contra eos, ac si confessi non essent, procedatur.

C A P U T VI.

§. I. *Frequentanda Parochialis Ecclesia, & ad finem Missæ perseverandum.*

Concil. Trident. sess. 24. de reformat. cap. 4.

ADhortentur pariter populum ut frequenter ad suas Parochias, non diebus Dominicis, majoribusque fori festis duntaxat, sed aliis etiam solemnioribus accedat, ibique sacro Missæ Officio, Concionibus & Catechesibus attentè & devotè audiendis usque ad finem interfir.

§. II. *Missæ æquè festivis atque Dominicis diebus integrè audienda.*

DOceant quoque auditionem Missæ æquè præcipi sub peccato mortali diebus fori festivis atque Dominicis: nec eos satisfacere præcepto Ecclesiæ, qui partem Sacri tantum audiunt, ac post lectum Evangelium, vel Offertorium intrant, vel ante elevationem, aut paulò post eam Ecclesiâ exeunt, aut qui, dum in Ecclesia Missa celebratur, fabulis, lusibus, aliisque nugis in cæmeterio, vel alibi vacant.

§. III. *Subditi ad Missam interpolato campanæ pulsu vocentur.*

ET ne ipsimet Pastores, seu Vice-Pastores aliquam ejus occasionem præbeant, volumus omninò, & sub gravi pœna arbitraria præcipimus, ut in omnibus ac singulis Curatis, & Vice-Curatis Diœcesis Nostræ pagorum Ecclesiis non Collegiatis, Dominicis & festis fori diebus, statis anni temporibus; ætate quidem à festo Paschæ inchoatâ usque ad festum S. Remigii

horâ octavâ, hyeme verò à festo S. Remigii usque ad Pascha horâ nonâ Missæ Parochialis Officium sine dilatione peragant. Sacrum autem matutinum ætate horâ quintâ, hyeme horâ sextâ, celebrandum curent, præmissis singulis Missis campanarum trino per dimidiatâ vel quadrantis horæ spatium pulsu, ut Parochiani etiam longius distiti possint ad sacrum Missæ Officium, & Verbum Dei in Ecclesia sua integrè audiendum tempore adesse; neque à præfixis his à Nobis horis metu, minis, blanditiis quorumcunque particularium, cujuscunque fuerint status, aut conditionis abducantur, nunquam verò diutiùs, quàm horæ spatio, nisi Passio Dominica explicetur, concionentur.

§. IV. *Curent Pastores ne famuli & ancillæ Sacrum negligant.*

SOLliciti etiam sint Pastores, & Vice-Pastores ut pauperes, mendici, famuli, ancillæ, pecorum custodes, atque alii, qui nec Parochiali concioni, nec pomeridianæ lectioni Catechetiæ interessè queunt, absolutâ Missâ matutinâ in his, quæ sine suæ salutis periculo ignorare nequeunt, Catechismo erudiantur.

C A P U T VII.

§. I. *Argumenta Concionum magis necessaria.*

OMnium ætatum & ordinum, utpote Parentum, Liberorum, Maritorum, Uxorum, Dominorum, Servorum, Magistratus & privatorum Officia circumspèctè explicent; ubi verò corruptelas in populo maximè frequentes intellexerint, circa illarum reprehensionem sine simulatione versentur: ita tamen, ut neminem nominatim insectentur, aut designent, caveantque pro Concione dicere ea, ex quibus colligi posset particularis aliqua contra privatos animi exulceratio, aut alicujus ab iis commissi criminis reprehensio, multò minùs ea proferre, quæ revelatæ confessionis suspensionem etiam levissimam moveant.

§. II. *Nulli nominatim reprehendendi.*

SUPERioribus universis ac Magistratibus tam Ecclesiasticis, quam Sæcularibus, v. 18.

Ro. 13. v. 1.  
Tit. 3. v. 1.  
1. Pet. 2.

ribus, non tantum bonis & modestis, sed etiam dyscolis à populo reverentiam & obedientiam esse deferendam, frequenter inculcent, nullatenus autem similes publice reprehendant, carpant, vel perstringant: sed Officii sui generatim duntaxat, si opus fuerit, admoneant, neque aperte quempiam ita objurgent, ut intento quasi digito cum demonstrent; parcant personis, insectentur vitia; maxime verò caveant, ne in ullam Religiosam familiam aut statum Ecclesiasticum invehantur; à mutuis etiam æmulationibus, contentionibus, & aculeatis dictis, ne Parochianis & Auditoribus suis exinde sint offenculo, abstineant.

§. III. *De bono & malo usu sacra Scripturae in concione.*

**S**I sacrae Scripturae testimonia productionem utantur; nec sacras literas ex suo sensu, sed sanctae Ecclesiae (quae columna & firmamentum est veritatis) sententia, & concordia sanctorum Patrum doctrina & auctoritate interpretentur.

§. IV. *Concionis cultus oratorius vitandus.*

**A**llegorias ex probatis tantum Ecclesiasticis Auctoribus desumant & imitentur. Fucum Orationis, poëticam locutionem, & verba peregrina, aut incertas seu apocryphas historias, vel auctores minime sectentur. Fabulis & earum allegoriis, item relatione rumorum, seu rerum novarum, nisi id subjecta materia, temporis, vel loci ratio, & emergens inde Christianae Fidei confirmatio postularet, abstineant. Ea verò quae auditoribus vel risum movere, aut eorum animos à Superioribus abalienare possunt, sicuti facetias, sales, lepores, jocos, nemo pro suggestu recenseat.

§. V. *Argumenta Haereticorum non facile pro concione tractanda.*

**H**æreticarum opinionum argumenta pro concione, non nisi cum necessitas exigit, & cautiissime referant, eademque solidis rationibus ad captum populi, & veram fidem stabiliendam refellant & redarguant.

CAPUT VIII.

§. I. *Validi & fidei mendici amandandi.*

**R**epletur ignotis, vagis & validis mendicantibus patria, quorum complures eleemosynas à fidelibus non modo impudenti importunitate, sed falsis etiam sub, & obreptitiis commendationum literis, quin & ementitâ specie & habitu Religionis conantur extorquere; imò & Concionatorum operâ in suis fictis necessitatibus publicandis abutuntur: & hi creduli persæpe ab iis decipiuntur. Ut hujusmodi fraudibus, quantum in Nobis est, obviamus, ne ullus Pastor, Vice-Pastor, Concionator quamcunque extraneam personam, paupertatis nomine Christi fidelium eleemosynis è suggestu, nisi visâ prius Nostrâ, Nostrive Vicarii in spiritualibus licentiâ scripto impetratâ commendet, severe interdiciamus.

§. II. *Eleemosyna in templo non dentur.*

**I**nsuper moneat Christi-fideles, ne mendicis per Ecclesias perinde ac forum publicum contra loci sacri reverentiam Aff. 3. vers. 2. cursitantibus, unquam in ipsis templis eleemosynas erogent, nisi easdem colligendi à Nobis seu Vicario Nostrò licentiam habuerint; egenis tempore Officii divini & concionis ad fores Ecclesiae juxta Evangelium & disciplinam templi Salomonici amandatis.

§. III. *Non liceat Regularibus Terminariis colligere eleemosynas sine licentiâ Episcopi seu Vicarii Generalis.*

**P**rohibemus quoque cujuscunque Ordinis & sexus Regularibus mendicantibus, ne sine Nostra, Nostrive Vicarii in Spiritualibus facultate scripto impetratâ, frumenta, carnes, vinum aliaque esculenta, vel poculenta, linum, aut simile quid colligant, aliter collecta illis auferri, & menis pauperum loci applicari volumus: Quod ut omnibus innotescat, hoc Nostrum decretum è suggestu sæpius quotannis publicari mandamus.

CAPUT IX.

*A divinis Officiis tempore concionis abstinendum.*

**D**um habetur concio in aliqua Ecclesia, nemo in eadem Missam, etiam privatam

privatam celebret, nisi fortè in Sacello ita ab auditorio secluso, ut nec populus nec Concionator videre aut audire sacrificantem, nec turbari in sua dictione vel attentione possit: sed nec Horæ Canonice decantentur, aut Cantores, Vicarii vel Canonici eas ante finem concionis incipere audeant; quod si Concionator æquo prolixior fuerit, modestè per aliquem moneatur, non autem morosè, & cum strepitu in sua concione turbetur.

CAPUT X.

§. I. Petri Canisii Catechismus ubique docendus.

Diversitas libellorum doctrinæ Christianæ sive Catechismi magnam in discendo & docendo parit difficultatem. Idcò mandamus, ut Parochi, Vice-Parochi, aliique omnes, ad quos Catechismi tradendi munus spectat, unum & eundem modum in discendo & docendo doctrinam Christianam ubique per Civitatem & Diœcesin Nostram observent, observarique faciant; cum scilicet, qui auctoritate

Nostrâ Ordinariâ approbato Catechismo Petri Canisii jam dudum Germanicè edito continetur.

§. II. Et desuper per Visitatores inquirentur.

Archidiaconi quoque Decani Rurales, & alii auctoritate Nostrâ deputati Visitatores, in visitationibus suis diligenter investigent, an omnia, quæ ad Christianam doctrinam promovendam pertinent, diligenter & pro tantæ rei necessitate curentur, & sicubi defectibus occurrentibus ipsi mederi non poterunt, Nobis aut Nostro in Spiritualibus Vicario Generali denuntient. Ut autem de Pastorum, Vice-Pastorum diligentia, & ætatis tenerioris profectu Nobis constare possit, Decani Rurales quoties visitant, convocatâ juventute breve examen Catecheticum instituant; Quidquid verò memorabile contigisse notaverint, in Acta suarum Visitationum Nobis, Nostròve in Spiritualibus Vicario intra mensem juxta Concilii Tridentini sanctionem, exhibenda referant.

Concil. Trident. sess. 24. de reform. c. 3. §. Archidiaconi autem, Decani & alii inferiores &c. & §. Sed non ideo Episcopus.

TITULUS III.

De Officio Divino & Cæremoniis.

CAPUT I.

§. I. In divinis Officiis uniusmodi ritus & cæremoniæ, quoad fieri potest, observandi.

1. Cor. 12.

Inter Ecclesiæ Catholicæ notas haud minima est, quod una sit, proinde uno Baptismate initiatos, uno Christi Spiritu animatos, uno Christi Sanguine redemptos, unius Matris Catholicæ videlicet Ecclesiæ lacte nutritos, unâ ejusdem disciplinâ & imitatione colligari fas est, ut Psalmistæ in Nobis elogium: *Ecce quam bonum & quam jucundum habitare fratres in unum*: impleatur. Sed cum id locorum distantia, nationum & ingeniorum varietas in quibusdam levioribus non sinant, in eo tamen toti desudamus, ut ad unum consensum omnium quàm proximè accedentes, Ecclesiæ Nostræ Coloniensis, quæ præ reliquis toto orbe diffusis, & olim, &

Psal. 132. v. 1.

nunc fidelis Romanæ Ecclesiæ filia meretur appellari, gloriam propagemus.

§. II. Romanæ Ecclesiæ conformes.

Idèd non rara nos cura sollicitat, Ut hæc Nostra Archiepiscopalis Ecclesia in communibus Officii divini ritibus & cæremoniis, Horariisque precibus & Missarum sacrificiis, illi Ecclesiæ, quæ est Mater & Magistra cæterarum omnium conformetur; cum non possit non esse valdè seclsum, eximium & singulare, quod illa recipit, quæ à Spiritu sancto certiùs & fidelius gubernatur, & omnium nationum studiis, ingeniis & industriâ excolitur & adjuvatur.

§. III. Juxta Pii V. Papæ constitutionem.

Quod quidem Nostrum votum præsertim quoad Horas Canonicas, tum sacrosanctum Concilium Tridentinum,

Pii Papa V.  
Constit. 64.  
Bullarii to. 2.  
& Breviario  
Romano præ-  
fixa.

tum Pius V. Pontifex præcipuè in Nobis excitavit, dum unicum Breviarium reliquis (quorum prima institutio non esset a Sede Apostolica approbata, vel ducentorum ante suæ desuper editæ constitutionis datam annorum usum recepta) omninò abolitis, per universam Ecclesiam ab omnibus recipiendum esse statuerunt.

§. IV. *Disparitas in sacris Ordinibus & statibus quidem est laudanda, in ceremoniis tamen Officii divini reprobanda.*

**E**tti enim ad Ecclesiæ decorem faciat, ipsam, instar sponsæ, circumamictam esse varietatibus, dum alii in ea Pontifices, alii minoris Ordinis Sacerdotes, alii Diaconi, & Subdiaconi, diversorum Ordinum viri, consecrantur, atque ex multis & alternæ dignitatis membris unum Christi corpus efficitur: quia tamen unus in omnibus est Spiritus, ordinem Ecclesiæ, in divinis potissimum Officiis ab omnibus eodem ritu, modoque custodiri convenit; ne ex multitudine ac diversitate eorundem oriatur confusio, ritus primævi penitus antiquentur, ac laudata concordia uni Deo, unâ & eadem ratione preces & laudes dicendi, & sacrificandi dissimillimo inter se, & proprio cuiusque Ecclesiæ Officio discerpatur.

§. V. *Officium feriarum privata alicujus personæ, vel Collegii auctoritate non est in aliud commutandum.*

**Q**uod cum olim non sine offendiculo in Civitate & Dicecesi Nostrâ Colonienâ invaluisse, quando nondum invento typorum usu, è libris manu exaratis divina Officia peragebantur: huic malo occursum videbatur repertis typis, & per Nostram Dicecesin uno quodam ex pluribus collecto Breviario vulgato. Sed cum idipsum quoque lectionibus ac rubricis inusitatis, vel legitimâ auctoritate destitutis deformaretur, tum etiam alii subinde ratione foundationis & pietatis privatæ, neglecto communi feriarum Officio, sæpè aliud substituerent, alii nonnunquam absque justa causa de quodam sancto in sua Ecclesia solemnem instituerent celebratam, cujus in aliis Ecclesiis nulla extaret memoria, quin etiam neque nominis in fastis vel tabulis Ecclesiasticis fieret mentio; adhæc plurimi quoties occurreret septimana, uti vocant, vacans, prætermisso feriarum Officio brevitatis ergo, preces Horarias de Patronis non ex præscripto

C. In die dist.  
5. de consecr.  
statuta Hen-  
rici Archiep.  
Colon. cap. 7.  
pag. 68.

sanctorum Patrum, sed fastidii & negligentia causâ recitarent, sicque Officium feriarum contra morem Ecclesiæ per majorem anni partem omitteretur, ut vix ulla reperirentur Breviaria, quæ quorundam temeritate ac privatorum affectu corrupta ab instituto veteri non deviant.

§. VI. *Circa Breviariorum ac Missalium repurgationem adhibita olim remedia.*

**H**inc ut tantæ varietati obviam iretur, justè & necessariò in Concilio Provinciali sub Hermanno V. & in Synodo Dicecesana sub Adolpho III. Archiepiscopis Colonienâ antecessoribus Nostris, iterum Decretum fuit, Breviaria perinde ac Missalia repurganda esse, & ad sanctorum Patrum regulas pristinae dignitati, & nitori restituenda.

§. VII. *Alia sub Salentino & Ferdinando Archiepiscopis Colonienâ.*

**C**ui Decreto ut satisfaceret, decessores Nostri Salentinus primùm, deinde Ferdinandus Archiepiscopi Colonienâ omni studio & labore, delectis ad hoc ex Clero suo doctrinâ pariter & pietate præstantibus viris, salubriter ordinarunt, ut Breviarium & Missale Colonienâ, denuò reformata, & ad usum Romanum magis accommodata, in lucem prodierint, Tutelarium interim Sanctorum Civitatis & Dicecesis Nostræ propriis Officiis, quibus præcipua veneratio merito debetur, reagentis.

§. VIII. *Breviario & Missali reformato diversitas Officiorum divinarum non sublata, sed potius aucta fuit.*

**V**eruntamen varietas & diversitas Officiorum Breviario ac Missali sic restitutis non sublata, sed potius aucta videtur: dum quidam prius Breviarium à Salentino, alii posterius à Ferdinando correctum receperunt, nec tamen integrum, sed eâ duntaxat parte, quâ ad prolixas quasdam preces, ad Officium Beatissimæ Mariæ Virginis, & alia nonnulla, ad quæ ex præscripto antiqui Breviarii tenebantur omnes, non obstringit: quidam antiquum, licet omnium judicio reformandum Breviarium, & antiqua Missalia retinere mauerunt, quàm nova & emendata recipere, non obstante Archiepiscopali mandato, quo ad ea recipienda Dicecesis Nostræ Clerici

Concil. Provinciale Colon. sub Hermanno V. part. 2. cap. 6. 7. & 11. pag. 50. & 352. statuta Adolphi III. pag. 413. §. 6. quia & pag. 466. col. 2. §. quarto Reverendissimus &c.

C. convenit  
dist. 5. de  
consecr.

Clerici obligabantur. Ex quibus dum nonnulli tam Sæculares, quam Regulares paulatim Romanum Officium assumpsissent, dolenter accidit, quod præcipuorum sanctorum Patronorum Colonienfis Nostræ Ecclesiæ Officia, & cultus plurimum passa fuerint detrimenti, cum eorum vel nulla, vel perpauca Officia Romanum Breviarium & Missale complectatur.

§. IX. *Ferdinandus Archiepiscopus Manuale quoddam SS. Patronorum Civitatis & Diœcesis Colonienfis Officia & Missas continens imprimi curavit.*

**I**dcircò idem Noster decessor Ferdinandus divinæ gloriæ & Sanctorum cultus promovendi studio, aliorum Germaniæ Archiepiscoporum & Episcoporum pio exemplo, qui idipsum ante eum aggressi fuerant, & perfecerant permotus, præcipuis incommodis, dum universis nondum liceret, mederi tandem cupiens, ne pietas erga Tutelares Civitatis & Diœcesis Nostræ Patronos apud eos, qui Romano utuntur Breviario, ac Missali sensim flaccesceret, Manuale, ut vocant, quoddam usui Romano accommodatum, typis vulgandum, quo sola propria sanctorum Patronorum Civitatis & Diœcesis Colonienfis Officia & Missæ continerentur, curavit, eademque Officia Horaria, & Missas singulari industriâ, zelo, & curâ eorum, quibus id muneris de mandatum erat, concinnata examinavit, laudavit, approbavit, ut utroque hoc casu, pro majori commoditate; Breviarium sive Romanum, sive Colonienfem legentibus promptè deserviret.

§. X. *Maximilianus Henricus Archiepiscopus ad Officium Romanum recipiendum omnes paternè hortatur.*

**N**Os cùm eandem hanc Ecclesiæ Catholicæ concordiam exoptemus, ac multùm arbitremur ad Christi-fidelium pietatem promovendam, profuturum, si uno & eodem orandi, psallendi que externo & publico ritu, Deus semper laudetur & invocetur, supra memoratis decessoris Nostræ Ferdinandi Archiepiscopi decretis, ac statutis inhærentes, vel eò impensius adhortamur omnes ac singulos Civitatis & Diœcesis Nostræ Ecclesiasticos Sæculares, & utriusque sexus Regulares tam Nostræ jurisdictioni subjectos, quàm ab ea quoquo modo exemptos, qui ad Horas

Canonicas decantandas, seu legendas obligantur, ut deinceps non diversa, sed unum idemque Breviarium & Missale Romanum ex Decreto sacrosancti Concilii Tridentini restitutum, Pii V. jussu editum, deinde Clementis VIII. postremò Urbani VIII. auctoritate recognitum recipiant, atque ex eodem preces suas Horarias sive privatim legant, sive publicè in Ecclesiis decantent, adeoque Rubricas & regulas in Breviario, Missali que Romano, ac propriis prædictis sanctorum Patronorum Colonienfium Officiis & Missis præscriptas diligenter observent.

*Const. Pii V. & Clementis VIII. & Urbani VIII. Breviario Romano præfixa.*

## CAPUT II.

§. I. *Non licet Officium diei, vel ritum ejus mutare.*

**N**Orint autem universi, non posse Episcopos locorum post constitutionem Pii V. Pontificis de Breviario Romano editam, addere Calendariis etiam propriis Sanctorum Officia, nisi ea duntaxat, quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentiâ conceduntur; sicut disertis verbis sacra Rituum Congregatio declaravit, cujus decretum hîc integrum subjicimus.

§. II. *Ex sacræ Congregationis Rituum præscripto.*

**S**acra, inquit, Rituum Congregatio declaravit & decrevit, non potuisse post Bullam Pii V. de Breviario Romano, neque posse locorum Ordinarios, tam Sæculares, quàm Regulares addere Calendariis etiam propriis Sanctorum Officia, nisi ea duntaxat quæ Breviarii Romani Rubricis, vel sacræ Rituum Congregationis, seu Sedis Apostolicæ licentiâ conceduntur; neque propriâ auctoritate, quovis prætextu, mutare ritum, qui habetur in Calendario Romano, seu Rubricis Breviarii, in altiore ritum, neque extendere concessa Officia de loco ad locum.

*Decretum sacræ Rituum Congregationis Breviario Romano præfixum.*

§. III. *Veratur celebrari Festum cum Officio de Sancto, nisi ubi existit corpus vel insignis Reliquia.*

**I**tem vetuit & prohibuit celebrari per totam Civitatem, vel Diœcesim etiam de cujuscunque Ordinarii auctoritate, Festum cum Officio, eò quod in loco adsit Ecclesia Parochialis, vel Regularis, vel Abbatialis, aut aliqua Reliquia, sed

sed tantum in ipsius Sancti Ecclesia titulari, seu ubi asservatur Corpus, aut insignis Reliquia, & non alibi.

s. IV. Insignes Reliquie designantur.

**I**nsignes autem Reliquias declaravit esse Caput, Brachium, Crus, aut illam partem Corporis, in qua passus est Martyr, modo sit integra, & non parva, & legitime ab Ordinariis approbata.

s. V. De aliis Sanctis vel nondum canonizatis nil statuatur.

**D**E Sanctis Episcopis locorum, Martyribus, civibus, & aliis festis, de quibus in Calendario Romano, seu Rubricis Breviarii nihil habetur, uti etiam de Beatis nondum canonizatis, nihil propria auctoritate constituatur, sed omnino consulatur sacra Rituum Congregatio.

s. VI. Decretum de electione Sanctorum servetur.

**D**ecretum quoque nuper editum super electione Sanctorum in Patronos, & impressum, omnino servetur.

s. VII. Sub penis à Pio Papa V. inflictis.

**E**thec omnia decrevit, statuit & mandavit, innovando penas constitutionis Pii V. respectivè.

s. VIII. Hoc decretum approbavit Urbanus Papa VIII.

**F**acta demum relatione horum decretorum Sanctissimo D. N. Urbano Papae VIII. ea laudavit, & approbavit, atque ab omnibus ubique sub praedictis penis servari praecipit; necnon in novis Breviariis de mandato Sanctitatis suae imprimendis apponi iussit.

C A P U T III.

s. I. Officium B. Mariae Virginis uti à Pio V. praescriptum est, privatim & publice recitetur.

**A**d majorem porrò Civitatis & Diocesis Nostrae Ecclesiarum cum Romana consensionem, rituumque & caeremoniarum certiore convenientiam volumus, ut quicumque Ordinariae Nostrae jurisdictioni subiecti, tam Regulares, quam Saeculares ad Officium Beatissimae Mariae

Virginis, vel privatim legendum, vel in Ecclesiis publicè decantandum obstringuntur, non alio quàm eo, quod Pii V. Pontificis, jussu editum, & sub Urbano VIII. recognitum est, utantur officio.

s. II. Officium Beatæ Mariae Virginis reformatum imprimi curavit Pius V.

**D**E Officio Beatissimae Virginis Deiparae ab eodem Pio V. Pontifice constitutum est, ad modum sequentem:

Pius V. cons. sit. 122. §. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. & 10.

Cum in executionem Decretorum sacri Concilii Tridentini &c. Breviario ad sacras preces, laudes, & gratias Deo Optimo Maximo ab utriusque sexus Ecclesiasticis persolvendas reformato &c. eandem curam & operam adhiberi mandaverimus in emendando ac corrigendo Gloriosissimae Dei Genitricis Beatæ Mariae Virginis Officio: cujus recitatio sicut pusillus & rudibus Christi-fidelibus peculiaris esse dignoscitur, ita multis superfluis non sine legentium etiam scandalo, & quae ad varias superstitiones facile rudes ipsos inducere possunt, avaritiâ impressorum fuit refertum, qui ut Christi-fideles ad emendum ejusdem Officii libros à se impressos facile allicerent, multa sub colore pietatis, & animarum spiritualis consolationis, ex eorum capite addiderunt. Jamq; ad antedicti Breviarii uniformitatem ejusdem Dei Genitricis, ut credimus, intercessione, eruditorum & piorum virorum, quos ad hoc delegimus, studio Officium ipsum relectis, quae aliena & incerta erant, correctum fuerit, & à Nobis probatum, Romae imprimi, & impressum divulgari jusserimus, ut inde spiritualibus, quam optamus, Christi-fidelium animabus proveniat consolatio.

s. III. Pontifex illud observari praecipit.

**M**Otu proprio &c. & ex certa scientia nostris, ac de Apostolica potestate, plenitudine, Officia quaecunque, in primis Italico, seu quovis alio vulgari idiomate & sermone quomodolibet composita, atque Officium anno proximè praeterito millesimo quingentesimo septuagesimo Veneris apud Functas impressum his verbis, licet falsò, inscriptum, Officium Beatæ Mariae Virginis per Concilium Tridentinum Pio Quinto Pontifice Maximo reformatum, denique omnia & singula alia Officia hujusmodi, etiam Latino sermone sub Hortuli animae, seu Thesauri spiritualis compendii, aut quovis alio titulo & nomine quomodolibet pervulgata, omnemq; illorum usum approbatione Apostolica, ac consuetudine, & institutione (in veteratis infra dicendis semper salvis) harum nostrarum serie perpetuò, ab omnibus & singulis utriusque sexus Christi-



Christi-fidelibus, Sacularibus vel Ecclesiasticis, etiam quorumvis Ordinum Regularium, & Militiarum Religiosis, qui de jure, consuetudine, usu, statuto, institutione, ac constitutionibus etiam eorundem Ordinum Militiarum & Regulae, seu alijs quomodolibet ad recitationem Officii Beatæ Mariæ tenentur, & obligati sunt, tollimus & abolemus.

**S. I V.** Alia Officia tollit & abolet nisi in primaeva institutione, vel à consuetudine supra 200. annos approbata fuerint, & non sint vulgari sermone composita.

**I**psiq; in virtute sanctæ obedientie interdicimus, ne aliud quàm hoc de mandato nostro emendatum Beatæ Mariæ Virginis Officium, & in impressoria officina populi Romani pro fideliter & incorruptè imprimendis libris sacris in Alma urbe nostra erecta impressum, quovis pretextu dicere, recitare, legere, seu tenere quoquomodo audeant vel præsumant: Omni vero alio usu ipsis (ut uniformiter ab omnibus sic astrictis & obligatis recitetur, nec inter eos diversitas illud recitandi ullo unquam tempore oriatur) interdicto, præfatum hoc nostrum Officium, ac precandi, psallendiq; formulam per universum orbem in privatis domibus, ac Ecclesijs, Monasterijs, Conventibus, Capellis, Oratorijs, Ordinibus, Militijs, & locis etiam exemptis, tam virorum, quàm mulierum, in quibus Officium ipsum Beatæ Mariæ Virginis recitari, ut præmittitur, quomodolibet debet, præcipimus legi, dici, & observari; illis tamen Officijs exceptis (dummodo vulgari sermone, ut præfertur, non sint composita) quæ ab ipsa prima eorum institutione à Sede Apostolica expressè approbata fuerunt, vel quorum Officiorum certum usum, consuetudine, aut ipsa institutione, supra tamen ducentos annos, assidue in Ecclesijs, Monasterijs, domibus, & locis utriusque sexus Ecclesiasticorum observatum fuisse constiterit. Quibus sic astrictis & obligatis, ut inveteratum illum ritum dicendi & psallendi suum Officium (dummodo, ut præmittitur, vulgari sermone non sit compositum) non adimimus, sic eisdem si fortè hoc nostrum, quod modo pervulgatum est, magis placet (dummodo Episcopus, vel Prælati, & universum Capitulum in eo consentiant) ut illud etiam in Choro dicere ac psallere possint permittimus.

**S. V.** Hortatur omnes alios non obligatos recitare Officium Beatæ Mariæ ut Officium isto reformato uti velint.

**A** Beis verò, qui ad ejusdem Officii Beatæ Mariæ Virginis recitationem non aliquà

obligatione tenentur, omnem eorundem Officiorum vulgari sermone quomodolibet compositorum, atque similis idiomatis vulgaris orationum, etiam alijs Officijs Latini sermonis insertarum, usum penitus etiam auferimus, illos nihilominus, ne vanis involvantur superstitionum erroribus, quibus alia ferè omnia hujusmodi Officia, etiam Latino sermone referta esse deprehensum fuit, in Domino hortantes, ut ab aliorum Beatæ Mariæ, quàm hujus nostri Officii lectione, ac usu abstineant, firmiterq; credant eisdem alijs Officijs multas sub falsis & confictis Sanctorum nominibus confictas orationes fuisse insertas, de quibus, sicut de indulgentijs, peccatorumq; remissionibus, quæ recitantibus plerasque ex orationibus, & alijs Officijs hujusmodi insertis, prout rubricis ibidem appositis designatur, conceduntur, nullam certam extrare apud Ecclesiam rationem: propterea ritui & ordinationi hujus Officii recitatione sic à Nobis in universali Ecclesia instituti se conformantes, aliud ejusdem Beatæ Mariæ, quàm hoc nostrum Officium, non perlegant, vel recitent.

**S. VI.** Officia antiqua Inquisitoribus consignari mandat.

**A**cut ipsorum Officiorum vulgari idiomatis & sermonis abusus reipsa penitus aboletur, eadem omnia per omnes ac singulos Saculares, vel Ecclesiasticos, etià ad recitationem antedicta nequaquam astrictos, Inquisitoribus hæreticæ pravitatis absque spe illorum unquam recuperationis, alia verò Latino sermone, & alijs libris inserta, ad effectum emendandi, & à maculis seu erroribus expurgandi, sibi postmodum, cum sic per eosdem Inquisitores expurgata fuerint, restituenda, consignari quamprimum jubemus.

**S. VII.** Officium reformatum immutari non posse statuit.

**S**tatuentes huic nostro Officio nuper edito nihil ullo unquam tempore per quemcumque quavis auctoritate fungentem, quovis pretextu addi, detrahi, vel immutari debere. Ac omnes & singulos, qui ipsum Beatæ Mariæ Officium, ut præfertur, dicere, psallere, & recitare tenentur, ex hujus nostri Romani Officii præscripto, & ratione ad id omninò obligatos esse, & neminem muneris suo, nisi hac formulâ satisfacere posse.

**C** **S. VIII.**

§. VIII. Indulgentias illud recitantibus  
concedit.

**A**C ut fidelium omnium voluntas & studium magis ad salutarem huius nostri Officii Beatæ Mariæ Virginis, & Orationum in eo reductarum lectionem & usum invitetur, de Omnipotentis Dei misericordia, ac beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus auctoritate confisi, omnibus & singulis, qui ad recitationem huiusmodi non tenentur, quoties istud sic de mandato nostro reformatum, quinquaginta dies; qui verò defunctorum Officium, eodem volumine insertum, alios quinquaginta, qui septem Psalmos, aut Graduales, etiam eodem volumine insertos, alios quinquaginta, & qui aliquam ex orationibus ibidem pariter insertis devotè recitarint, alios quinquaginta dies de injunctis sibi poenitentis misericorditer in Domino relaxamus: obligatis verò, eas duntaxat indulgentias concedimus, quæ literis nostris super reformatione novi Breviarii editis designantur, & huiusmodi Beatæ Mariæ Virginis, aut defunctorum Officium, vel septem Psalmos, aut Graduales recitantibus conceduntur.

§. IX. Prælati etiam præcipit, ut illud  
introducant.

**M**Andantes omnibus & singulis venerabilibus Fratribus nostris Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & dilectis filiis Abbatibus, Prioribus, & cæteris Ecclesiarum Prælati, ut reliqua omnia Beatæ Mariæ Virginis, etiam per eos privatim constituta, ab omnibus ad recitationem huiusmodi quomodolibet astriclis, ipsa verò vulgaris idiomatis & sermonis Officia, etiam ab his qui nullo pacto, ad id astricli sunt, penitus omitti, rejici, atque vulgari. Sic & pariter alia etiam Latino sermone composita, etiam aliis libris inserta, Inquisitoribus prædiclis ad effectum antedictum tradi & consignari juris opportunis remediis curent. Officium verò istud nostrum Beatæ Mariæ Virginis in omnibus & singulis suarum Civitatum & Diocesium Ecclesiis, Monasteriis, Conventibus, Ordinibus, Militiis, Oratoriis, domibus, & locis etiam laicorum introducant, & tam ipsis, quàm cæteris omnibus Presbyteris, Clericis, & aliis utriusque sexus Sæcularibus & Regularibus personis Ecclesiasticis, nec non Militibus etiam exemptis, quibus dicendi, recitandi, psallendiq; Officium huiusmodi quomodolibet, ut præfertur, injunctum est, ut ex huiusmodi formula ubique illud recitare & psallere procurent, prædictâ institutione vel consuetudine ducentos annos superante (non tamen quoad vulgaris sermonis Officia) semper salvâ.

§. X. Concionatoribus & Confessariis  
idem præcipit.

**C**oncionatoribus quoque Verbi Dei, atque Confessariis, ut in eorum prædicationibus atque confessionibus omnibus utriusque sexus Christi-fidelibus prohibitionem & abolitionem diætorum Officiorum vulgari idiomate, & sermone compositorum, quodq; Inquisitoribus hæretica pravitate quamprimum consignari debeant; insuper alterius, quàm huius nostri Officii usum ac lectionem periculo superstitionum non carere, ac illud & alia eo inserta, ut præfertur, recitantibus supradictam de injunctis sibi poenitentis relaxationem nostram significare, & eos ad conformandum se in hoc promptâ devotione, ritui, & ordinationi à nobis institutis excitare, ad usumq; & recitationem huiusmodi nostri Officii pietatis zelo hortari studeant. Cæterum hæretica pravitate Inquisitorum, quibus Officia hæc & libros, tradi & consignari contingeret, munus & Officium præcipuum erit omnia, superstitiones & errores in Fide Catholica redolentia, omninò delere.

## CAPUT IV.

§. I. Pro sacrorum Rituum uniformitate ubi-  
vis introducenda in quibuscunque Ecclesiis  
certus deputetur ceremoniarum  
Magister.

**C**um sacrorum Rituum & ceremoniarum consensus, & concertus magnopere commendat Catholicæ Religionis dignitatem, & concordiam, ut ille non in quibuscunque Missarum sacrificiis duntaxat, sed in reliquis etiam Ecclesiasticis officiis & functionibus omnibus, prout decet, adhibeatur, vehementer exoptamus: quem in finem in Domino hortamur universos Civitatis & Diocesis Nostræ Ecclesiarum Prælatos, Superiores & quoscunque alios, ad quos pertinet, & in futurum pertinebit, ut in singulis tam Metropolitanâ, quàm Collegiatis, Parochialibus, & Regularibus Ecclesiis unus vel alter pius & peritus sacrorum rituum & ceremoniarum Ecclesiasticarum Magister, cui in ritibus & ceremoniis obedire omnes teneantur, constituatur; qui totus in eo sit, ut Romano Cæremionali diligenter evoluto; aliis, ad quos spectat, sacras ceremonias & ritus in eodem præscriptos, juxta illius modum, & normam in quibuscunque actibus ostendat & doceat.

## §. II.

§. II. *Pro Neomyftis inftruendis in fingulis Decanatibus Ruralibus duo deputentur ceremoniarum periti.*

Quin etiam, ut eadem ceremoniarum, & rituum Ecclefiæ Romanæ concordia ubique introducatur, volumus in fingulis Decanatibus Ruralibus Noſtræ Diœceſis duos deputari, ejuſmodi ceremoniarum & rituum peritos, qui Neomyſtas omnes, tam primam Deo hoſtiam litaturos, quàm Sacramenta Eccleſiaſtica adminiſtratuſos, eiſdem ceremoniis ac ritibus debite inſtruant. Quapropter ſinguli Decani Rurales in proxima congregatione, aut Capitulo Paſtorum diligenter diſpiciant, qui ad hoc munus obeundum erunt idonei, coſque Nobis, Noſtræ Generali in Spiritualibus Vicario repræſentent, & factâ per Nos, vel Noſtrum Vicarium prædictum eorum designatione, nemo deinceps ſæcularis Sacerdos primitias celebret, aut novellus Paſtor, ſeu Vice-Paſtor Sacramentum adminiſtret, niſi per teſtimonium unius ex designatis inſtructoribus doceat, quod in ceremoniis & ritibus ſufficienter inſtructus ſit: & quando aliquem eorum inſtructorum è vivis excedere, aut locum mutare continget, volumus mox alium ei ſubrogari.

C A P U T V.

§. I. *Officium divinum ſingulis diebus ſtatis horis in quibuſcumque Eccleſiis debite eſt canendum.*

Inſuper ſciant qui tum in Metropolitana, tum reliquis Civitatis, & Diœceſis Noſtræ Eccleſiis, Prælaturas, Dignitates, Canonicatus ſeu Præbendas, Paſtoratus, Vicarias, aliâve beneficia, vel Officia Eccleſiaſtica obtinent; & alii quotquot divinis mancipati ſunt functionibus, ſe ideò de altari, & Eccleſia vivere, ut Officium Eccleſiaſticum debite peragant; adeoque totius humani generis apud divinam clementiam cauſam agant, militantique Eccleſiæ vota, preces & laudes Deo offerant, eaque ſua puritate, pietate, ac merito faciant commendatiora. Eapropter iſdem omnibus, aliisſque in ſacro aliquo Ordine conſtitutis ſeveriſſimè præcipimus, ut horas canonicas articulatim, diſtinctè, attentè ac piè ſingulis diebus ſtatis horis, observato tamen dierum ſolemnium à ferialibus, & minis ſolemnibus diſcrimine in Ec-

Concil. Provinc. Colon. ſub Hermano V. part. 2. cap. 4. & part. 3. cap. 10. & 13.

cleſia cantent, vel minimùm privatim legant, ſub penis in ſacris Canonibus expreſſis, aliisſque arbitrariis.

§. II. *Nec à legentibus illud privatim negligendum.*

Quoniam diſcrimen ſeptem præcipuarum diei horarum orationi apud Judæos olim deſtinatarum, imitata eſt ſubſequens Eccleſia Chriſti per ſeptem horas Canonicas diem diſtribuendo, in memoriam, honorem, & gratiarum actionem pro maximis à Deo beneficiis, horis illis orbi conceſſis; optandum foret ut ſancti Petri exemplo, Eccleſiaſtici omnes ſtata precum horariarum tempora, quando per occupationes licet, ex mente & præſcripto Eccleſiæ diligenter obſervent, non ſimul omnes citra neceſſitatem, ſed diviſim ſuis quaſque horis, ut ferè in choro ſit perſolventes.

Pſalm. 118. v. 163.

Act. 3. v. 13.

§. III. *Horas Canonicas quilibet per ſe & juxta præſcriptum Pontificum legere tenetur.*

Sanè ſuo non ſatisfaciunt Officio, nec fructus faciunt ſuos, qui non per ſe, ſed per alium, aut alias horas Canonicas, aut alio modo legunt, quàm à Summis Pontificibus præſcriptum eſt.

§. IV. *In quacunque Cathedrali vel Collegiata Eccleſia ſacro ſaltem Subdiaconatus Ordine necdum initiatus vocem in Capitulo non habeat: quid præſtare teneantur ad majores Ordines promoti.*

Obſervanda quoque ſunt duo Concilii Tridentini decreta ſequentia, quorum priùs ſic habet: *Quicumque in Cathedrali, vel Collegiata ſæculari, vel Regulari Eccleſia divinis mancipatus Officiis, in Subdiaconatus Ordine ſaltem conſtitutus non ſit, vocem in huiusmodi Eccleſiis in Capitulo non habeat, etiamſi hoc ſibi ab aliis liberè fuerit conſeſſum. Ii verò qui Dignitates, Perſonatus, Officia, Præbendas, Portiones, ac quælibet alia Beneficia in dictis Eccleſiis obtinent, aut in poſterum obtinebunt; quibus onera varia ſunt annexa, videlicet, ut alii Miſſas, alii Evangelium, alii Epitolas dicant, ſeu cantent, quocunque privilegio, exemptione, prerogativa, generis Nobilitate ſint inſigniti, teneantur, juſto impedimento ceſſante, inſta annum Ordines ſuſcipere requiſitos, alioquin penas incurrant, juxta Conſtitutionem Concilii Vienneniſis, quæ incipit, ut ii qui;*

Concil. Trid. ſeſſ. 22. de reform. cap. 4. & ſeſſ. 24. de reform. cap. 12. §. Neamenem etiam &c. & §. Omnes verò divina &c. Statuta Provinc. Henrici Archiep. Colon. cap. 13. pag. 81. Statuta Wilhelmi Archiep. Colon. cap. 8. pag. 159. & Frederici Archiep. Colon. cap. 38. pag. 212. & cap. 40. pag. 213.

quam presenti Decreto innovat; cogantq; Episcopi eos diebus Statutis dictos Ordines per se ipsos exercere, ac cetera omnia Officia, quæ debent in cultu divino præstare, sub iisdem, & aliis etiam gravioribus pœnis, arbitrio eorum imponendis. Nec aliis in posterum fiat provisio, nisi iis qui jam ætatem, & ceteras habilitates integrè habere dignoscantur; aliter irrita sit provisio. Posterius Decretum ita habet: Neminem etiam deinceps ad Dignitatem, Canoniatum, aut Portionem recipiant, nisi qui eo Ordine sacro aut sit initiatus, quem illa Dignitas, Præbenda, aut Portio requirit; aut in tali ætate, ut infra tempus à jure, & ab hac sancta Synodo Statutum initiari valeat. Et paulò post: Omnes verò divina per se, & non per Substitutos, compellantur obire Officia; & Episcopo celebranti, aut alia Pontificalia exercenti adstipere, & inservire, atque in choro ad psallendum instituto, hymnis & canticis Dei nomen reverenter, distinctè devotèq; laudare.

## CAPUT VI.

*Divinum Officium uti Deo dignum est, ab omnibus peragendum.*

Quum in Officio divino cum ipso Deo, qui Rex Regum est, & Dominus Dominantium, sit nobis negotium, meritò non modo statis semper horis, in choro convenient, sed in eo etiam à fabulis, risibus, jocis, & aliis levitatibus omnino abstineant, & ita functionem illam omnes, quibus sive ex beneficio, sive ex officio incumbit, non minùs supremi gradu, quàm infimi obeant, eâ, quæ divinæ Majestati congruit reverentiâ, mente piâ & attentâ, corpore decenter composito, modestiâ gravi, & verborum pronuntiatione minimè præcipiti, in Psalmis decantandis, & in medio, & fine cujuslibet versus, quiescant nonnihil, ut & Deum quo par est cultu honorent, & populi pietatem excitent.

## CAPUT VII.

*Frequens interessentia in divinis per distributiones quotidianas procuranda est.*

Quandoquidem propter inæquales beneficiorum proventus, aliasque ob causas, una generalis nequeat regula statui in executione Decreti Concilii Tridentini de tertia parte fructuum, & quorumcunque proventuum, & obventionum in distributiones quotidianas convertenda; sin-

*Concil. Trid. sess. 21. de re-form. cap. 3.*

gula Capitula modum, & rationem id debite efficiendi concipiant, & Nobis, seu Vicario Nostro in Spiritualibus Generali exhibeant, sic tamen, ut in majoribus Horis, scilicet Matutinis, summa Missa, & Vesperis multò largiores sint, quàm in minoribus Horis, nec in minoribus tam exigua, ut eæ negligantur.

## CAPUT VIII.

*s. I. Distributionibus priventur absentes aut notabiliter serò venientes.*

Studeat unusquisque mox à principio, & divino Officio tam Matutino, & Vespertino, quàm minorum Horarum, ante finem primi Psalmi cujusque Officii, usque ad finem ejusdem interesse, qui secus faxit, quavis collusione aut remissione exclusâ, distributionibus careat: exceptis duntaxat iis, quos causæ in constitutione Bonifacii VIII. expressè excusant, & pro præsentibus habendos, ut distributionibus gaudeant, jura decernunt. Si in quibusdam Ecclesiis ex fundatione, statuto, vel consuetudine, citiùs interesse divino Officio teneantur, vel diutiùs in eo permanere, nolimus illis esse derogatum.

*Concil. Trid. sess. 24. de re-form. cap. 12. §. Distributiones verò.*

*C. Vnicum de Clericis non resid. in 6.*

*s. II. Idem de Officiis & Missis defunctorum statuitur.*

Quemadmodum distributionibus privandi sunt, qui ante finem primi Psalmi cujusque Officii, usque ad finem eidem Officio non interfunt, ita quoque eis privari volumus, qui in Missis, tam de tempore, quàm votivis, & anniversariorum, quæ ex fundatione sine commendationibus canuntur, ante Epistolæ finem: in Vigiliis verò ante finem secundi Psalmi Vesperarum, seu Matutinarum, & in commendationibus ante finem primi Psalmi usque ad finem, vel in habitu choralis, qualem temporis & personæ conditio requirit, non interfunt.

*s. III. Anniversariarum memoriarum & fundationum liber seu index conficiatur & conspicuo loco affigatur.*

NE autem anniversaria, aliæque piæ fundationes ob defectum sufficientis stipendii negligantur, aut planè intercidant, volumus ut omnes tam Collegiatarum, quàm Parochialium, etiam Regularium Ecclesiarum Decani, Parochi, Vice-Parochi,

*Vrbani Papa VIII. Constit. 43. & ibidem Declarationes sacre Congregationis Cardinalium Concilii Tridentini interpretum.*

chi, & Superiores quicumque ut ea quamprimùm legitimè reduci curent, & sic reducta cum aliis, quibus congrui reditus sunt attributi, in peculiari anniversariarum memoriarum libro ad id conficiendo cum tabula seu indice omnium piarum foundationum, & onerum, ad quæ Beneficia, Officia, Fabrica, Mensa pauperum, Confraternitates, aut Servitia istius Ecclesiæ obligantur, prout habet illarum fundatio vel reductio, cum annotatione, & specificatione diei, & mensis, quando, per quem, & pro quibus fieri, & impleri debent, nitidè & correctè, describant, quæ tabula continuo in Sacristia, seu alio commodiore loco conspicuo, quo populus id rescire possit, muro affixa dependeat.

*§. IV. Dilecti libri seu indicis copia authentica Archidiaconis aut Decanis Ruralibus tradenda.*

**E**xemplum quoque authenticum dictæ tabulæ seu indicis anniversariorum, ac foundationum, singuli Pastores, ac Vice-Pastores, tradant suis Archidiaconis, aut Decanis Ruralibus, qui illud cum actis suæ proximæ Visitationis Nobis, aut Vicario Nostro in Spiritualibus Generali transmittant.

*§. V. Anniversaria per hebdomadam occurrentia Pastores diebus Dominicis publicent.*

**P**ræterea singuli Pastores, & Vice-Pastores diebus Dominicis populo cum debita commendatione, pro concione omnia anniversaria & foundationes per hebdomadam occurrentia publicent, & in foundationibus præscripta observari curent.

C A P U T IX.

*§. I. Statutum de diebus recreationis abrogatur, & Bonifaciana Constitutio observari mandatur.*

**E**T ne dicta Constitutio Bonifacii Papæ, nec non Concilii Tridentini Decretum occasione prætextu cujusdam de diebus recreationis statuti violetur, decernimus & declaramus ejusmodi statutum, sicubi extat, tanquam corruptelam ex libris, & protocollis Capitulum delendum, & expungendum esse, & loco illius observandum, quod dicta Bonifaciana Constituzione permittitur, ut si quis ob

negotia Ecclesiæ, vel ob infirmitatem corporis horis interesse nequiverit, pro præfenti in divinis habeatur, & quotidianis distributionibus, ac præfentibus, etiam manualibus, ex defunctorum exequiis seu anniversariis memoriis gaudeat, sub quibus casibus etiam eos comprehendi censemus, qui pro conservanda, aut recuperanda valetudine aërem ad breve tempus mutare, aut aliàs publicâ, seu legitimâ causâ juxta dictam Bonifacii Constitutionem abesse coguntur.

*§. II. Quinam in negotiis Ecclesiæ occupari censeantur, & pro præfentibus habendi sint.*

**I**ntelligimus autem in Ecclesiæ negotiis occupari non solum eos, qui Capituli, aut Fabricæ suæ Ecclesiæ negotia tractant, sed & illos omnes, qui propria Dignitatum vel Præbendarum suarum munia obeunt, aut Nobis seu Successori Nostro Archiepiscopo Coloniensi, pro eo tempore existenti, Ordines conferenti, Civitatem seu Diocesim Visitationi adsunt, vel in aliis Archiepiscopatus Coloniensis negotiis occupantur, vel aliquò ab eo missi consilium & operam suam impendunt, quos pro eo tempore, fraude & dolo seclusis, decernimus pro præfentibus reputari, & omnibus emolumentis gaudere debere, perinde ac si per se divinis interessent. Illos quoque qui sub divinis Officiis, aut Missæ Sacrificium celebrant, aut ad celebrandum sese præparant, Volumus pro eo tempore præfentes in divinis reputari, modò tamen absoluto Sacrificio sine notabili mora in chorum redeant.

*§. III. Seriùs ad Officium divinum venientes nec excludendi, nec publicè confundendi.*

**S**eriùs ad Officium divinum venientes, seti distributionibus privandi sint, liberè tamen cum habitu decenti chorum intrare permittantur: nec quisquam eos manuum, vel pedum plausu, vel sibilis, aliòve strepitu excipiat; si quis secùs fecerit, ipse quoque distributionibus privetur, & insuper pro modo culpæ & offendiculi puniatur.

*§. IV. Minùs decentia sub Officio divino vitanda.*

**N**emo quoque cum publicè preces Horariæ cantantur, vel Sacrificium

*C. de cætero & C. audientiam de Clericis non resid. Concil. Trid. sess. 24. cap. 12. & ibidem Declarationes Cardinalium ejusdem Concilii Interpretum.*

Missæ celebratur, profanum quippiam, aut ab instituto alienum legat, neque etiam dormiat, aut fabuletur, aut velut iners truncus, & mutus assistat sub pœna privationis distributionum ejus Officii, etsi semel correptus, secundo aut tertio circa præmissa deliquerit, ultra amissionem distributionum in eum gravius animadvertatur.

## CAPUT X.

§. I. *Officia divina non mutilanda.*

**U**T omnia porro in Officiis divinis cum decore, & reverentia peragantur, serio mandamus, ut Missæ Sacrificium integrè, Symbolo Apostolico, Præfatione, & Oratione Dominica nunquam per organa, aut chorum decurtatis vel mutilatis celebretur & decantetur.

§. II. *In Organis, instrumentis musicis campanisve lasciva vitanda.*

**O**rganis item, ac quibuscunque aliis instrumentis musicis, tam in Eccle-

siis quàm in processionibus ita canatur, ut modulatione suâ lascivas, impuras, militares, vel indecoras cantiones non imitentur, & ea quæ voce canuntur, ne procul absint à mente. Quicumque tintinnabulorum & campanarum, si quæ sint ad harmoniam compositæ, curam gerunt, caveant ne earum pulsu turpes, inhonestas, vel sæculares cantiones expriment; sed potius hymnorum & canticorum Ecclesiæ modulationes graves, & quæ pios affectus moveant, imitentur.

§. III. *Conventus profani & divinum Officium perturbantia in Ecclesiis non tolerantur.*

**C**onventus autem profani, transactiones, & quæcunque divinum Officium possunt perturbare, aut decori ac Sanctitati domus Dei officere, in templis non tolerantur. Quæ autem ad cultum divinum, munditiam, ornatum atque splendorem sacri loci faciunt, eadem ab omnibus diligenter observentur.

## TITULUS IV.

## De Superstitione.

## CAPUT I.

§. I. *Quenam sint vitia Superstitionis nomine comprehensa auditores & penitentes doceantur.*

**M**ultos ignorantia, multos curiositas, multos malitia, variis jure divino & humano severissimè prohibitis superstitionibus coinquinat; idcò Pastores, Vice-Pastores, Concionatores, Catechistæ & Confessarii, auditores & penitentes suos diligenter de vitiis Religionis virtuti oppositis, & communi superstitionis nomine comprehensis doceant; ac generatim & frequenter inculcent, superstitionis esse certò expectare quemcunque effectum à quacunque re, quem illa nec suâ naturâ, nec ex divina, vel sanctæ Ecclesiæ Catholicæ institutione, vel approbatione potest producere.

§. II. *Explicent sæpius Pastores quàm graviter sacra Scriptura quæcunque divinationum genera detestetur.*

**S**peciatiim verò doceant, quàm graviter Scriptura sacra quodcunque divinationis genus detestetur; inter quas non solum eæ condemnantur, quibus dæmon expressè, sed etiam illæ, quibus tacitè duntaxat invocatur; ut in Auguriis, Ominibus, Chiromantia, & Spatulamantia, quibus (Deo justè id permittente) se dæmon frequenter miscet. Cùm autem soli Deo propria sit divinatio, & prænotio futurorum contingentium, æquè ac secretorum cordis; dum ea homo sine Deo contendit perscrutari, seque Deo superbè componit, meritò sibi relictus corruiat.

C A.

CAPUT II.

§. I. *Astrologia divinatoria ab Ecclesia Romana damnata est.*

**I**licita autem ab Ecclesia Romana prorsus damnata est Astrologia divinatoria, per quam ex astrorum aspectu eventus, qui à libero hominis pendent arbitrio, prædicuntur: vel præteriti, præsentis, aut futuri effectus occulti denuntiantur, vel ex inspectione sideris, conceptionis, seu diei natalis, observatoque puncto nativitatis cujusque hominis, aut manuum, ac faciei lineamentis, ex mortuis apparentibus, ex galea, quam vocant nativitatis, aliisque id genus observationibus, certò de futuris hominis moribus, prospera, seu adversa fortuna, aut exitu pronuntiatur, & ex siderum positione & situ obventura prædicuntur, eaque & propensiones ad bonum, aut malum solis astris subjiciuntur, aut ex fortibus absque divino instinctu & afflatu occulta, ut certa discernuntur.

§. II. *In interpretandis somniis magna prudentia adhibenda.*

**E**t si liceat ex iis somniis, quæ verosimile est à Deo, vel bono Angelo proficisci, divinare; quæ ferè ex adjunctis, & peculiari lumine divino manifestè cœlitus immitti discernuntur, ex diabolicis tamen somniis, quæ interdum permittit Deus, & prudentum judicio facilè dignoscuntur, nullo modo fas est conjecturam facere; omne enim Nobis commercium cum dæmone, uti ruinæ nostræ semper cupidissimo hoste est inhibitum.

CAPUT III.

§. I. *Populus docendus quænam sint vanæ observationes.*

**D**olendum est non rudem tantum populum, sed interdum alios quoque vanis observationibus deditos, consideratione alicujus eventus fortuiti, veluti leporis in via decursu, vel corvi crocitatione, conijcere de prospero vel adverso successu, & inde actiones suas moderari. Quocirca Pastores, Vice-Pastores & Catechistæ sæpiùs populum admoneant, superstiosam esse artem, per quam quibusdam orationibus, jejuniis, aspectu certarum figurarum, aliisque signis, adminiculisque va-

nis adhibitis, ad effectus intentos, qui nullam cum iis neque ex natura rei, neque ex Dei, vel Ecclesiæ instituto proportionem habent, variæ scientiæ, seu doctrinæ absque labore acquiruntur.

§. II. *Incantationibus & ligaminibus superstitiosiss nullatenus utendum.*

**G**ravissimè tales peccare doceantur, qui ad morbos, vel vulnera hominum, aut brutorum animalium curanda, sanguinem sistendum, dolores mitigandos, ad vitam, vel valetudinem conservandam, ad immunitatem à vulneribus procurandam adhibent incantationes, insufflationes, ligamina &c. scripturas, characteres, seu imagines astrologicas, preces ad certum & determinatum verborum numerum restrictas, amuleta, brevia, involucra, signa, Sanctorum etiam permixtis reliquiis, deque collo suspensis, verba sacra, preces descriptas, quæ nativam medendi vim non habere apertè constat, neque Ecclesiæ approbationem, quibus accensenda sunt medicamenta naturalia, si illis aliqua frivola tanquam necessaria adjunguntur.

*C. Non liceat 26. q. 5. C. Non observetis. C. Quis estimaret 261 2. 7.*

§. III. *Etiamsi Crucis signum vel alia sacra simul adhibeantur.*

**N**eque refert, quod interdum specie pietatis, signum Crucis, sacra verba & preces adhibeantur, quibus alia quoque vana & inutilia admiscuntur, ignota scilicet nomina, characteres, vel spes tribuitur modo scribendi, vel ligandi, vel alia vanitas, à cultu divino aliena conjungitur.

CAPUT IV.

§. I. *Ab omnibus diabolicis remediis penitus abstinendum.*

**E**xecranda est quoque eorum malitia, qui herbas certo die, horâ, aut ritu decerptas ad certas quasdam injurias, & pericula propulsanda valere confingunt, quique ad expellendos dæmones, obtinendam victoriam, præcavenda vulnera, diabolicis utuntur remediis, & altis, ut vocant, seu magicis, vel incognitis nominibus, verbis, notis, vel signis, quorum fiducia in cædes, suo & aliorum periculo, animarumque æterno damno ruunt.

§. II.

Daniel. 4. 7. 5.

§. II. *Decernuntur pœne in similibus uten-  
tes, & publicari mandantur.*

**C**umque detestanda ista temeritas la-  
tius serpat, quam ut paternis admoni-  
tionibus possit impediri, acriori censurâ  
coercendam judicamus. Cunctis itaque  
Civitatis & Diœcesis Nostræ Pastoribus,  
Vice-Pastoribus & Concionatoribus man-  
damus, ut ter, quaterve in anno, ubi po-  
pulus frequentior est in Ecclesiis, videlicet  
circa Festum Paschatis, Nativitatis Do-  
mini, & Dedicationis Ecclesiæ, aut quod  
vocant Nundinarum, publicè de suggestu  
denuntient, Nos omnes & singulos, qui si-  
milia diabolica remedia, & alta, seu ma-  
gica, sive incognita nomina, verba, notas,  
vel signa gestaverint, vel aliis gestanda de-  
derint, pœnæ excommunicationis ipsò fa-  
cto incurrendæ subijcere, ejusque absolu-  
tionem Nobis reservare. Insuper per præ-  
sentes prohibemus Pastoribus, & Vice-  
Pastoribus supradictis sub pœnis suspen-  
sionis ab officio, ne quem in loco sacro se-  
peliant, qui cum istis altis, seu magicis &  
incognitis nominibus, verbis, notis, vel si-  
gnis mortuus deprehendatur.

## C A P U T V.

§. I. *Vana observationes circa certos numeros  
& præscriptas formas Missarum, precum  
vel candelarum proscribendæ.*

**P**roscribenda pariter est eorum vana  
observatio, qui certò numero, & præ-  
scriptâ formâ Missarum, precum, vel can-  
delarum, affirmant certas designatasque  
animas è purgatorio semper liberari, qui-  
ve certò pollicentur sine pœnitentia, & Sa-  
cramentis ex hac vita non migraturos eos,  
qui hunc, vel illum ex Sanctis coluerint, vel  
Crucem die Veneris Sancto portaverint :  
moneantur tales, rectè ipsos id facere in  
honorem alicujus sacri mysterii, sed non  
eâ certâ persuasione, sic se tantùm illud im-  
petraturos, quasi deprecatio Deo grata  
futura non sit, nisi septem Missæ pro de-  
functo dicantur, septem accensis candelis,  
septies datis eleëmolyinis. Non ideò tamen  
prohibitâ censemus triginta Missas à  
S. Gregorio Pontifice Maximo pro de-  
functis institutas, & approbatas, prout &  
sacra Congregatio Cardinalium sacris Ri-  
tibus Præpositorum desuper consulta re-  
spondit.

*Gregor. Papa  
IV. Dialog.  
55. sacra Con-  
gregatio rituum  
apud Garzon.  
Comment. in  
rubric. Mis-  
sal. part. 1.  
tit. 5. n. 3.  
ut, D.*

§. II. *Sagæ verò & magi maximè  
execrandi.*

**O**mibus verò dictis magis execrandi  
sunt magi, atque sagæ, qui maleficiis  
corpora, non præstigiis solum, sed verè mi-  
ris immutant modis, illecebris, & philtis  
homines ad idololatriam, aliaque scelera  
pellicunt, suis incantationibus fascino-  
dementant & interimunt incautos, bruta  
animalia necant, morbos, grandines, au-  
ras noxias, sterilitatem, dæmone ad hoc  
eis opitulante, inducunt, hominibus, pec-  
coribus, & terræ frugibus nocent, in mari-  
bus vel fœminis usum matrimonii impe-  
diunt, omniaque nocendi genera, non si-  
derum, aut maleficiorum vi, sed dæmo-  
num pacto & concursu machinantur.

§. III. *Sortilegi & consultores eorum severè  
à Magistratu puniendi.*

**U**T autem detestabile hoc superstitio-  
num & divinationum, vanarumque  
observationum, & fœdarum artium ma-  
gicarum studium, quantum in Domino  
possumus, extirpemus: omnes ac singulos  
ubivis locorum Diœcesis Nostræ Judices  
Ecclesiasticos & Sæculares seriò adhorta-  
mur, ut omnes qui de rebus deperditis, aut  
præteritis, præsentibus, seu futuris even-  
tibus, aliisque secretis, vel occultis con-  
sulti responsa dare cognoscuntur, suis se-  
dibus pellant, vel protinùs pellendos cu-  
rent: eos autem qui talium hominum au-  
xilium implorant, sollicitant, pecuniâ re-  
dimunt, vel super rebus amissis, aut occul-  
ta veritate cognoscenda, vel solvendis  
maleficiis, seu veneficiis consulunt, gra-  
viter puniant, ac multò graviùs in Venefi-  
cos, Sortilegos, Ariolos, Incantatores,  
Pythones, Divinatores, Præstigiatores,  
Augures, Chiromanticos, præsertim verò  
illos, qui sub vulgari Ægyptiorum nomine  
vagantur, eorumve asseclas, aut qui se tales  
mentiuntur, & illorum utuntur habitu,  
animadvertant, eosque deportent & ex-  
terminent.

§. IV. *Ad depellenda maleficia remedia ab  
Ecclesia usitata adhibenda.*

**O**mni itaque curâ docendus populus,  
ut ad depellenda maleficia, eorumque  
vim & noxios effectus impediendos, iis  
utatur remediis, quæ adversus nequitias &  
illusiones dæmonum, Ecclesiastica tradit  
aucto-



auctoritas, uſuſque confirmavit: ea ſunt ſincera ad Deum converſio, frequens Sacramentorum uſus, jejunium, eleemoſynæ, Miſſæ Sacrificium, Fidei Catholica ſæpè repetita profeſſio, frequens recitatio Symboli Apoſtolicæ, invocatio Nominis Jeſu, Beatiffimæ Virginis Mariæ, Angeli Cuſtodis, aliorumque Sanctorum, Litaniam omnium Sanctorum, frequentes preces & Collectæ, ſignum Crucis, ſolennes exorcismi, ſacræ Imagines, reliquiæ Sanctorum, benedictarum campanarum pulſus, Agni Dei, aqua, cereus, herbæ, ſal, & alia ejuſmodi uſitato Eccleſiæ ritu benedicta.

*ſ. V. Librorum aut Scriptorum ſortilegia, veneficia aut divinationes docentium lectio aut retentio prohibetur.*

PRæterea libros, opera, ſcripta, ac tractatus, qui ſortilegia, veneficia, auguria, auſpicia, execrabiles incantationes, magicas præſtigias, diabolicas artes, & vanas ſuperſtitiones, ac divinationes docent, aut quomodolibet de eis tractant, à quibuſcunque Chriſti-fidelibus legi, aut retineri, ſeveriſſimis ſub pœnis in ſummorum Pontificum Sixti V. & Urbani VIII. Conſtitutionibus, nec non prohibitorum librorum Indiçe expreſſis, aliisſque arbitrariis, prohibemus: ſed & eoſdem quantovis etiam pretio æſtimentur, exemplo Ephęſiorum, & juxta ſacrorum Canonum, œcumenicorumque Conciliorum præſcriptum cremari, mandamus. Unde Paſtores, Vice-Paſtores & Concionatores frequenter populum commoneant, quàm gravi ſe peccato talium ſeſtione, ac multò magis eorum experimentis obſtringat; quod ſi nihilominus aliquos, ſpretis Noſtris mandatis, ejuſmodi libros, ſcripta, ſeu tractatus uſurpa-

re, legere, vel retinere deprehenderint, ſemel iterumque moniti, niſi dimiſerint, noverint ſe pœnis gravioribus à Nobis eſſe puniendos.

CAPUT VI.

*Pœna in maleficos & ſortilegos decernuntur.*

CUM verò nonnulli ſuæ conditionis obſiti, & ſolemnis ſponſionis ab iis factæ, cum in Chriſti gregem, per ſacrum regenerationis lavacrum adſciti fuerunt; Satanæ, cui renuntiarunt, artibus, maleficiis, ſuperſtitionibus, ac nefariis inventis operam dare non vereantur; quinimò Magiſtrum imitantes qui Capitali odio, quo humanum genus proſequitur, hominibus inſidiari nunquam ceſſat, proximum variis modis lædere, animas verò ſuas æternum perdere non timeant, Nos ut tam exitioſa ſcelera à Chriſti-fidelibus arceantur, Conſtitutioni Gregorii Papæ XV. adverſus maleficos & ſortilegos editæ inhærentes, præcipimus, ut conſtitito, quòd aliquis pactum cum diabolo fecerit, & à fide apoſtatando maleficiis ſive ſortilegiis unam, ſeu plures perſonas, ita læſerit, ut ex maleficio, vel ſortilegio mors ſecuta ſit; etiam primo lapſu Curia ſeculari tradatur debitis pœnis puniendus. Qui verò ſimiliter apoſtatando pactum cum diabolo, ut præfertur, fecerit, & maleficio, ſeu ſortilegium commiſerit, licet mors ſecuta non ſit, infirmitas tamen, divortium, impotentia generandi, ſive animalibus, frugibus, vel aliis fructibus damnum notabile provenerit, muro claudi, ſive perpetuis carceribus mancipari debeat.

Sixti V. Pa-  
pe Conſtit. 17.  
Urbani Papæ  
VIII. Con-  
ſtit. 117.  
L. Mathema-  
ticos, C. de  
Epiſc. au-  
dient.

TITULUS V.

De Exorcismis.

CAPUT I.

*ſ. I. Exorcismis circumſpectè utendum.*

QUANquam Exorcismorum uſus, ex divina institutione, Apoſtolica traditione, & Eccleſiæ conſuetudine, pro pellendis ex humano corpore

dæmonibus, ædibus ab illorū inſeſtatione liberandis, variis damnis ac malis, quæ per tempeſtates, animalia noxia, venena, vel alia quavis ratione inferri ſolent, avertendis, utilis omninò ſit & ſalutaris; eorundem nihilominus abuſus tot ac tanta peperit incommoda, ut cogamur revocare, prout præſenti Decreto omnes & ſingulas exorcizandi licentias verbo, vel ſcripto à  
D Nobis,

Nobis, vel authoritate Nostrâ concessas, revocamus.

§. II. *A nemine autem sine prævia licentia.*

**Q**Uare nullus in Civitate & Diocesi Nostra Colonienſi, poſthac ſine Noſtra, Noſtrive Vicarii in ſpiritualibus Generalis facultate ſcripto obtenta exorcizare præſumat: Quibuſcunque autem deinceps à Nobis, ſeu prædicto Noſtro Vicario huiusmodi facultas dabitur, id charitatis officium afflictiſ sine ſpe lucri, omni vanâ gloriâ & præſumptione ſepoſitiſ, impendant.

§. III. *Uſus eorum ſolis Decanis Ruralibuſ conceditur.*

**N**E verò Noſtra hæc revocatio indigentibuſ incommoda ſit, Ruralibuſ Noſtris Decanis, ut in omnibuſ diſtrictuſ ſui lociſ exorcifmos adhibere queant, præſentium tenore facultatem concedimus; Paſtores verò & Vice-Paſtores hac facultate carenteſ huiusmodi exorcizandos ad Decanoſ, vel alioſ ſpeciali exorcizandi poſtate munitoſ mittant.

§. IV. *Exorcizans ab Eccleſia approbatuſ ceremoniſ tantum utatur.*

**L**icentiam porrò exorcifmiſ utendi à Nobis, vel Noſtro Vicario adeptuſ, in ejuſmodi functione graviter, piè, ac religioſè ſe gerat, nec aliſ, quàm in Rituali Romano, ſeu Paſtorali Colonienſi præſcriptiſ Exorcifmiſ, precibuſ & cæremoniſ, quantumcunque piæ ac bonæ appareant, utatur.

## C A P U T II.

§. I. *Exorcifſta non ſit faciliſ ad exorcizandum.*

**N**on temerè credat Exorcifſta aliquem eſſe obſeſſum, intoxicatum, aut locum infeſtum, aut ſpiritum vagari, cum cæcitas & credulitas hominum millieſ in ejuſmodi vel errârît, vel malitia fraudem texuerit, uti frequenſ docet etiamnum experientia. Proinde neque faciliè adhibeat exorcifmoſ, niſi ſignis, prudenti medicorum, ſuo, aliorumque Doctorem maturo iudicio examinatiſ, perſpicuè conſtet eſſe Energumenum, aut maleficiò affectum &

multò minùſ morboſ hominum, pecorum languoreſ, aut damna poſſeſſionibuſ illata, ſtatim incantationibuſ aut maleficiiſ attribuat, nec homineſ dum id ordinariè exiſtimant, in iſta ſinat hæreſe opinione, minimè verò confirmet, ne fruſtrâ remedia Eccleſiæ ad alioſ fineſ & effectùſ, quàm ordinata ſunt, cum periculo contemptuſ adhibeantur.

§. II. *Signa mali ſpirituſ genuina ab aliſ prudenter diſcernenda.*

**Q**uamvis evidenter cognofci nequeat, quando homo à dæmone obſeſſuſ, vel maleficiò ſit intoxicatuſ, certiora tamen prioris indicia ſunt; ſi linguâ peregrinâ pluribuſ verbis loquatur, vel loquentēſ intelligat, ſi abſque prævia doctrina artiſcioſè legat, ſcribat aut cantet, ſi diſtantiâ & occulta patefaciat, vires ſupra ætatiſ ſeu conditioniſ ſuæ naturam exerat, præſertim, ſi cum remittit afflictiò, neſciat ut antea de occultis reſpondere; ſi juſtuſ invocare Nomen Dei, aut orationeſ piâſ dicere, id facere nequeat; ſi horreat & contremiſcat, quando ipſo inſeio adhibentur Sanctorum Reliquiæ, Crucis ſignum, aqua benedicta, & hiſ ſimilia, quæ ex probatiſ Authoribuſ Exorcifſta noſſe ſtudebit; proderit etiam occultè & diſcretè cauſaſ inquirere, ob quaſ dæmon putetur ingreſſuſ, aut afflictuſ maleficiò affectuſ, quæ licet aliquando ſint ſoliuſ Dei gloria, & afflicto augmentum meriti, ordinariè tamen cauſa ſunt peccata, videlicet deſperatio ex amiſſione bonorum temporalium, nimia cum dæmone, vel cum hominibuſ, qui cum eo commercium habent, familiaritaſ, parentum vel aliquorum de maleficiò ſuſpectorum mala dæmoniſ imprecatio, in ſuperſtitionem propenſio, gravis alicujus criminis confeſſione nondum expiati, aut voluntariè in eadem omiſſiſ conſcientia, & in tali ſtatu ſacræ Euchariſtiæ ſumptio, nimia ex ſcrupuliſ anxietas, per quam, niſi à peritiſ Confeſſariſ maturè occurratur, miſeri homineſ ad variâſ perturbatiõneſ & deſperationem adiguntur.

§. III. *Maleficiiſ veriſ indicia.*

**S**igna verò particularia maleficiiſ, præter inſolita ſymptomata & affectuſ corporiſ, accedente iudicio peritorum medicorum, ut ſupra, etiam ſunt, ſi morbuſ, præcedentibuſ miniſ alicujus perſonæ ſuſpectæ, ſubito fuerit exortuſ; ſi in corpore af-

flicti

ficti ingesta deprehendantur talia quæ naturæ vi inferri, aut generari in eo non possunt, ut cultri, glomi, capsulæ, crines, aciculæ, ossa, ferramenta & his similia.

§. IV. *Naturalia quidem remedia non rejicienda, primæ tamen spiritualibus tribuenda.*

**I**Taque dum Exorcista compererit aliquem Energumenum, & intoxicatum esse, non rejiciat quidem naturalia remedia; sed licet primas det Spiritualibus, permittat tamen afflicto ex præscripto medici uti medicinis idoneis ad hypochondriæ malum minuendum, ipse tamen eas non adhibeat, sed spiritualia, quæ ut feliciorum successum habeant, conscientiam peccatorum maculis purgatâ in oratione ad Deum, ferventem Symboli Apostolici recitatione, nec non jejniis, aliisque carnis afflictationibus aliquot dies se exerceat, sibi que persuadeat, sine ejusmodi præparationibus, sæpe parum, aut nihil profici, juxta testimonium Christi, *hoc genus in nullo potest exire, nisi in oratione & jejunio.* Dein exorcismos juxta Ritualis Romani, vel Pastoralis Coloniensis formam præscriptos, impressionem signi Crucis, Reliquias Sanctorum, Agnum Dei, ut vocant, aquam & cereum benedictum, panes sacros, palmas, salem & alia ejusmodi usitato ritu Ecclesiæ benedicta adhibeat. Sæpius verò utatur signo Crucis, sed cum reverentia & attentione rei signatæ, id est passionis & mortis Christi Domini, hoc enim vim magnam habet, & adfert homini fiduciam & defensionem, dæmoni verò terrorem incutit, eumque in fugam agit.

C A P U T III.

§. I. *Exorcista sit humilis, devotus & prudens.*

**Q**uia non suis viribus, aut potentiâ, sed solius Dei misericordiâ, & Christi meritis nixus adversus diabolum Dei & humani generis infestissimum hostem omnis Exorcista arma suscipit; hinc ab omni fastu, & vanæ gloriæ ostentatione fit alienus. Caveat adhuc in exorcismis, à ritibus & precibus ab Ecclesia non approbatis; siquidem orationes proprio ingenio compositæ, suspectæ, & non tam efficaces sunt, quàm si Ecclesiæ autoritate & jussu instituantur. Nullis jocosis, superfluis, & nugatoriis interrogationibus, nec ad vana

& curiosa edicenda diabolum adjuret, sed solum ad ea, quæ ad rem pertinent, & ad augendam Dei gloriam, & solamen afflicti erunt convenientia, videlicet de numero, nomine spirituum obsidentium, tempore & modo, quo ingressi sunt, de causa ingrediendi, & aliis ejusmodi: & an detineantur in corpore ob magicam aliquam operam, aut signa malefica, vel si alibi fuerint deposita, ea manifestet, ut inventa comburantur.

§. II. *Maximè autem polleat fide & religione.*

**E**Xorcismos igitur legat & faciat cum imperio & autoritate, magnâ fide, humilitate & fervore: & quibus sacris verbis aut signis advertit dæmonem magis urgeri, iis magis & crebrius instet; si autem viderit obsessum aliquam corporis parte commoveri, pungi, aut tumorem apparere, ibi Crucis signum & aquam benedictam, quæ semper in promptu esse debet, adhibere non intermittat, servato tamen semper decore & honestate, & salvâ rerum sacrarum reverentiâ. Proinde si coram sacra Eucharistia fieri contingat exorcismos, nullo modo ea corpori Energumeni, sed Sanctorum Reliquiæ debita cum reverentia & decore applicentur.

§. III. *Curet Exorcista ne afflicti remediis illicitis utatur.*

**Q**uia verò dæmon, teste S. Cypriano, citius, vel sepius, quem obsidet deserit, prout vel fides patientis adjuvat, vel gratia curantis aspirat: debet Exorcista, quando jam seipsum ritè ad hoc munus disposuit, etiam curare, ut ex parte afflicti non sit defectus. Curet itaque diligentissimè ne afflicti, spretis Ecclesiæ ministris, ad Magos, Ariolos, Divinatores, vel quoscunque laicos pro levamine recurrat, aut remediis superstitiosis utatur; unde Pastores, Vice-Pastores, Concionatores, Catechistæ, & Confessarii sæpius & graviter illius peccati malitiam & pericula incidendi in plenam servitutum ipsius dæmonis, explicent.

§. IV. *Monitionibus contravenientes Ecclesiasticâ careant sepulturâ.*

**S**i qui autem prædictis monitionibus minus obsequantur, eos Ecclesiasticâ volumus carere sepulturâ, nisi ante mor-

Marc. 9.  
v. 29.

tem scelus suum fuerint detestati. Non permittat etiam Exorcista ab Energumeno seu intoxicato gestari sacra amuleta, aut brevia, nisi usitata & examinata, propter periculum superstitionis: verum omnimodo conetur afflictum inducere ad sinceram peccatorum confessionem, eum vero animi dolore & peccatorum detestatione, & digna satisfactione, ac sacrae Eucharistiae frequentiori sumptione, quia lasciviam & dissolutam vitam sæpè ita Deus punit, diabolo homines torquendi factâ potestate.

§. V. *Obsessus vel maleficio affectus monendus, ut magnam in Deo fiduciam habeat.*

**M**oneatur quoque obsessus vel maleficio affectus, ut dum Exorcismi fiunt totum se recolligat, mentem ad Deum convertat, ac summâ fide salutem ab eo deposcat cum animi humilitate; dumque vehementiùs torquetur, non diffidat de Dei auxilio, quod tempore opportuno experietur.

§. VI. *Si liberetur id Deo adscribendum, si liberatio diutius differatur, Exorcista afflictum consoletur.*

**Q**uod si Exorcismi felicem successum habeant, & Energumenus aut maleficio affectus liberatus fuerit, Exorcista Deo, à quo profectum est, & Christi passioni & meritis totum adscribat, sibi nihil arroget. Moneat pariter liberatum, ut medullitùs gratias Deo agat, & studiosè peccata vitet, ne dæmoni occasionem præbeat revertendi, *fiantq; novissima pejora prioribus.* Si verò effectus diutius differatur; non ideo commoveatur animo, sed consoletur afflictos, doceatque dæmonem tunc gloriosissimè vinci, quando calamitates quaecunque (Deo permittente) nos affligentes, exemplo Jobi & Sanctorum, cum patientia & obedientia suscipimus de manu Domini, ad medelam peccatorum & virtutum exercitationem. Adjiciat plures esse causas, quæ Exorcismorum efficaciam remorentur, ut incredulitatem aut alia peccata hominum; vel ut diutius à diabolo ad divinam opem implorandam vexati, majori fide & animi fervore properent, tum ut sanctæ patientiæ merito, hanc à Deo immisissam afflictionem perferant, complurimum etiam Sanctorum exemplo, quos Deus à dæmone divexari persæpè permittit.

Luc. II. V. 26.

§. VII. *Utilia remedia suggeruntur adversus infestationes.*

**S**iafflictus non sit sacro Chrismate confirmatus, curet eum confirmari; hortetur quoque eum ad sacrificium Missæ piè quotidie audiendum, ad frequentes orationes, & præsertim fidei professionem, & Symbolum Apostolorum manè & interdiu sæpiùs recitandum, propter defectum enim fidei vel fiducia in Deum, frequenter diabolus homines torquere permittitur; jejundet interdum, aliaque pœnitentiæ & pietatis opera exerceat. Moneat etiam, ut sæpiùs seipsum aspergat aquâ lustrali; quippe quæ contra dæmonis machinationes ex institutione Ecclesiæ benedicatur; gestet quoque ex collo Sanctorum Reliquias, sæpiùs Nomen Jesu reverenter invocet, imploretque Sanctorum & S. Angeli Custodis opem, maximè B. Mariæ Virginis, quæ caput hujus serpentis contrivit; admoneatur etiam afflictus, ut graviores animi tentationes Exorcistæ patefaciat.

§. VIII. *Ad liberandas à dæmonis præstigiis domos pœnitentiæ, orationes ceteraq; virtutes incolarum conducunt.*

**S**imiliter eos in quorum domibus dæmonis præstigiæ advertuntur, seriò Exorcista hortetur, ut pœnitentiæ & peccatorum Confessionem instituant, orationibus apud Deum insistant, in eumque finem etiam alios pios precum socios & adjutores adsciscant, exclusis tamen ignotis, isive quos curiositas eò adduxit. Licet enim Exorcismi vim à Deo impetrandi habeant per preces seu suffragia Ecclesiæ, experientiâ tamen constat, efficaciam eorum, cum effectus non semper necessariò consequatur, plurimùm ipsius ministri, aliorumque præsentium pietate juvari.

#### C A P U T I V.

§. I. *Locus Exorcismorum.*

**T**Ametsi expediat Exorcismos Energumeno, vel maleficio obnoxio in Ecclesia aut loco sacro adhiberi, idque si fieri possit, peractò sacrificio divino: si tamen necessitas aut honesta causa requiratur, adjuratio fiat in privatis ædibus, in præsentia talium, qui afflictò precibus opitulentur.

§. II.

§. II. *Mulier sola ne exorcizetur.*

**M**ulieri nunquam solus adhibeat Exorcismos, sed presentibus aliquot

honestis mulieribus, quæ Energumenam, dum exagitur à dæmone, teneant, & (si fieri possit) sint illius consanguineæ aut affines.

TITULUS VI.

De Processionibus & repræsentationibus.

CAPUT I.

§. I. *Potestas indicendi & ordinandi Processiones est penes Episcopum Diocesani.*

**C**um Episcopi Diocesani sit indicare, quando, quò, & quà, tam ordinariæ, quàm extraordinariæ Processiones institui, dirigi, quæve ad Ecclesias nominatim perducì debeant. Laicis autem quibuscunque, etiam Jure civili, Processiones publicas sine ordinarii Diocesani licentia, & consensu imperare sit interdictum. Nos Sanctionibus Apostolicis, & sacræ Congregationis Cardinalium declarationibus inhærentes, omnibus & singulis Civitatis & Diocesis Nostræ Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis tam Collegialibus, quàm Ruralibus, Pastoribus, Vice-Pastoribus, & quorumcunque Ordinum, & Institutorum Prioribus, Guardianis, Rectoribus, & aliis quovis nomine nuncupatis Ecclesiarum Superioribus, etiam quovis exemptionis à Diocesi jurisdictione privilegio munitis, severissimis sub penis arbitrio Nostro, etiam tanquam Sedis Apostolicæ Delegati, imponendis prohibemus, ne illorum quiscquam ullam prorsus Processionem, Supplicationem, vel Stationem in quacunque Diocesi Nostræ Urbe, Oppido, Pago, vel agro, extra suæ Ecclesiæ, seu Monasterii septa, foris; multoque minùs Peregrinationem cum Processione, seu Processionem cum Peregrinatione, unquam & usquam sine expressa Nostra, Nostrive Vicarii in spiritualibus Generalis licentia indicare, instituire, dirigere, deducere, seu obire audeat.

§. II. *Quinam in Processionibus comparere teneantur.*

**O**mnes tamen prædicti, quantumvis exempti, tam Clerici Sæculares in

Civitate, vel Diocesi Nostra, qui beneficiis, seu Officiis Ecclesiasticis gaudent, quàm Regulares quicunque, etiam Monachi, Sacerdotes quoque qui Ecclesiis Religionis Ordinis S. Joannis Hierosolymitani deserviunt, ad publicas Processiones ordinarias, vel extraordinarias, ex quacunque causa, Ordinariâ Nostra autoritate indictas vocati, accedere debent; & contumaces pœnis arbitrariis, aliisque juris remediis puniri possunt, iis tantum exceptis, qui septis suis arctius clausi perpetuò vivunt; vel quos Sedes Apostolica excipit, quique ultra medium milliare Italicum à Civitate seu loco Processionis absunt: hi enim ad Processiones quascunque minime sunt compellendi, juxta Concilii Tridentini Decretum, ac desuper editas sacræ Congregationis Cardinalium declarationes.

CAPUT II.

§. I. *Quomodo & ubi Processiones instituendæ sint.*

**I**nsuper quàm enixè à Decessoribus Nostris Archiepiscopis Coloniensibus laboratum fuerit, ut sacræ Processiones, Supplicationes, & Stationes, juxta pium sanctæ Matris Ecclesiæ institutum, & mentem, honestè & secundum Ordinem fierent, Imprimis ex Concilii Provincialis Coloniensis sub Hermanno V. anno millesimo quingentesimo trigesimo sexto, habiti, sanctione constat: *Quod Processiones, inquit, per agros & campos peraguntur, rationem quidem habet, nempe, quod populus oret, ut segetes ac fruges terræ à Domino conserventur. Verum ut alia plurima, ita & hic mos hominum malitiâ depravatus est, quod per occasionem talis deambulationis, quæ Deo placando erat instituta, pleraque scelera committantur. Quamobrem Nobis satius videtur, ut hæc, aliæque Supplicationes, ac Processiones, de cætero intra*

Novell. 123, cap. 32. de Sanctissim. Episcop. Declarationes Cardinalium interpretation Concilii Trident. ad sess. 25. de Regul. cap. 13. Collect. Farin.

Concil. Trident. d. loco. & Declarationes eod. Collect.

Concil. Provinc. Colon. sub Hermanno V. cap. 8. pag. 391.

septa Ecclesiarum religiosè fiant, ac ut in templo, loco precationibus peculiariter dedicato, oretur Deus, habeaturq; tum pius, tum rei, ac temporari conveniens ad populum commonitorius sermo.

s. II. Revocatur in usum Concilii Provincialis Colonienfis Statutum sub Hermanno V.

Quam Concilii Sanctiõnem in usum revocantes, feveriffimè mandamus, ut sicubi abusus tam altas radices egerunt, ut ager Dominicus non videatur repurgari posse, ejusmodi Processiones omittantur, aut intra Templi, Cæmeteriive, aut vicini tractus spacia, aut certè Civitatis, seu Oppidi, seu Pagi, septa brevissimo circuitu contineantur: nec vel minima ullis commensationibus, potationibus, aliisque lasciviis & insolentiis licentia relinquatur. Veruntamen omnes & singulos Parochos, Vice-Parochos & Ecclesiarum Superiores seriò admonemus, ut sint prudentes vel in talibus abrogandis, cum offendicula adverterint ordinaria evenire, vel retinendis, si magnis & multis abusus possint occurrere.

s. III. Constitutio Adolphi III. circa Processiones.

Am rem & Concilium Provinciale sub Nostro Decessore Adolpho III. Archiepiscopo Colonienfi anno millesimo quingentesimo quadregesimo nono celebratum accuratius persequens, constituit: Nihil propè, inquit, tam sanctum est, quod secularium hominum vanitas non trahat in abusum: Ecclesia de thesauro Corporis Christi exultans, circumfert longis Processionibus etiam extra sacras ades Hostiam illam salutarem, videlicet simul representans itineris Christi historiam, qui dum quaereret salutem nostram, in medio populi versatus est, & universam Judæam circum ambulavit docens, & aegros sanans, discipulis comitantibus; quamobrem Sanctorum Reliquias, & imagines eorum, qui vestigia ejus secuti sunt, simul circumferimus significantes illos nunc cum ipso regnare & triumphare in cælis: quæ memoria debet piis esse jucunda & læta. Verùm huc secularis stultorum hominum vanitas irrepfit, & adhibentur etiam ludi profani & scurriles magno strepitu, ac quasi ad bellum procedendum esset, tympana pulsantur, & ociosa spectacula eduntur, rebus ipsis non congruentia; quibus populus delectatus, à rebus quæ processione aguntur avocatur. Mandamus idcirco, ut quidquid non valet ad devo-

tionem excitandam à processionibus moveatur. Sed sint Processiones compositæ, græves & modestæ, absint risus, joci, & confabulationes, & orent homines, aut suaviter corde & voce modulentur. Nec Beatæ Virginis, aut alterius cujuslibet Sancti plures, quam imago una uniuscujusque circumferatur. At ubi populus vanus noluerit abusum hunc corrigere, & insolentiam prohibere, mandamus & præcipimus Sacerdotibus & Clero ne talibus Processionibus intersur, ubi iram Dei, non verò misericordiam in nos provocamus.

s. IV. Constitutio hæc observari mandatur.

Præmissa Nos omnia volumus ubivis locorum Civitatis & Diocesis Nostræ Colonienfis à quibusvis quarumcunque Ecclesiarum seu Sæcularium, seu Regulæ quantumvis exemptarum Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis tam Collegialibus, quàm Ruralibus, Pastoribus, Vice-Pastoribus aliisque Superioribus, etiam Custodibus & Ædituis sub indeprecabili arbitraria pœna exactissimè observari; ita ut in nullis Processionibus, Supplicationibus & Stationibus plures unquam, quàm una, etiam Deiparæ Virginis, vel alterius Sancti statua & imago deportetur, nisi fortè Sodalitia plura contingat esse, quæ sub diverso ejusdem Sancti titulo, uti Beatæ Mariæ Conceptæ, Annuntiæ, Assumptæ sunt instituta, in his enim ut ejusdem Sancti imago vel vexillum sæpius circumferatur, præsertim si historicam differentiam imagines ipsæ præferant, potest tolerari.

s. V. Inquirenda à Vistoribus circa Processiones.

Additum est in eodem Concilio sub Adolpho III. Archiepiscopo, ut Vistitatores inter cætera pro Ecclesiarum & locorum diversitate indaganda expressè inquirent, videlicet: An in deportatione Venerationem excitandam, parum valet, removeatur. An unius Sancti plures, quam una, imagines ad excitandam Sancti beatam & utilem memoriam, in ejusmodi Processionibus circumferantur: præsertim indignæ Sanctis, veluti ad sæculum magis, quàm ad Sanctorum representationem effigiata ac comptæ. An in Processionibus, Stationibus & Supplicationibus publicis omnes, qui intersunt Clerici, devotè orent, & cum gravitate religiosè & suppliciter

Statuta Adolphi III. tit. que in Ecclesiis Cathedral. & Collegiat. inquiri debeant pag. 481.

Concil. Provinc. Colon. sub Adolpho III. cap. nihil propè tam sanctum est pag. 451. & 452.

*cantando incedant, & finita supplicatione eò, unde processerunt, revertantur, non curiosè interrim circumspèctantes, nec vacantes profanis colloquiis, nec ad jentacula, seu potationes dilabentes, vel aliò deambulantes. An curent etiam quando in solennibus festiuitatibus circumferenda est Hostia illa salutaris, quòd tum omnes ludi profani, & quidquid non valet ad veram devotionem excitandam, removeatur. Imprimis quòd non pulsentur tympana, absint risus, joci, confabulationes, populus autem oret: & quòd unius tantum Sancti non plures quàm unaimago circumferatur: nec vagando per agros discurrant, præsertim Rogationum tempore.*

*Statuta ejusdem Adolphi tit. que à Decanis tam Collegialibus &c. pag. 486.*

**S. VI. Delinquentes puniri mandantur.**

**Q**uæ item ab omnibus & singulis Civitatis & Diœcesis Nostræ Coloniensis Visitatoribus Commissariis & Decanis Ruralibus, quàm diligentissimè investigari, & si uspiam tales abusus reperint, graviter in delinquentes, & ita delinquentibus consentientes, jubemus animadverti.

**CAPUT III.**

**§. I. Processionum circuitiones contrahendæ, & quævis indecentia abolenda.**

**C**æterùm cum saluberrimis tam prædictorum Provincialium & Diœcesanorum Conciliorum, quàm variis Ferdinandi Decessoris Nostrî Decretis de contrahenda Processionum, Supplicationum & Stationum circuitione, aliisque abusus, multis in locis nondum fuerit paritum. Hinc Pastoribus & Vice-Pastoribus sub arbitraria pœna præcipimus, ne quis eorum, aut aliorum Ecclesiasticorum Processionibus, Supplicationibus, & Stationibus, per agros seu campos ad aliquot miliaria institutis, & multis horis durantibus, vel ad quas populus non tam orandi, quàm spectandi gratiâ confluit, vel in quibus quasi ad speciem bellici apparatus tympana pulsari, vel insolentiæ & abusus committi solent, interesse audeat, multoque minùs augustissimum Eucharistiæ Sacramentum in iisdem per se, vel alios deportet.

**§. II. Abusus & scandala tollenda.**

**P**raterea, non tam piâ, quàm damnatâ consuetudine & superstitione introdu-

ctum censetur, quòd aliquibus in locis puellæ nobiles, aliæve mulieres in Processionibus, Supplicationibus, Stationibus, Crucem, Vexillum, sacras Reliquias, Sanctorum Imagines vel Statuas, aut proximè ante SS. Eucharistiæ Sacramentum, tædastent, ut optato Connubio & Matrimonio potiantur: unde plerumque comestationes, comotationes tripudia ac minùs decentia oriuntur. Nos pro Archiepiscopalis Nostrî muneris debito, tantis dehinc malis occursuri sub pœnis suspensionis à beneficio & officio, aliisque gravioribus pro modo culpæ arbitrio Nostrò infligendis, prohibemus omnibus ac singulis Civitatis & Diœcesis Nostræ Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis, tam Collegialibus, quàm Ruralibus, Pastoribus, Vice-Pastoribus, aliisque quarumcunque Ecclesiarum Superioribus, etiam quorumvis Ordinum Regularium quantumvis Exemptorum Prioribus, Guardianis, Rectoribus, nec non Custodibus & Ædituis, Officiantibus & Ministris, ne imposterum cujuscunque Processionis vel Supplicationis Crucem vel Vexillum, nec unquam sacras Reliquias, aut Sanctorum Imagines seu Statuas, vel proximè ante sanctissimum Sacramentum funalia seu cereos in quibusvis Processionibus, Supplicationibus, vel Stationibus ab ullis cujuscunque status, gradus & conditionis puellis aut fœminis, adhibito etiam contra inobedientes & refractarias brachii sæcularis, si opus fuerit, auxilio, deferri permittant, sed quò major sacris ejusmodi rebus accedat veneratio, juxta Prædecessoris Nostrî Ferdinandi Archiepiscopi Decreta, ac Nostra Statuta de Reliquiis Sanctorum, de Imaginibus sacris, nec non de ordine solennis supplicationis, à Clericis sacris initiatis ac linteatis, & aliis Ecclesiasticis Vestimentis indutis (quoad ejus fieri potest) vel saltem, ubi Tumbarum seu Statuarum moles gravior robustiores exegerit, à piis honestisque viris sæcularibus, palliatis tamen & detectis capitibus, omni reverentia & pietate, præcedentibus duobus cum acerris, qui thus continuò, versùs sacras Reliquias adoleant, nec non tædiferis saltem duobus latus utrumque stipantibus, quàm decentissimè curent circumferendas: quos bajulos, honestè & decenter vestiti adolescentes, qui fulcra Tumbis seu Statuis supponenda portant, comitentur.

**§. III.**

s. III. *Tituli in Processionibus deferendi.*

Singulas Tumbas pro notitia pignorum sacrorum & excitanda pietate, puer Angelico schemate, vel certè Ephcebi honorarii habitu anteibit cum inscriptione nominis, & si haberi possit, cum insignibus istius Sancti, cujus Reliquiæ deportantur. Sodales quoque ejusdem Sancti, si qui sint, aut alii ejus Clientes, vel ejus cultus augendi studiosi viri tædis accensis Tumbam stipabunt. Duo minimum Canonici vel Vicarii Superpelliceis seu Albis & Pluvialibus induti, puerque orationibus & precibus intenti sacras Ecclesiæ suæ Reliquias proximè subsequen-

s. IV. *Repraesentationibus abstinendum.*

Insuper quia piè introducta consuetudo repræsentandi populo sanctissimam Christi Domini Passionem, gloriosa Martyrum certamina, aliorumque Sanctorum res præclare gestas, hac hominum perversitate eò deducta est, ut multis offensionibus, multis etiam risui atque despectui sit: Ideo prohibemus, ne in quibuscunque sacris Processionibus, vel Supplicationibus, vel Stationibus impostero ullæ Sanctorum aut sacrarum historiarum, ne ipsius quidem Christi, Salvatoris nati vel passi à personatis adolescentibus, aut aliis repræsentationes fiant, vel quidquam, quod possit intuentium animos, ab eo, quod in Processione, vel Supplicatione potissimum intenditur, ad se rapere, sed potius ea mysteria à Concionatoribus ex Cathedra gravi sermone, rudi populo explicentur; vel Imaginum decore pictarum & non sordidarum, aut imperitâ manu factarum ad viam expositione adumbrentur, non verò vivarum personarum introductione, quæ Christi & Sanctorum gesta nunquam ita expresserint, quin Sancta vilescant.

## CAPUT IV.

s. I. *Dum in Processionibus circumfertur sanctissimum Sacramentum, Reliquiæ, Imagines vel Statuæ non deferendæ.*

Tamet si pium & laudabile sit, ut in communibus Processionibus, Suppli-

cationibus, ac Stationibus deportentur Sanctorum, si quæ in Ecclesiis habeantur Reliquiæ, vel sola Imago Sancti loci Tutelariorum, in eis tamen Processionibus, vel Supplicationibus, ubi sanctissimum Sacramentum circumfertur, nullæ Sanctorum Reliquiæ, Imagines vel Statuæ, nisi pia multorum locorum consuetudo aliud postulet, deportentur, de qua tamen consuetudine, an cum pietate consistat, integrum erit Nobis, Nostroe in Spiritualibus Vicario Generali, Archidiaconi, seu Decanis Ruralibus cognoscere; Capsulæ verò seu Tumbæ quantumcumque pretiosæ, in quibus vel nullæ sunt, vel non approbatæ sacræ Reliquiæ venerationis causâ, in Processionibus vel Supplicationibus nunquam deferantur, aut Stationibus proponantur, vel in Ecclesiis ipsi populo exhibeantur.

s. II. *Sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum rariùs deferendum.*

Sanctissimum utique Eucharistiæ Sacramentum piè & utiliter ad populi pietatem interdum in publicis Processionibus ac Supplicationibus, potissimum verò in Festo sanctissimi Corporis Christi, & per ejus Octavam deferretur: sed ne nimia frequentia debitam tanto Sacramento minuat reverentiam, rariùs extra prædicta tempora, id fiat, & non nisi in arduis causis de licentia & consensu Nostro Nostroe Vicarii in Spiritualibus Generalis, sicut discretè constitutum est in Statutis Provincialibus Colonienfibus sub Nicolao Cufano Cardinale, his verbis: *Ad majorem honorem sanctissimi Sacramenti statuimus, quod deinceps ipsum sanctissimum Sacramentum nullatenus visibiliter in quibuscunque Monstrantiis ponatur aut deferatur, nisi in sanctissimo Festo Corporis Christi cum sua Octava, & extra hujusmodi Festum cum sua Octava, semel in anno, in qualibet Civitate, aut Oppido, seu Parochia, vel ex singulari indulto Ordinarii, aut alias pro pace, vel alia necessitate imminente, ex indispotione rempublicam prægravante, & tunc cum summa reverentia atque devotione.*

s. III. *Via per quas sanctissimum Sacramentum portabitur mundanda.*

Insuper ad Processiones Corporis Christi decorandas, juxta exemplum eorum, qui ingressum Dominicum in Jerosolymitanam urbem ramis & vestibis suis oblati hono-

Cerem. Episc.  
lib. 2. cap. 32.  
Constit. &  
Decreta Synod.  
Provinc.  
Medolan.  
lib. 2. tit. de  
sanctissimo  
Sacramento  
processionaliter  
deferendo  
num. 3. pag.  
73.

Statuta Provinc.  
Colon.  
sub Nicolao  
Cufano Cardinale,  
§. item  
ad majorem  
honorem  
pag. 251.

Cerem. Episc.  
lib. 2. cap. 32.  
& 33.

Cerem. Episc.  
lib. 2. cap. 33.



honorarunt, omnes viæ & plateæ, per quas sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum portabitur, mundentur, arboribus, ramis, frondibus, floribus, herbis odoriferis, gramine sternantur, decenter ornentur Ecclesiæ & parietes viarum tapetibus, aulæis & sacris Imaginibus, non autem profanis & variis figuris, seu indignis ornamentis. Et reliqua circa Processiones in Cæremoniali Episcoporum ac Rituali Romano seu Processionali, seu Pastoralis ad usum Romanum accommodato præscripta accuratissimè ferventur.

*s. IV. Quinam in Processionibus curare debeant, ut viæ mundentur.*

**I**N Ordinariis Processionibus sciant incolæ vias sibi esse curandas, in extraordinariis, quæ vel tempore vel viarum transitu ab aliis differunt, Vicani potissimum monendi erunt, ut munditiam & ornam in plateis suis procurent. Eam verò curam in Processionibus Parochialibus Ædiles, in generalibus Præfecti dirigendis Processionibus constituti per ministros suos domatim, aliòve meliori modo, ne se excusare possint, si officia Processioni debita neglexerint, Vicanis denuntient.

*s. V. Pro portanda umbella primarii viri deputandi.*

**D**Eputentur item primarii aliquot viri, pro portanda umbella, sub qua Sacerdos cum sacrosancto Eucharistiæ Sacramento, Processionis ritu incedat. Quodcumque enim in publicis Processionibus sacrosancta Eucharistia circumfertur, id nunquam posthac, nisi sub umbella fiat, quam honestiores Parochiani deferant, & quam Pastores seu Vice-Pastores in qualibet Ecclesia expensis fabricæ, vel ex fidelium oblationibus, quamprimum sibi comparent.

*s. VI. Similis honor sanctissimo, dum ad infirmos defertur, exhibendus.*

**S**imilem honorem, quoties ad infirmos defertur, sacrosancto huic Sacramento optaremus exhiberi, præsertim in Civitatibus, Oppidis & Pagis, in quibus frequentior est populus. Quod ut faciliùs Pastores & Vice-Pastores exequantur, hortamur ipsos, ut in suis Ecclesiis sanctissimi Sacramenti Sodalitium, cujus Sodales cæ-

teris in pio hoc obsequio exemplo præluceant, curent erigendum. Quem in finem quadraginta dierum Indulgentias iis, qui umbellam detulerint, in singulas vices in Domino elargimur.

CAPUT V.

*SS. Eucharistiam, Reliquias & Statuas à personis curru vel equis insidentibus circumferri vetatur.*

**S**ANCTISSIMUM Eucharistiæ Sacramentum, sanctorumque Reliquias, Imagines aut Statuas in Processionibus aut Supplicationibus à personis curru vel equis insidentibus circumferri, maximoperè de- decet. Quare ne quid contra reverentiam peccetur, sub quinquaginta florenorum aureorum Rhenensium, aliaque pœna arbitrio Nostro infligenda, prohibemus omnibus & singulis Civitatis & Diœcesis Nostre Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis, Pastoribus, Vice-Pastoribus, aliisque Ecclesiasticis quibuscunque, ne illorum quisquam deinceps, in ulla unquam Processione, Supplicatione aut Statione sacrosanctam Eucharistiam, vel Sanctorum Reliquias, Imagines aut Statuas aliter, quàm pedes deportet, seu à quocunque alio deportari permittat.

CAPUT VI.

*s. I. Quæ de Processionibus Decreta sunt, religiosius ab Ecclesiasticis observentur.*

**Q**UÆ de Processionibus, Supplicationibus & Stationibus à Nobis Decreta sunt, ea tantò religiosius ab Ecclesiasticis Personis omnibus sive Sæcularibus sive Regularibus observentur, quantò reliquis Christianis vitæ sanctioris professione altius eminent, ut in eos tanquam in speculum laici oculos conjiciant, ex iisque sumant modestiæ ac pietatis exemplum, quod imitentur.

*Statuta Adolphi III. Archiep. cap. quantum in Processionibus pag. 452. & cap. Decanis Ruralibus pag. 453. ac tit. quæ in Ecclesiis Cathedral. s. An in Processionibus pag. 481.*

*s. II. Comestiones & convivium etiam post peractas Processiones non instituenda.*

**Q**UAMOBREM quod primum in Concilio Provinciali sub Decessore Nostro Adolpho III. Archiepiscopo Coloniensi, nullâ adjectâ pœnâ sancitum: deinde in Diœcesanis Synodis Coloniensibus sub eodem Adolpho III. habitis, sub divini interminatione iudicii prohibitum est, ut dum

*Concil. Provinc. Colon. sub Adolpho III. Archiep. cap. nihil prope tam Sancti pag. 451. Statuta ejusdem Adolphi pag. 514. §. quarto, & pag. 515. §. primò vero usus veniat, & §. septimo quia pag. 530.*

*Cærem. Epif. lib. 2. cap. 33.*

E

Pro-

Processiones, seu sanctissimo Sacramento, vel sacris Reliquiis & Imaginibus deportatis habentur, nemo adutorum, qui huiusmodi Processionibus intersunt, comestioni aut potui vacet, antequam peractâ cum timore Dei, piisque precibus Processione, singuli ad domos suas revertantur, ac ne tum quidem comestationibus & symposiis indulgendum esse, sed cibum parçè cum gratiarum actione sumendum; ne gratiâ divinâ, quam in sacris Processionibus ambiunt homines, spolièntur.

s. III. *Magistratus secularis ad tollendos abusos implorandus.*

Curent quoque Magistratum sæcularem, imminente Processionis vel Supplicationis die, tempestivè præmoneri, si qua in re officium ejus desideretur; vel ad cohibendam & coercendam impiorum insolentiam, vel ad impediendum ne in via, quâ procedendum erit, esculenta aut poculenta, quasi nundinarum & mercatus tempore, exponantur & vendantur; vel ad removenda quæcunque alia, quæ ad excitandam veram pietatem nihil faciunt, sed potius ad vanitatem animos relaxant, & à Sanctis cogitationibus avocant.

s. IV. *Canonissæ maximè in Processionibus nimis exquisito non utantur cultu.*

*Concil. Provinc. Colon. sub Hierman. V. part. 10. cap. 19. pag. 398. Statuta Adolph. III. cap. Cum hæc pag. 496.*

Quod Decreta tam Conciliorum Provincialium, quàm Synodorum Coloniensium vetant, ne Canonice seu Canonissæ sæculares nimis exquisito utantur cultu, néve vestibus pretiosis sæculari modo comptis & exultis: illud præcipuè in publicis Processionibus, Supplicationibus & Stationibus servari mandamus, easque in Collegiis suis veluti virtutum palæstra, omni pietate ac timore Dei ita cupimus exerceri, ut omni lasciviâ, superbiâ ac levitate remotis, animi demissione, modestiâ, verècundiâ, pudicitîâ, cæterisque virtutibus verè nobiles & illustres appareant.

## C A P U T VII.

s. I. *Concionatores causam Processionum populo exponant.*

Quibuscunque malis moribus, abusus & corruptelis in Processionibus, Supplicationibus & Stationibus exoriri solitis, pro officii Nostri debito mederi cu-

piantes, omnibus ac singulis Civitatis & Diocesis Nostræ Pastoribus, Vice-Pastoribus, & Verbi Dei Præconibus tam Sæcularibus, quàm Regularibus districtè præcipimus, ut Dominico die Festum S. Marci, ac triduum Rogationum, quo statæ Processiones, majores & minores Litanias decantando, juxta pium & laudabilem Ecclesiæ morem servari consueverunt: nec non festum Corporis Christi, & aliud quo habenda erit solennis Processio, Supplicatio, seu Statio, ipsam Processionis, Supplicationis, seu Stationis diem proximè antecedente, causam Processionis, Supplicationis, vel Stationis ejuscemodi populo disertè exponant, erroresque & abusus in ea cavendos graviter inculcent, nec non seriò exhortentur Christi-fideles, ut omnes ad profitendam fidem suam, ad celebranda Crucis Christi mysteria, ad honorandum nomen Dei, & ad precandum pro necessitatibus Ecclesiæ, rei que publicæ conservatione magnâ pietate, animorumque concordîâ, sub vexillo Crucis Christi conveniant, atque nominatim ab abusus & vitiis in prædictis Prædecessorum Nostrorum & his Nostris Decretis & Constitutionibus damnatis, à cursu, fabulis, risu, jocis, ac quavis alia levitate, à reverentia & religione alienâ sibi temperent, sed potius piis Orationibus, Litaniarum, aliarumque precum cantui & recitationi, & Mysteriorum quæ in Processionibus, Supplicationibus & Stationibus peraguntur, meditationi intenti, ex profundo intimoque corde divinam implorent misericordiam, ut *ne mini dantes ullam offensionem*, vituperationibus obloquentium non sint obnoxii.

*Concil. Provinc. Colon. sub Hierman. V. part. 9. cap. 7. pag. 390. Et 391. Statuta Adolph. III. Archiep. cap. Nihil prope tam Sanctum pag. 451. Et 452. Et cap. Decanis Ruralibus pag. 453.*

*2. Corinth. cap. 3. v. 6.*

s. II. *Ordo in Processionibus servandus.*

UT verò in Processionibus, Supplicationibus, & Stationibus omnes debito, juxta cujusque gradum, dignitatem, statum & conditionem, ordine incedant, nec is unquam perturbetur, præsertim cum numerosiore populo constant, in singulis Collegiis, Monasteriis, ac Parochiis certi Magistri cæremoniarum & Internuntii constituantur, qui totum Processionis ac Supplicationis corpus conjunctum ordine certo disponant & contineant; viris laicis in unum, fœminis in alterum cœtum distributis, nec minùs decorè, utriusque Cleri choro se misceant. Huc valde conducunt Sodalitia, similesque

Iesque pii tituli, quibus per vexilla & Imagines prælatas promiscua plebs in certas classes distinguitur, pueri ac puellæ à natu majoribus separantur, & per Catecheses ac Scholas dividuntur. Singulis quoque Collegiis & Monasteriis adint ministri, qui signo aliquo cum procedendum aut sistendum fuerit, sibi mutuò indicent, ita ut priores ad posteriorum nutum sese dirigant, omnes autem à postremo dependant, qui continuò apud Sanctissimum Sacramentum remanebit: & ne hac de causa novo graventur sumptu, Collegia suis Virgiferis aut Custodibus: Monasteria autem aliquibus ex suis ministris aut sacris personis provinciam hanc demandare poterunt.

*s. III. Quibus distributiones ratione Processionum, Supplicationum aut Stationum dandæ sint.*

**N**E aliqui ex Processionibus, Supplicationibus, vel Stationibus digrediantur, earumque ordinem suo discessu deforment, Statuta Prædecessoris Nostri Friderici Archiepiscopi in usum revocamus, ut nimirum distributiones, quæ ratione Processionum, Supplicationum, aut Stationum dandæ sunt, non aliis dentur, quàm qui servato earundem legitimo Processionis, Supplicationis, vel Stationis ordine, in ea toto tempore perseveraverint, & Ecclesiæ, in qua sit Statio, chorum ingressi ibidem usque ad finem Officii divini religiosè persisterint, & divinis præctis, cum Cruce eodem ordine, quo venerant, ad Ecclesiam suam revertantur; exceptis duntaxat his, quos vel necessitas, vel alia iusta causa Superiorum iudicio excusârnt.

**CAPUT VIII.**

*s. I. Occasione Processionum vel Supplicationum sermones & Officia divina in Ecclesiis non turbanda.*

**C**UM in obeunda via, quam appellant, Romana, aliisque Processionibus, & Supplicationibus publicis, per obvias Ecclesias transeuntibus, ut plurimum tam Officia divina, quæ canuntur, quàm Sermones qui ad populum habentur, cantu & strepitu turbari cognoverimus. Omnibus Pastoribus, Vice-Pastoribus, Concionatoribus & Catechistis, aliisque Processionum ac Supplicationum Præfectis & Moderato-

ribus seriò mandamus, ut populum & supplicantium cœtum admoneant, quod licet per eas Ecclesias, in quibus divina decantantur, Processionis aut Supplicationis ritum cum silentio modestiaque sine cantu & strepitu transire, ibique preces fundere possint, si tamen in eisdem concio, catechesis, vel exhortatio alia habeantur, quoad ejus fieri potest, ab earum ingressu abstineant, habeantque ministrum qui præcedat, & quid in prænominatis Ecclesiis fiat, tempore exploret, & ductori, vel primi vexilli aut tituli bajulo referat, ut is circum Ecclesiam viâ commodâ deflectat, quò melius tota Processio, seu Supplicatio dirigatur. Quam diligentiam si Processionis Rector adhibere neglexerit, potestas erit illius Ecclesiæ Præfectis, vel ministris inobedientibus hujusmodi & contemptoribus fores occludendi, ne ingredi possint.

*s. II. Temporis ratio in Processionibus habenda.*

**I**Nsuper severè prohibemus, ne Processiones lugubres de Passione Domini ullâ ratione Sabbatho sancto post decantatum *Alleluia* instituantur, nec tempore Paschali ea peragantur, quæ hebdomadæ sanctæ aut Quadragesimæ conveniunt, sed omnium rerum ea ratio teneatur, quam sancta Mater Ecclesia Romana tenet & observat. Paschatis die lugubria, Quadragesimæ verò, & Passionis Domini tempore lætitiæ festivæ, & plausus quantumvis sacra signa aboleantur & removeantur,

**CAPUT IX.**

*s. I. Nugæ & levitates in Processionibus abolendæ.*

**C**UM porrò Ecclesiæ Catholicæ decus non solum in Processionibus, Supplicationibus & Stationibus ritè & rectè, ac secundum ordinem superioribus capitibus à Nobis præscriptum adornatis, verum etiam respondentibus his Officiis divinis atque Ecclesiasticis functionibus maxime eluceat, earumque gravi actione populi pietas foveatur, augeaturque. Ideò quæcunque his contraria, nugas, levitates, & abusus, si quæ quovis nomine in ullam Civitatis & Diocesis Nostræ Ecclesiam irreperunt, abolemus.

*Statuta Friderici Archiep. Colon. cap. 46. pag. 216.*

§. II. *Consuetudo quod personatus Episcopus colatur, abroganda.*

**C**onsuetudinem quoque seu potiùs detestabilem corruptelam, quâ pueri à die S. Nicolai, usque ad festum SS. Innocentium, personatum Episcopum colunt, cum ea puerilibus levitatibus & ineptiis plena cœperit esse, multumque gravitatis & decoris divinis detrahat Officiis, prorsus abrogamus, & abrogatam esse omninò decernimus.

§. III. *Abusus circa divina Officia & Ecclesiasticas functiones tollendi.*

**P**ræcipuè verò sub poena quinquaginta florenorum aureorum, aliaque graviori arbitrio Nostro delinquentibus imponenda præcipimus, ne Clerus se pueris die SS. Innocentium submittat, ac eorum locum occupet, aut illis functiones aliquas in divinis Officiis permittat, neque personatus aliquis Episcopus benedictiones faciat, aliique pueri in cantandis Horariis precibus, lectionibus & Collectis Sacerdotum, Diaconorum aut Subdiaconorum officia quædam usurpent: multò minùs convenit, ut Canonici aut Vicarii ex Collegarum suorum numero aliquem designent Episcopum, qui reliquos omnes, magnis impendiis, liberali convivio excipiat. Ab his enim ineptiis cum Christi sponsam Ecclesiam deceat esse immunem, severissimè prohibemus, ne deinceps cuiuspiam personati Episcopi iussu cum Pontificalis dignitatis & honoris detrimento, pecunia corradatur.

§. IV. *Abusus quidam specificantur.*

**S**imiliter vetamus abusum illum, quo in pluribus Nostræ Diœcesis Ecclesiis Parochialibus, Fauni potiùs & Satyri, quàm synceri Catholici, sub specie spargendorum inter cantillantes pueros Scholares in secundis Vesperis Natalis Domini, belliariorum, in magna quantitate, poma, pyra, aliosque sylvestres fructus in domum Dei inferunt, seque invicem sub divinis in ipsa Ecclesia, vel extra eam in cœmeterio, aut alias honestas matronas & puellas, imò ipsum quandoque Parochum iisdem petulanter impetunt: Ecclesias quippe, divino cultui dicatas, ab omnibus actibus profanis, indecoris & puerilibus juxta Domini Nostri Jesu Christi eas severissimè vindicantis exemplar immunes conservari maximè decet. Et quia non tantum ridiculum, sed Religioni & sacris Ordinibus probrosum est, quod tempore Bacchanaliorum, vel aliàs personati Monachi vel Moniales per urbem vagentur, Parochi, Confessarii, Catechistæ, ab eiusmodi indecentibus moribus parentes, ipsosque pueros dehortentur, dehortationibus eorumdem morem non gerentes Nobis deferant. Insolens illud tumultuarium, ut vocant, dæmonum, vel Judæorum exterminium & repræsentationes trium Mariarum visitantium Dominicum Sepulchrum, quæ nocte Resurrectionis Dominicæ in quibusdam Ecclesiis fiunt, cum potiùs in iis inveniamus, quod risum movere, pietatem impedire, sacras Imagines & Ecclesiæ supellectilem deformare, quàm pietatis aliquem affectum excitare possit, prorsus intermitteri jubemus.

## TITULUS VII.

De Festis.

### CAPUT I.

§. I. *Dies Dominici & Festi piè transigendi.*

*Concil. Trid. sess. 25. de reform. sub fin. de delectu ciborum, jeuniis & diebus festis. Concil. Provinc. Co-*

**V**T dies Festi, qui Deo colendo & pietati fovendæ augendæve instituti sunt, religiosè & accuratè transigantur, Pastores, Vice-Pastores & Verbi Dei Præcones singulis diebus Dominicis sub concione, vel summo Sacro,

dies Festos in proximam hebdomadam incidentes populo denuncient, & sæpè auditores suos, quod Festis diebus æquè ac Dominicis ad sacrosanctum Missæ Officium audiendum, atque abstinendum à servilibus operibus, sub peccato mortali omnes Christi-fideles obligentur, moneant.

§. II.

*lon. sub Hieronimo V. part. 9. cap. 9. & 10. pag. 391. Statuta Adolph. III. Archep. Col. lon. pag. 461.*

§. II. *Pœnae in Feforum violatores conftituta populo inculcentur.*

*Pä V. Pape  
Conftit. 5.  
§. 7.*

**Q**uin & pœnas à Pio V. Pontifice in Feforum violatores conftitutas populo graviter inculcent: *Cum dierum, inquit, Feforum obfervatio ad Dei cultum maxime pertineat, & in lege divina præcipiatur, cupientes abufus pravor, qui ex eorum inobfervantia invaluerunt, omninò corrigere, & antiquorum Canonum ftatuta renovantes, mandamus, ut omnes dies Dominici, & præcipuè in honorem Dei, Beatæ Mariæ Virginis fanctorum Apoftolorum feriati, cum omni veneratione obferventur, & omnes in diebus præfatis Ecclefias frequentent, divinis Officiis devotè intendant, ab omni illicito & fervili opere abftineant, mercatus non fiant, profanæ negotiationes & judiciorum ftrepitus conquiefcant. Qui verò in diebus præfatis opus aliquod illicitum feciffe deprehensus fuerit, præter divinam ultionem, & amiffionem animalium, quibus ad vecturam uteretur, etiam graves pœnas incurret arbitrio Noftro feu Vicarii Noftri in Urbe. In aliis autem locis arbitrio Ordinariorum, vel aliorum Magiftratum, ita ut præventioni locus fit. Quibus omnibus diftrictè præcipimus, ut hæc diligenter obfervari procurent. Illas etiam feftivitates, quæ juxta confuetudinem locorum fo- lenniter celebrari confueverunt, juxta laudabilem confuetudinem debita cum reverentia obfervari faciant, fub pœnis arbitrio ipforum imponendis & moderandis.*

§. III. *Paftores populum doceant quomodo dies Dominici & Fefi traducendi.*

**N**on honorantur autem, fed violantur potiùs dies Dominici & Fefi perniciosâ confuetudine, quâ plerique ab opere quidem fervili & illicito abftinent, majorem tamen illorum partem deambulationibus, lufibus, choreis, fpectaculis, comeflationibus, comptationibus, vel rationibus conficiendis, aliifque rebus profanis, feu mundi vanitatibus impendunt. Ea ut aboleatur, Paftores, Vice-Paftores, Concionatores & Catechiftæ quâ ratione dies Dominici ac Fefi fint piè traducendi auditores fuos doceant; videlicet iisdem diebus ab omni opere fervili ita effe ceflandum, ut univerfus populus orationibus vacet, Ecclefias frequentet, fanctiffimo Miffæ Sacrificio, facris Concionibus, cæterifque divinis Officiis & Chriftianæ pietatis exercitiis diligenter interfuit, quibus tam quæ fidem attingunt, quàm quæ ad vi-

*Concil. Provinc. Colon. part. 9. cap. 9. & 10. pag. 391. Statuta Adolphi III. Archiep. Colon. pag. 514. §. Cum inter omnia & feq.*

tam & mores rectè formandos, & fugienda vitia pertinent, addifcat.

§. IV. *Diebus Dominicis & Fefis tabernæ fub divinis nulli pateant.*

**Q**uæ ut exactiùs ab omnibus ferventur, & comeflationum atque potationum occasio præfcindatur, fub arbitraria pœna omnibus Oenopolis & Cauponibus, ne Dominicis aut Fefis diebus eo tempore, quo divinum Officium peragitur, aut Verbum Dei prædicatur, ullis, nifi viatoribus, Oenopolia aut tabernas aperiant, feverè prohibemus; omnes etiam & fingulos, qui dicto tempore, cauponas & oenopolia potandi, aut aleis, chartifve ludendi causâ frequentaverint, graviter puniri volumus.

*Statuta Adolphi III. Archiep. Colon. pag. 488. §. An pateant oenopolia.*

## C A P U T II.

§. I. *Diebus Dominicis & Fefis mercatus non infituantur, nec operibus fervilibus vacetur.*

**U**T improbæ hominû cupiditati modû ponamus, ferio prohibemus, ne inopsterum ullis in locis jurisdictioni Nostræ fubjectis diebus Dominicis, aut aliis fori feftivitatibus mercatus (nifi fortè rerum ad quotidianum victum neceffariarum) infituantur, aut ne fubditi Noftri ulli operi fervili, quod fine damno notabili aut periculo differri potest, manum admoveant. Caveant igitur pannos laneos vel lineos lavare, dealbare, tingere; oves, porcos, vel boves maftare, frumenta aut ligna equis & curribus vehere, merces etiam fuas dictis diebus Dominicis vel Fefis ante fores, vel in fenestris domorum, vel alibi venales exponere.

*C. 1. de Fef. Concil. Provinc. Colon. fub Nicolao Cufano Cardinale pag. 248. §. Item ut finguli.*

§. II. *Si neceffitas opera fervilia diebus Dominicis vel Fefis exercendi urget, licentia petenda.*

**P**arochi ac divini Verbi Præcones, opifices, agricolas, vinitores & quoscunque alios operarios diligenter moneant, & fæpiùs inculcent per annum, ne deinceps juxta perversam quorundam confuetudinem Dominicis vel Fefis diebus, etiam verno vel autumnali tempore, agros colere, feminare, aut miffis feu vindemiæ tempore fruges & uvas colligere audeant; fi quæ urgens vel evidens exercendi alicujus operis ac laboris neceffitas incidat, facultatem

tatem ad id, à Nobis, Nostròve in Spiritualibus Vicario Generali, vel Archidiacono loci, aut Decano Rurali impetrent. In gravi moræ periculo, sementis, messis & vindemiæ potissimum tempore (extra tamen tempus divini Officii) Pástoribus seu Vice-Pástoribus ut Parochianis suis licentiam laborandi possint indulgere, permittimus.

## CAPUT III.

Publicatur Urbani VIII. de diebus Festis  
constitutio.

*Urbani VIII.  
Pape Constit.  
tit. 164.*  
INsuper ut omnibus constet, quosnam dies Festos universus orbis Christianus solenniter ex Constitutione Urbani VIII. Pontificis pro observatione Festorum edita, & universam Ecclesiam obligante, celebrare teneatur, eandem inferendam duximus.

URBANUS Episcopus Servus Servorum Dei

Ad perpetuam rei memoriam.

§. I. Exordium.

UNiversa per Orbem novit Ecclesia Romani Pontificis suprema incumbere sollicitudini Dominicum gregem ad eternam dirigere salutem, & Apostolica sic explicare præcepta, ut fideles in viam mandatorum currere, & ad beatitudinem valeant feliciter pervenire.

§. II. Causæ hujus Constitutionis.

PLurimorum siquidem Venerabilium Fratrum Nostrorum Archiepiscoporum, & Episcoporum per varias regiones Constitutorum relatione ad Nos pervenit Festorum multitudinem per singulas eorum Dioceses, atque Provincias adeo crevisse, devotione atque consuetudine nova indies introducente, ut multi jam dubitare videantur, quanam ex præcepto, quæve ex libera cujusque voluntate sint servanda, pietatis fervore ob nimiam eorundem numerositatem tepefcente; quinimò & clamor pauperum frequens ascendit ad Nos eandem multitudinem ob quotidiani vitæ laboribus suis comparandi necessitatem sibi valde damnosam conquerentium, & quod summo perè dolendum est, magno cum animi Nostræ morore didicimus tanta sæpè sæpius malignatum inimicum in Sancto, ut ipsa multitudo non ad edificationem, & ad laudandum in

Ecclesiis Deum populi utantur, sed ad otia, vanitates, & vitia frequenter abuti non formident, ita ut quæ ad glorificandum divinum Nomen sunt primitus instituta, temporis decursu inimicus homo corruerit, & in magnam illius offensionem, gravemq; jacturam converterit animarum. Quamobrem dicti Vener. Fratres Archiepiscopi & Episcopi Nobis fecerunt humiliter supplicari, ut in prædictis de Apostolicæ potestatis plenitudine congruam aliquam invemus rationem.

§. III. Dies Festi ex præcepto observandi  
reconsentur.

NOs itaque volentes ex debito Pastoralis officii providere, & Sanctificationis Festorum certum deinceps firmare præceptum, antiquam Ecclesiæ in hoc consuetudinem sectantes habitis prius frequentibus per doctos piisque viros, quos ad hæc specialiter deputavimus, consultationibus, ut rei videtur gravitas postulare, motu proprio, & ex certa scientia, meraq; deliberatione nostris, nec non de prædicta Apostolicæ plenitudine potestatis, hac perpetuâ valiturâ constitutione de voto etiam Vener. Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium sacris Ritibus Præpositorum Apostolicâ auctoritate decernimus, & declaramus, infra scriptos duntaxat dies pro Festis ex præcepto colendos esse, quos nempe, vel ab initio veneranda sacrarum antiquitas, vel universalis Ecclesiæ probavit consuetudo, vel omnium gentium unanimis pietas veneratur.

Dominicos scilicet dies totius anni, Nativitatis D. N. Jesu Christi, Circumcisionis, Epiphaniæ, Resurrectionis cum duabus sequentibus Feriis, Ascensionis, Pentecostes cum duabus pariter sequentibus Feriis, Sanctissimæ Trinitatis, solennitatis Corporis Christi, & Inventionis S. Crucis, nec non Festivitatum Purificationis, Annuntiationis, Assumptionis, & Nativitatis Deiparæ Virginis, Dedicacionis S. Michaëlis Archangeli, Nativitatis S. Joannis Baptiste, SS. Petri & Pauli, S. Andreae, S. Jacobi, S. Joannis, S. Thomæ, SS. Philippi & Jacobi, S. Bartholomei, S. Matthei, SS. Simonis & Judæ, & S. Mattheæ, Christi Domini Apostolorum. Item S. Stephani Protomartyris, SS. Innocentium, S. Laurentii Martyris, S. Silvestri Pape & Confessoris, S. Jo-

S. Iosephi etiam Confessoris, & S. Anne, Deiparæ respectivè Sponsi, ac Genetricis, solennitatis omnium Sanctorum, atque unius ex principalioribus Patronis in quocunque Regno, sive Provincia, & alterius pariter principalioris in quacunque Civitate, Oppido, vel Pago, ubi hos Patronos haberi & venerari contigerit.

s. IV. Ad reliquorum Festorum observationem Christi-fideles minimè tenentur.

**A**D reliquorum verò dierum observationem, quos hæcenus sive in universa Ecclesia, sive in quavis Natione, aut Regno, Provincia, Diocesi, aut loco quomodocunque, sive ex præcepto, sive ex consuetudine, sive ex devotione Christi-fideles tanquam festivos celebrarunt, nequaquam ex præcepto ipsos teneri dièlè auctoritate tenore præsentium perpetuè etiam decernimus, & declaramus. Ne autem dies Festos à locorum Ordinariis nimis aliquorum facilitate, aut populorum importunitate deinceps iterum multiplicari contingat, eosdem Ordinarios in Domino monemus, ut ad Ecclesiasticam ubique servandam equalitatem, de cætero perpetuis futuris temporibus ab indidione sub præcepto novorum Festorum studeant abstinere: ut verò ea quæ superius expressa sunt, ferventiori, quàm decet veneratione, ac devotione colantur, eisdem Ordinariis, antiquorum Canonum observantiam ad memoriam revocamus in concedendis licentiis laborandi diebus Festis, quæ quidem licentiæ non aliter, quam ad formam prædictorum Canonum, ut præmittitur concedendæ, non nisi gratis, liberè, & sine ullo prorsus pretio, aut pacto, dièlè vel indireclè concedantur, sub pœnis etiam gravioribus Nostro, Successorumq; nostrorum arbitrio infligendis. Non intendimus tamen per hanc nostram constitutionem dies Feriatos circa judicialia in aliquo immutare, quos ad hunc effectum relinquimus in eisdem statu, & terminis, in quibus erant ante ejusdem promulgationem.

s. V. Præsentes literæ publicari & ad unguem observari præcipiuntur.

**M**andantes propterea in virtute sanctæ obedienciæ, & sub indignationis nostræ pœna, nunc, & pro tempore existenti Nostro in urbe, ejusq; districtu Vicario in Spiritualibus Generali, ac universis & singulis Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, aliisq; Prelatis, ac cujuscunque generis locorum Ordinariis, etsi Cardinalatus honore fulgeant, ut has præsentēs

litteras, omniaq; & singula in eis contenta, singuli videlicet in eorum respectivè Diocesis publicent, & ab omnibus eorum subditis ad unguem observari faciant.

s. VI. Contrariis quibuscunque derogatur.

**N**on obstantibus quibusvis Apostolicis, etiam in Provincialibus, Synodalibus, & Universalibus Conciliis editis & edendis, specialibus, vel generalibus Constitutionibus & ordinationibus, ac singularum Provinciarum, Civitatum, Oppidorum & locorum, etiam juramento, confirmatione Apostolicâ, vel quavis firmitate aliâ roboratis statutis, & consuetudinibus longissima tempore præscriptis, ac observatis, etiam immemorabilibus, privilegiis quoque, indulgiis, decretis, declarationibus & literis Apostolicis, aliisq; gratis tam per ipsos Romanos Pontifices Prædecessores nostros, ac nos etiam motu simili, etiam consistorialiter, quàm per Ordinarios locorum cujuscunque qualitatis etiam Cardinalatus honore, ut præfertur, fulgentes, Legatos etiam de latere, & Sedis Apostolica Nuncios, ipsos Provincias, Civitatibus, Oppidis & locis, aliisq; quibuscunque etiam quantumvis privilegiatis personis, etiam Imperatoris, Regum, Reginarum, Rerumpublicarum, Ducum, aut aliorum Principum contemplatione, vel intuitu, ac aliis in contrarium forsitan quomodolibet concessis, approbatis, & innovatis, quibus omnibus, & singulis, etsi aliàs pro illorum sufficiente derogatione, de illis, eorumq; totis tenoribus, specialis, specifica, expressa, & indivisa, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, seu quævis alia expressio habenda, aut alia aliqua exquisita forma ad hoc servanda foret, tenoris huiusmodi, ac si de verbo ad verbum, nihil penitus omisso, & formâ in illis traditâ observatâ inserti forent, eisdem præsentibus pro plenè, & sufficienter expressis, & insertis habentes, motu, scientiâ, & potestatis plenitudine paribus, harum serie specialiter, & expressè derogamus, ceterisq; contrariis quibuscunque.

s. VII. Transumptis fides habenda.

**V**olumus autem ut earundem præsentium transumptis etiam impressis, & manu Notarii publici subscriptis, ac sigillo personæ in Dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique locorum, tam in iudicio, quàm extra illud adhibeatur, quæ iisdem præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ.

s. VIII.

§. VIII. *Pœna inobedientium.*

**N**ulli ergo hominum liceat hanc paginam Nostrorum decretorum, declarationum, monitionis, intentionis, mandati, derogationis, & voluntatis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare presumpserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri & Pauli Apostolorum ejus, se noverit incursum. Datum Romæ apud sanctum Petrum anno Incarnationis Dominicæ M. DC. XLII. Idibus Septembris, Pontificatus nostri anno vigesimo.

## CAPUT IV.

§. I. *Constitutio Urbani ab omnibus servari præcipitur.*

**Q**uocirca sicut omnibus Civitatis & Diœcesis Nostræ Colonienfis Prælati, Parochis, Concionatoribus & Catechistis districtè præcipimus, ut Constitutionem præscriptam, pro Festorum observatione, sibi commissis subditis vel auditoribus publicent: ita pariter optamus ut eisdem laxato jam rigore præcepti, funiculis charitatis ad eorum quoque Festorum observationem spontaneam quæ supràscriptâ Constitutione non comprehenduntur devinciant Regium Psalterium imitando dicentem: *Voluntariè sacrificabo tibi &c.*

Psalms. 53.  
v. 6.

§. II. *In tota Provincia Colonienfi Festum Immaculatæ Conceptionis, in Civitate verò Festum SS. Ursulæ & Sociarum ejus solenniter in foro observari mandatur, Oppidis verò & Pagis ut Patronum eligant, conceditur.*

**N**obis verò cum prædictâ Constitutione Apostolicâ duos Festos dies principaliorum Patronorum, alterum per totam Provinciam Nostram Coloniensem, Civitatibus autem, Oppidis & Pagis alterum indicare concedatur. *Hinc Festum Conceptionis Immaculatæ Dei paræ Virginis Mariæ ac Domina Nostræ volumus per totam Diœcesin Nostram Coloniensem sub præcepto solenniter in foro etiam observari, cum qua concepta vel genita Metropolis Nostra Colonia exstructa creditur; cujus etiam patrocinium tempore pacis, serpente contagio, vel annonæ caritate; bellorum verò motibus, in communi Germaniæ tot annis vastitate vel excidio, tute-*

lam & præsentem opem desperatis in rebus sæpè sensimus, præsertim cum gloriosissimæ mem. Ferdinandus II. Imperator hunc ipsum Conceptionis immaculatæ Virginis Festum diem, ad æternam tot victoriarum memoriam ejusdem Dei Genitricis intercessione obtenturam (quas ei in acceptis ferebat) augustius Imperio toto celebrari desideraverit, prout ad hoc usque tempus etiam diligenter fuit observatum. Pro altero verò in Civitate Nostra Colonienfi duntaxat, Festum SS. Ursulæ & Sociarum Martyrum, mandamus eadem lege, & cultu præcipuo celebrari, ut cumulatim tot millium Virginum & Martyrum, quæ magnam Civitatis partem sanguine suo consecrarunt, deprecationibus, desideratam huic Urbi celestem defensionem & gratiæ abundantiam Deus Optimus Maximus elargiri dignetur. Singulis insuper Diœcesis Nostræ Oppidis & Pagis, ut unum aliquem in præsertita Constitutione Apostolica non nominatum Patronum præcipuum eligere, eumque auctoritate Nostrâ accedente ad ejusdem Constitutionis præscriptum, anniversario Festo honorare possint, indulgemus.

§. III. *Pastores advigilent, ut Festa accuratè observentur, & publica Processio Feriâ quartâ Pentecostes non instituantur.*

**C**um accurata Festorum observatio curæ Pastoralis unice commendata esse debeat, idcirco severè mandamus, ut omnes & singuli Pastores diligenter advigilent, quatenus præscriptis Nostris Decretis conformiter Festa omnia per Civitatem & Diœcesin Nostram Coloniensem; tum etiam particularia Patronorum in singulis Oppidis & Pagis quàm exactissimè observentur; studeantque omnibus modis extirpare illam, quæ multis in locis invaluit, corruptelam violandi Feriali tertiam Pentecostes ea de causâ, quod Feriali quartâ Pentecostes soleant feriari, vel ob Processionem aliquam publicam, vel quod sacræ Reliquiæ propriæ, vel alienæ Ecclesiæ populo ostendantur, & vicinorum Pagorum frequenti concursu visitentur: quem abusus, cum ubivis, omnemque peccandi occasionem omninò tollere desideremus, severè prohibemus omnibus & singulis Ecclesiarum & locorum Superioribus, ne publicam aliquam supplicationem instituant, neve sacras Reliquias deinceps quartâ, sed Feriali tertiam Pentecostes populo venerandas exponant atque exhibeant: injungimusque  
Pasto-



Pastoribus, & Vice-Pastoribus vicinorum locorum, ut auditores suos moneant, ab omni prorsus opere servili & illicito Feriâ tertiâ Pentecostes abstinendum, ac pietati vacandum esse.

CAPUT V.

*Puellas frequentare tabernas prohibetur.*

**C**UM multis dissolutionibus & malis Indies causam præbeat abusus ille, quo etiam puellæ, non habitâ ratione ve-

recundiæ sexui isti propriæ & necessariæ, invitata à juvenibus diebus præsertim Dominicis & festivis ruri tabernas passim frequentare, & choreas ducere audent: Ideò Pastores, Vice-Pastores, & Concionatores in concionibus suis strenuè adversus istam corruptelam invehantur, parentesque qui suas filias cum tanto æstimationis ac pudoris periculo, & non modico offendiculo audere talia patiuntur, fœcordiæ ac negligentia suæ reprehendant.

TITULUS VIII.

De Reliquiis & Veneratione Sanctorum.

CAPUT I.

§. I. *Sicubi nova vel contigerint vel contigisse putabuntur miracula, ea minimè sunt evulganda, sed significanda Episcopo.*

**F**IDE digno multorum testimonio ad Nos delatum est; quosdam Ecclesiarum Rectores, dum quæstum specie pietatis velant, valde proclives esse, ut credant, vulgentque publicè miraculosas hominibus curationes præstitas esse, quæ vel leviter confictæ sunt, vel cum naturæ viribus accidant, adjunctis quibusdam minùs veris ita exaggerantur, ut appareant prodigiosæ: nec alio quidem fine spargant in vulgus, quàm ut populi venientur concursum, & largis oblationibus locupletentur, de vero Dei cultu & honore promovendo parùm aliàs solliciti. Huic malo gliscenti ut quamprimum occurratur: & quod œcumenica Synodus Tridentina vehementer urget, quæstus omnis tollatur, omnibus & singulis Civitatis & Diœcesis Nostræ Coloniensis Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis tam Collegialibus, quàm Ruralibus, Pastoribus, Vice-Pastoribus, quarumcunque Ecclesiarum Rectoribus & Superioribus, aliisque curam animarum habentibus, seriò mandamus, ut vigili curâ circumspiciant, sicubi nova miracula ad alicujus Sancti vel Sanctæ invocationem contigerint, vel contigisse putabuntur, ne ea promulgentur, nec populus earum publicâ narratione ad fidem iis certam tribuendam

concitetur, antequam locorum istorum Prælati, Rectores, Parochi, vel Ecclesiarum Superiores eadem Nobis, Nostròve in Spiritualibus Vicario Generali, adjunctâ plenissimâ totius rei gestæ narratione significarint, ut maturâ deliberatione præmissâ, diligentique veritatis examine instituto, juxta formam à Concilio Tridentino præscriptam, vel tanquam vera miracula, beneficiæve cœlitùs collata comprobentur, vel ut supposititia rejiciantur.

§. II. *Nondum canonizatorum, vel beatificatorum Imagines cum radiis, splendoribus seu laureolis minimè proponantur, neque ad eorum sepulchra tabellæ appendantur, vel quæcunque lumina accendantur.*

**S**EVÈRE etiam prohibemus, ne hominum Nondum à Sede Apostolica Canonizationis aut Beatificationis honore insignitorum Imagines cum radiis, splendoribus, aut laureolis ullus ullibi depingat, seu proponat, aut tabellas votivas ex cera, argentove, seu alia materia, aut etiam lychnos ad eorum sepulturas apponat, quia hæc ex Ecclesiæ Catholicæ consuetudine solent esse signa propria Sanctorum Canonizatorum, vel saltem Beatificatorum, quos tota veneratur Ecclesia: extat hac super re Constitutio Urbani VIII. Pontificis tenoris sequentis:

*Concil. Trid. sess. 25. de invoc. Vener. & Reliq. Sanctorum.*

URBANUS Papa VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

## §. I. Proœmium.

Urbanus Papa  
VIII. Con-  
stit. 134.

**C**Oelestis Hierusalem civis, quorum gloriosis natalitiis Sancta letatur Mater Ecclesia, sicut huius Sancte Sedis Apostolica ministerio à piis utriusque sexus Christi-fidelibus venerantur in terris, ita Romanum decet Pontificem, militantis Ecclesie regimini divina providentiâ præpositum, pro suo præcipuo honoris domus Dei zelo invigilare, ne quid in personarum cum Sanctitatis aut Martyrii fama, vel opinione defunctorum memoriam, sive cultum, inconsultâ Sanctâ Sede prædictâ inno-retur.

## §. II. Decreta aliâs super Imaginibus defunctorum nondum à Sede Apostolica canonizatorum edita referuntur.

**A**liâs siquidem nos sollicitè animadvertentes abusus, qui irrepserant, & irrepere non cessabant in colendis quibusdam cum Sanctitatis aut Martyrii fama, vel opinione defunctis, qui, etsi neque Canonizationis, neque Beatificationis honore insigniti essent ab eadem Sede, eorum tamen Imagines in Oratoriis, atque Ecclesiis, aliisq; locis publicis, atque etiam privatis cum laureolis, aut radiis, seu splendoribus proponebantur, miracula & revelationes, aliâq; beneficia à Deo per eorum intercessionem accepta in libris rerum ab ipsis gestarum enarrabantur, & ad illorum sepulchra tabellæ, imagines, & res aliæ ad beneficia accepta testificanda, & lampades & alia lumina apponebantur: volentesq; proinde huiusmodi abusus pro debito Officii, Pastoralis occurrere, re etiam cum Venerabilibus Fratribus Nostris S. R. E. Cardinalibus contra hereticam pravitatem in universa Republica Christiana generalibus Inquisitoribus ab eadem Sede specialiter deputatis communicatâ, & maturè consideratâ ac discussâ, de eorundem Cardinalium consilio sub die 13. Martii 1625. declaravimus, statuimus & decrevimus, ne quorumvis hominum cum Sanctitatis, aut Martyrii fama (quantumcumque illa esset) defunctorum Imagines, aliâq; præfata, & quodcumque aliud venerationem & cultum præferens & indicans, in Oratoriis, aut locis publicis seu privatis, vel Ecclesiis tam Sacularibus, quàm Regularibus, cuiuscunque Religionis, Ordinis, Instituti, Congregationis aut Societatis apponerentur, ante-

quam ab Apostolica Sede canonizarentur, aut Beati declararentur, & (si quæ apposita essent) amoverentur, prout eas statim amoveri mandavimus. At pariter imprimi de cetero inhibuimus libros eorundem hominum, qui Sanctitatis, sive Martyrii famâ, vel opinione, ut præfertur, celebres è vita migravissent, gesta, miracula, vel revelationes, seu quæcunque beneficia tanquam eorum intercessionibus à Deo accepta continentes, sine recognitione atque approbatione Ordinarii, qui in iis recognoscendis Theologos, aliisq; piis ac doctos viros in consilium adhiberet: & ne deinde fraus, aut error, aut aliquid novi, & inordinati in re tam gravi committeretur, negotium instructum ad Sedem Apostolicam transmitteret, ejusq; responsum expectaret: Revelationes verò, & miracula, aliâq; beneficia prædicta, quæ in libris horum hominum vitam, gesta, continentibus; eatenus sine recognitione, atque approbatione huiusmodi impressa erant, nullo modo approbata censi volumus, mandavimusq;. Ad horum hominum sepulchra vetuimus etiam, ac inhibuimus tabellas, atque imagines ex cera, aut argento, seu ex alia quacunque materia, tam pictas, quàm fictas atque exsculptas appendi, seu affigi, & lampades, sive alia quæcunque lumina accendi sine recognitione ab Ordinario omnino, prout supra, faciendâ, Sediq; Apostolica referenda ac probandâ. Declarantes quod per præscripta præjudicare in aliquo nolumus neque intendimus iis, qui aut per communem Ecclesie consensum, vel immemorabilem temporis cursum, aut per Patrum, virorumq; sanctorum scripta, vel longissimi temporis scientiâ, ac tolerantia præfata Sedis Apostolicæ, vel Ordinarii celebrantur. Cumq; postea die 2. Octobris ejusdem anni 1625. à quibusdam in dubium revocari accepissemus, an tabellas, & imagines, quas in posterum offerri contingeret, recipere, & antea oblatas conservare liceret; nos, qui tantummodo volumus occurrendo abusus, qui irrepere videbantur, certiores parere viam ad eorum in terris gloriam, quorum sanctimoniam divine clementiæ placuerit admirandis operibus illustrare; re prius cum eisdem Cardinalibus communicatâ, de simili eorum consilio declaravimus, quod sicut nunquam prohibuimus, nec intentionis nostræ fuit prohibere oblationem, receptionemq; tabellarum & imaginum huiusmodi, ita ut deinceps nulli dubitationi locus relinqueretur, statuimus & decrevimus, ut quoties ad aliquam Ecclesiam aut Oratorium, locumve alium publicum secularem seu regularem tabellas & imagines, aliudve simile quispiam deferret, ac intercessione hominum inter Sanctos, vel Beatos non adscriptorum,

rum, quamvis cum Martyrii, aut sanctitatis fama demortuorum, optata se impetravisse diceret, liceret Ecclesiasticis personis Ecclesiarum, locorumve predicatorum curæ præpositis tabellis & imagines, sive pictas, sive ex quavis materia factas, atque alia quæcumque collatæ gratiæ fidem facientia simul cum deferentis, aliorumq; qui conscii fuissent, attestationibus recipere, atque approbantibus Ordinariis, ad quos referre statim omnia tenerentur, in secreto aliquo seorsim ab Ecclesia loco custodire, ibidemq; iam amota collocare & asserbare, ut si quando Dominus talium virorum merita Beatificationis, seu Canonizationis honore in terris decorare voluisset, extarent huiusmodi Sanctitatis qualescunque probationes Apostolicæ Sedis iudicio tunc examinandæ. Demum verò; ut eiusmodi decreta observarentur indubiè, ac omnimodam sortirentur executionem, cum eisdem Cardinalibus re pariter communicatâ, deq; eorundem consilio præmissis addidimus, statuimus, decrevimus atque declaravimus, ne ex tunc deinceps quispiam Ordinarius, aut ab Apostolica Sede ad hoc specialiter Delegatorum, super alicujus utriusque sexus cum Sanctitatis, aut Martyrii fama, vel opinione defuncti miraculis, revelationibus, alijsq; ejusmodi Sanctitatem redolentibus ex integro informationes quoquomodo reciperet, aut processum instrueret, vel hucusque receptas informationes, instructamve processum ulterius prosequeretur, nisi postulator prius per legitimas iuridicè susceptas probationes circa personam ejus, de cuius miraculis, revelationibus, alijsve rebus gestis Sanctitatem præferentibus ageretur, præscriptam in præfato nostro decreto formam omninò servatam extitisse docuerit, & nisi postea successivè idem Ordinarius, aut ab Apostolica Sede ad hoc specialiter Delegatus diligenti præhabita disquisitione circa eandem personam supra citato decreto nullatenus contraventum esse, ritè pronuntiaverit; utq; id inviolabiliter observetur, statuimus insuper ac decrevimus, ne transmissa ad urbem undecunque huiusmodi processus à Congregatione, sacrorum Rituum Secretario, minusve à S. Fidei Promotore quomodolibet aperiantur, nisi prius in ipsa sacrorum Rituum Congregatione, alio sejunctim oblato authentico processu, ex eo Ordinarius, aut ab Apostolica Sede specialiter Delegatum, ritè ac rectè, ut præmittitur, cognovisse, ac pronuntiasse prælibato decreto nequaquam contraitum esse plenè consisterit, ac deinde à nobis judicialiter aperiendi eos processus facultas indulta fuisset. Insuper longissimum tempus, illiusve immemorabilem cursum, de quo in prædicto decreto intelligi declaravimus esse tempus centum annorum metam excedens: deq; his atque infra-

scriptis omnibus, quæ in his decretis disposita & ordinata sunt, aliquâ suboriente difficultate, Ordinariis locorum, & Delegatis Apostolicis quibuscumque omnem omninò interpretandi facultatem ademimus; utq; Sedem Apostolicam desuper consulere, ab eaq; responsum expectarent, mandavimus iisdem, & alijs prout in decretis desuper editis plenius continetur.

s. III. Eadem confirmantur, & observanda jubentur.

**Q**Uare inviolabili Decretorum prædictorum observationi, quantum cum Domino possumus, consulere volentes, motu proprio, & ex certa scientia ac mera deliberatione nostris, deq; Apostolicæ potestatis plenitudine, decreta prædicta cum omnibus & singulis in eis contentis, tenore præsentium perpetuò approbamus & confirmamus, illisq; inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adicimus, omniaq; & singula decreta huiusmodi, ab omnibus ad quos spectat, & in futurum quomodolibet spectabit, observari omninò præcipimus, sub pœna nullitatis, quarumcunque informationum, processuum ac interpretationis aliter, quàm præviâ superscriptâ præcognitione instructorum, eorumq; admissionis, publicationis, aut interpretationis, ita ut earundem informationum receptiones, processuumq; instructiones, nec non eorum admissiones, ac publicationes & interpretationes habeantur pro non receptis, non instructis, non admisis, non publicatis, non interpretatis, eorumq; amplius ratio aliqua nullatenus alicubi unquam haberi debeat.

s. IV. Clausula præservativa.

**D**Ecernentes præsentis literas, & in eis contenta quacunque, etiam ex eo, quod quicumque in præmissis; seu eorum aliquo interesse habentes, seu quomodolibet habere prætendentes, ad præmissa vocati & auditi, minusq; cause propter quas eadem præsentis emanarint, adductæ, verificatæ, seu aliàs sufficienter, aut etiam nullatenus justificatæ fuerint, nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, nullitatis, aut invaliditatis vitio seu intentionis nostræ, aut alio quovis defectu etiam quantumvis magno, inexcogitato & substantiali, sive etiam ex eo, quod in præmissis, seu eorum aliquo solennitates, & quævis alia servanda, & adimplenda, servata & adimpleta non fuerint, aut ex quovis alio capite à jure vel factò, aut statuto vel consuetudine aliqua resultante, seu etiam enormis, enormissimæ, & totalis læsionis, aut

quocunque alio colore, etiam in corpore juris clauso, seu occasione vel causa etiam quantumvis iusta, rationabili & privilegiata, etiam tali, quæ ad effectum validitatis præmissorum necessario exprimenda foret; aut quod de voluntate nostra huiusmodi & aliis superius expressis seu relatis nihil ullibi apparet, seu aliter probari posset, notari, impugnari, invalidari, retractari, in jus vel controversiam revocari, aut ad terminos juris reduci, vel adversus illas restitutionis in integrum, aperiitionis oris, reductionis ad viam, & terminos juris, aut aliud quodcunque juris, facti, gratiæ, vel iustitiæ remedium impetrari, seu quomodolibet concedi, aut impetrato, vel concesso quempiam uti, seu se iurari in iudicio vel extra posse; neque ipsas præsententes sub quibusvis similibus vel dissimilibus gratiarum revocationibus, suspensionibus, limitationibus, aut aliis contrariis dispositionibus pro tempore quomodolibet faciendis comprehendendi, sed semper ab illis exceptas, perpetuoque validas, firmas & efficaces existere, & fore, suorumque plenarios & integros effectus sortiri & obtinere, ac per omnes & singulos, ad quos spectat, & quomodolibet spectabit in futurum inviolabiliter observari.

s. V. Facultas aliter iudicandi tollitur.

**S**icque & non aliter in præmissis omnibus & singulis per quoscunque Iudices ordinarios, & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, & S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos & Nuncios, & alios quavis auctoritate & potestate fungentes, in quavis causa & instantia, sublatæ eis & eorum cuilibet quavis aliter iudicandi & interpretandi facultate & auctoritate, ubique iudicari & definiiri debere; irritum quoque & inane, si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

s. VI. Executores deputantur, & pœna contra transgressores decernuntur.

**Q**uocirca Venerabilibus Fratibus Patriarchis, Primatibus, Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, nec non dilectis filiis Nostris & Apostolicæ Sedis Nunciis, ac hereticæ pravitate Inquisitoribus ubilibet existentibus, per Apostolica scripta mandamus, ut statim atque præsentibus literæ nostræ ad eorum & cujuslibet eorum notitiam pervenerint, in sua quisque respectivè Diocesi vel Provincia sedulo per vigilet, ne sine approbationibus prædictis Imagines cum memoratis signis exponantur, aut miracula, revelationes, ac beneficia prædicta publicentur, aliter contra superius di-

sposta fiant, transgressores verò si Regulares fuerint privatione suorum Officiorum, ac vocis activa & passiva, nec non suspensionis à divinis: Si verò Clerici Sæculares, privationis pariter suorum Officiorum, suspensionis à divinis, & ab administratione Sacramentorum, executioneque suorum Ordinum, & respectivè aliisque arbitrio prædictorum Ordinariorum seu Inquisitorum pro modo culpe infligendis pœnis plectendo. Qui autem libros impresserint, aut imagines pinxerint, sculperint, seu quoquomodo affixerint, vel formaverint, ceterique artifices circa præmissa qualitercunque delinquentes, prædicta omnia amittant, & insuper pecuniariis, aliisque, etiam corporalibus pœnis, juxta criminis gravitatem eorundem Ordinariorum seu Inquisitorum arbitrio afficiantur. Contradietores quoscunque & rebelles, ac præmissis non parentes per sententias, censuras & pœnas Ecclesiasticas, aliisque opportuna juris & facti remedia, omni & quacunque appellatione, recursu & reclamatione remotis, compescendo, in vocato etiam ad hoc, si opus fuerit, auxilio brachii sæcularis.

s. VII. Contrariis derogatur.

**N**on obstantibus, quatenus opus sit, recemem. Bonifacii Papa VIII. etiam prædecessoris nostri de una, & in Concilio generali edita de duabus dietis, ceterisque, in contrarium facientibus quibuscunque.

s. VIII. Publicatio Romæ facta omnes omnino & ubique locorum obligat.

**U**t autem præsentibus, & in eis contenta quacunque ad omnium notitiam deducantur, & ne aliquis de eis ignorantiam præterdere possit, volumus pariter & mandamus, quod eadem præsentibus per aliquem seu aliquos ex Cursoribus nostris ad Ecclesiæ Lateranensis, & Basilicæ Principis Apostolorum de urbe, nec non Cancellariæ Apostolicæ valvas, ac in acie Campi Floræ affigantur & publicentur, & cum inde amovebuntur, earundem exempla in eisdem locis affixa dimittantur: quæ sic publicatæ & affixæ post duos menses, à die publicationis computandus, omnes & singulos, quos concernunt, perinde afficiant, & ardeant, ac si unicuique illorum personaliter intimatæ ac notificatæ fuissent.

s. IX. Transumptis credendum.

**Q**uodque illorum transumptis impressis, sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, & manu alicujus  
Notari i

*Notarii publici subscriptis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ presentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die 5. Julii 1634. Pontificatus Nostri anno undecimo.*

C A P U T II.

§. I. *Novæ Reliquiæ non sunt exponendæ priusquam approbentur.*

**E**T si antiquæ Sanctorum Reliquiæ haberi debeant in honore, in quo hætenus habitæ fuerunt, novæ tamen aut ignotæ nunquam recipiendæ, minusque venerationi sunt exponendæ, nisi prius ab Episcopo Diocesano, juxta sacrosancti Concilii Tridentini ordinationem recognitæ fuerint & approbatæ. Quare deinceps nemo quantumvis exemptus ullas novas Reliquias à quocunque oblatas, vel undecunque acceptas publicæ venerationi sine expressa Nostri, aut Nostri in spiritualibus Vicarii licentia in scriptis obtenta, sub gravi pœna arbitraria exponere præsumat.

*Concil. Trid. loco cit.*

§. II. *Reliquiæ recentiores non approbatæ removeri debent à publica veneratione, antiquissimas approbatas fuisse præsumitur.*

**I**Nter novas Reliquias annumerandæ seu censendæ sunt, quæ antiquorum quidem Sanctorum esse dicuntur, sed jam recens ad eas Ecclesias, in quibus modò sunt, delatæ fuerunt: ideo si quæ non approbatæ alicubi exponuntur, volumus ut removeantur, donec à Nobis vel Nostro Vicario sint recognitæ & probatæ, exceptis iis, quas ab immemorabili tempore, semperque pro veris habitas fuisse certum habetur & exploratum.

§. III. *Sanctorum Reliquiæ debitè honorentur.*

**C**UM non solum in propria persona sua Sancti sint honorandi, sed & in cadaveribus, aliisque Reliquiis suis (etenim sacra illa membra atque ossa viva quondam fuerunt Spiritus sancti domicilia, ac templa, ad quorum vel attactum, vel intuitum, maxima Deus edidit prodigia, quod utriusque testamenti exemplis perspicuum est) planè convenit ut à Christifidelibus honestè condantur, pretiosisque loculis religiosè conserventur.

§. IV. *De Sanctarum Reliquiarum usu & veneratione instruendus populus.*

**U**Nde quò magis carpunt hæretici usum & venerationem sanctarum Reliquiarum, eò Concionatores, Parochi, cæterique quotquot docendi munus curamque sustinent, diligentius instruant populum de Sanctorum intercessione, utilique proinde & salutari invocatione, atque religiosa sacrarum Reliquiarum veneratione.

§. V. *Sanctorum Reliquiæ reverenter visitandæ.*

**E**Andem ob causam Christi-fideles, & ut fidem suam profiteantur, seque inter mundi hujus illecebras & persecutiones, ad similem vitæ exitum accendant, sacra loca ubi Sanctorum corpora quiescunt, & Reliquiæ servantur, majorum suorum exemplo, piè & frequenter visitent, iisque, quem merentur honorem, impendant, ut in omnibus adversis, eorum patrocinium tantò citius & efficacius obtinere mereantur, quantò eis per hujusmodi officia & obsequia affectu, & spiritu facti fuerint viciniore.

§. VI. *Reliquiæ Sanctorum quomodo sint custodiendæ.*

**P**Rælati, Rectores aliique Superiores Ecclesiarum, diligentissimè curent, ut *Concil. Trid. d. loco.* *sanctorum Martyrum, & aliorum cum Christo viventium Sancta corpora, quæ viva fuerunt membra Christi, & templum Spiritus sancti ab ipso ad æternam vitam suscitanda ac glorificanda, eorumque partes quantumvis minutæ & reliquiæ, ab omnibus sordibus ac pulveribus mundæ, in vasis honestis seu capsulis oclusis, ne facilè exinde extrahi possint, atque juxta Pontificalis præscriptum ritè prius benedictis, locoque decenti (non tamen in Tabernaculo sanctissimi Sacramenti, aut in armario sacrarum vestium) piè diligenterque asserventur; ne item sacrilegiis aut furto expositæ sint, nève vilescant, ac sine cultu jaceant, vel nimis irreligiousè ab aliquibus tractentur.*

§. VII. *Reliquiæ approbatæ in tabella designentur.*

**U**T majori in veneratione habeantur apud fidelem populum Sanctorum Reliquiæ,

liquiæ, volumus ut singularum inscriptiones, quatenus opus renoventur, & catalogus earundem, siue eæ nominatæ sint, siue non nominatæ, intra duorum mensium spatium, post noticiam hujus decreti habitam, ab Ecclesiarum cunctarum Rectoribus & Superioribus conficiatur, atque Vicario Nostro in Spiritualibus mittatur: item ut appendantur tabellæ in singulis Ecclesiis, seu Capellis, quibus declaretur, quæ & quales in unaquaque Reliquiæ, iudicio Ordinarii approbatæ conserventur. Quod si planè certum sit esse alicujus Sancti Reliquias, licet incertum cujusnam in particulari, quia scedula amissa est, possunt eæ tam publicè, quàm privatim coli, sicut ex praxi Ecclesiarum constat.

**§. VIII.** *Sacræ Reliquiæ non facile, & nullâ ratione extra capsam, aut à laicis ostendi debent.*

**A**D majorem verò Dei, & Sanctorum cum eo regnantium gloriam, nec notii populi pietatem accendendam, in Festis Sanctorum, quorum Reliquiæ elevatæ, ornatae & decenter inclusæ sunt, easdem in altaribus, aut aliis aptis locis exponi decet; quin eas populo passim ostendi, ac temerè omnium oculis exponi nequaquam convenit, & quidem extra capsas seu loculos nullâ ratione, ad servandam majorem earum reverentiam: Si tamen vel ob magnam certorum Festorum celebritatem, vel ad populi devotionem excitandam, vel ad Deum per intercessionem Sanctorum suorum, & repræsentationem sacrorum pignorum placandum, Reliquiæ hujusmodi ostendendæ videantur, jubemus, ut non à laicis, etiam cujusvis dignitatis personis, sed à Clericis sacris Ordinibus initiatis, superpelliceo, ac desuper pluviali, vel minimum stolâ, pro Reliquiarum Ecclesiæ ratione indutis, accenso lumine, ac sine quæstu omni exhibeantur; & in ostendis iis ea gravitas, reverentia & pietas adhibeatur, quæ Fidem & Religionem Christianam præferat, & intuentium animos ad omnem pietatem & reverentiam commoveat.

**§. IX.** *Quales Reliquiæ ostendendæ sint.*

**O**stendantur verò Reliquiæ sinceræ, non falsæ pro veris, non incertæ & dubiæ pro certis ac probatis, non incognitæ pro cognitis, sine superstitione omni, fraude & abusu. Quocirca opus erit sin-

gulis schedam aliquam, è qua dignoscantur, apponere.

**§. X.** *Quomodo publicè in Ecclesia exposita sint custodiendæ, & cujus ministerio attingendæ.*

**Q**uamdiu insignes Reliquiæ sacræ in Altari, vel alio loco erunt palam expositæ, tandiu candelæ duæ accensæ ibidem colluceant, atque ad earundem custodiam, semper adsit Clericus majoribus initiatus Ordinibus, à vitæ morumque probitate commendatus, & superpelliceo indutus: hujus enim, non laici hominis operâ, ministeriòve adhibito, licet Christianis fidelibus pietatis & Religionis causâ, Rosaria seu numismata ad sacrarum Reliquiarum capsulas loculòsve admovere & attingere, vel aliquas sacras Reliquias fidelibus osculandas porrigere.

**§. XI.** *Sacræ Reliquiæ vendi non possunt, nec ad turpem quæstum exponi.*

**I**mprobæ hominum cupiditati modum imponere volentes, severissimè prohibemus, ne ullæ sacræ Reliquiæ venales seu ad turpem quæstum exponantur, néve Reliquiæ sacræ extra Ecclesiam, in qua asservantur, ad infirmos etiam cujuscunque consuetudinis colore, nisi per Clericos sacris Ordinibus initiatos, idque cum debita reverentia, devotione ac pietate exportentur.

### C A P U T III.

*Thecæ sacrarum Reliquiarum à quibus in Processione gestandæ.*

**C**um publicè in templo aut Processione sacrarum Reliquiarum thecæ gestare ad Clericos duntaxat spectare videatur, nunquam Reliquiæ, vel Imagines in Processionibus à puellis, sed Clericis Ecclesiasticis paramentis indutis (quoad ejus fieri potest) vel saltem à piis, honestisque viris sæcularibus palliatis, aperto capite, & hinc inde comitantibus tædiferis deferantur.

### C A P U T IV.

*Sanctorum Reliquiæ quomodo donandæ.*

**I**n elargiendis sacris Reliquiis, hæc ratio deinceps observetur, ut nemini donentur

*C. cum ex eo de Reliq. & Vener. Sanct.*

*Cit. c. cum ex eo & dicit. sess. 25.*

*Concil. Provinc. Colon. sub Herman. V. part. 3. cap. 31. pag. 363.*

tur unquam, nisi ut loco sacro reponatur, majori, aut non minori saltem pietatis studio ibidem servanda, quam ubi ante servabantur; notabiles verò Reliquiarum partes, ne ullus Prælatus, Rector Ecclesiæ aliùve Superior extrahere, multò minùs ex Civitate & Dicecesi Nostra Colonienfi exportare, aut dare transferendas alicui, sine speciali Summi Pontificis, seu Nostra

licentia scripto obtenta præsumat, gravissimè interdicimus; quibus id permittentibus, donationis hujus authenticæ simul dentur literæ, & in Indice Reliquiarum Ecclesiæ eadem donatio cum sufficienti Reliquiarum donatarum, nec non personæ dantis & accipientis, ac temporis expressione annotetur.

*C. corpora, de consecr. dist. 1.*

## TITULUS IX.

### De Imaginibus sacris.

#### CAPUT I.

*Quæ Concilium Tridentinum & Urbanus VIII. de sacris Imaginibus sanxerunt, servantur.*

**V**T omnis sæcularis vanitas, levitas, vel inusitata quælibet forma Imaginum, aut statuarum ornatus ab Ecclesiæ moribus alienus deinceps caveatur, volumus omninò, ut exactè ea, quæ tum sacrosancta & ecumenica Synodus Tridentina de sacris Imaginibus, tum Urbanus Papa VIII. sequenti hac super re editâ constitutione sancivit, observentur.

*Concil. Trid. tit. sess. 25.*

#### URBANUS Papa VIII.

Ad futuram rei memoriam.

S. I. Proœmium.

*Urbanus VIII. Constit. 163.*

**S**acrosancta Tridentina Synodus optimè agnoscens, non leve scandalum asserre posse, si quid inordinatum, aut præposterè accommodatum, vel prophanum in Ecclesiis appareat, statuit nemini licere ullo in loco, vel Ecclesia, etiam quomodolibet exempta, ullam insolitam Imaginem ponere, vel ponendam curare, nisi ab Episcopo approbata fuerit.

S. II. Cause Constitutionis.

**C**um autem sicut accepimus, ex prædicti decreti inobservantia variis abusibus irrepsissent; idcirco Nos abusus hujusmodi tollere, pro debito Pastoralis Officii Nostri volentes, re etiam cum Venerabilibus Fratribus Nostriis S. R. E. Cardinalibus sacris Ritibus Præpositis communicatâ, & maturè consideratâ & dif-

cussa, inherendo dictæ dispositioni sacrosanctæ Tridentinæ Synodi, Motu proprio, & ex certa scientia Nostri, deq; Apostolica potestatis plenitudine, ne quis cujuscunque gradus, qualitatis, Ordinis, status, vel conditionis, ac dignitatis, & præminentia etiam Ecclesiastica, etiam individua, ac speciali expressione dignæ existat, Imagines Domini Nostri Jesu Christi, & Deiparæ Virginis Mariæ, ac Angelorum, Apostolorum, Evangelistarum, aliorumq; Sanctorum ac Sanctarum quorumcunque sculperè, aut pingere, vel sculpi, aut pingifacere, aut antehac sculptas, aut pictas, & alias quomodolibet effectas tenere, seu publico aspectui exponere, aut vestire cum alio habitu & forma, quam in Catholica, & Apostolica Ecclesia ab antiquo tempore consuevit, nec etiam cum habitu peculiari alicujus Ordinis Regularis tenore præsentium prohibemus: ac ut Imagines aliter pictæ, vel sculptæ ab Ecclesiis, & aliis locis quibuslibet amoveantur & deleantur, vel reducantur, & reformentur ad habitum & formam in Ecclesia Catholica, & Apostolica ab antiquo tempore consuetam, ut veneratio, & cultus sic dictis Imaginibus augeatur, & quæ oculis fidelium subiciuntur, non inordinata, nec insolita appareant, sed devotionem pariant, & pietatem. Et ne exponantur in Ecclesiis quibuslibet, ac quomodolibet qualificatis, ac earum frontispiciis, & atriis Imagines prophanæ, vel aliàs indecentiam, & inhonestatem præferentes, cum domum Dei deceat sanctitudo, præcipimus. Quocirca quibuscunque Venerabilibus Fratribus Patriarchis, Primatibus; Archiepiscopis, Episcopis, & aliis locorum Ordinariis, ac Nostriis & Apostolicæ Sedis Nunciis, & Legatis etiam de latere sub obestatione divini judicii mandamus, ut prædicta inviolabiliter, & exactè observent. Mandantes insuper omnibus Capitulis Ecclesiarum etiam Cathedralium, & Majorum, ac Universitatibus etiam studiorum,

*Mona-*

Monasteriis, ac Collegiis & personis quibuscunque etiam Ecclesiasticis, Sæcularibus & Regularibus cujuscunque Ordinis, etiam Cisterciensis, Instituti, Congregationis, & Societatis, etiam Jesu, etiam Militaribus, etiam Hospitalis Sancti Joannis Hierosolymitani, aliarumque, Militarum, & cæteris quibuscunque quomodolibet qualificatis, ac eadem individuâ expressione, & speciali notâ dignis, ac Monialibus etiam Regularium gubernio subjectis, ac etiam Sedi Apostolicæ immediate Suppositis, ut in eorum Ecclesiis, & locis omnia & singula præmissa observent, & observari faciant.

### §. III. Executores deputantur.

**Q**uatenus verò ipsi, præsertim Regulares, ac Moniales presentibus literis, ac omnibus in eis contentis parere neglexerint, possint, & debeant Episcopi, & locorum Ordinarii, Metropolitanæ, Primates, Patriarchæ, Nuncii, & Legati Apostolici de latere missi, tanquam in hoc à Sede Apostolica specialiter delegati contra omnes & singulos prædictos, & quoscunque alios quomodolibet inobedientes, & transgressores procedere, & quacunque appellatione, recursu, reclamatione, aliisque, juris & facti remediis ordinariis & extraordinariis penitus, & omnino remotis, ad omnimodam observantiam illos præviâ unicâ monitione censuris Ecclesiasticis, & aliis eorum arbitrio, & præsertim quoad loci Superiores etiam privationis Officii, & vocis activæ, & passivæ poenæ compellere.

### §. IV. Clausula præservativa.

**P**resentes quoque literas, & in eis contenta quacunque nullo unquam tempore de subreptionis, obreptionis, aut nullitatis vitio, seu intentionis nostræ, vel quocunque alio etiam quantumvis substantiali defectu notari, impugnari, vel redargui posse, sed illas semper validas, firmas & efficaces existere, & fore, suosque plenarios effectus sortiri & obtinere, & ab omnibus ad quos spectat, & spectabit in futurum inviolabiliter observari.

### §. V. Potestas aliter judicandi tollitur.

**S**icque, & non aliter per quoscunque Judices Ordinarios & delegatos, etiam causarum Palatii Apostolici Auditores, ac S. R. E. Cardinales, etiam de latere Legatos nunc & pro tempore existentes, sublata eis, & eorum cuilibet, quavis aliter judicandi, seu in-

terpretandi facultate & auctoritate judicari, & desiniri debere, ac irritum & inane si secus super his à quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari, decernimus.

### §. VI. Contraria remouentur.

**N**on obstantibus fel. record. Bonifacii Pape VIII. Prædecessoris nostri de una, & Concilii generalis de duabus dictis, aliisque Constitutionibus, & Ordinationibus Apostolicis in favorem etiam personarum, atque Ordinum quorumcunque, etiam Cisterciensium, ac tam Mendicantium, quam non Mendicantium, Militarum etiam S. Joannis Hierosolymitani, Congregationum, Societatum, etiam Jesu, ac cujuscunque alterius Instituti etiam necessariè & individuè exprimen. Monasteriorum, Conventuum, Capitulorum, Ecclesiarum, & aliorum quorumcunque tam Sæcularium quam Regularium locorum, nec non illorum etiam juramento, Confirmatione Apostolicâ, vel aliâ quavis firmitate roboratis statutis, & consuetudinibus, etiam immemorabilibus, exemptionibus quoque, indulgiis, & privilegiis etiam in corpore juris clausis, aut ex causa, & titulo oneroso, vel in limine foundationis concessis, etiam mari magno, seu Bullâ aureâ, aut aliâ nuncupatis, conservatorum deputationibus, eorumque, atque aliis inhibitionibus, quibus Episcopi, & alii Ordinarii, & Superiores prædicti deferre minime teneantur, & quibusvis aliis sub quibuscunque tenoribus & formis, ac cum quibusvis etiam derogatoriis derogatoriis, aliisque, efficacioribus & insolitis clausulis, nec non irritantibus Decretis, etiam motu proprio, & ex certa scientia, ac de Apostolicâ potestate plenitudine, aut aliâ quomodolibet, etiam per viam communicationis, seu extensionis concessis, & iteratis vicibus approbatis, & innovatis. Quibus omnibus & singulis etiam si pro illorum sufficienti derogatione de illis, eorumque, totis tenoribus specialis, specifica, & expressa, ac de verbo ad verbum, non autem per clausulas generales idem importantes mentio, sed quavis aliâ expressio habenda, aut aliqua aliâ exquisita forma ad hoc servanda foret, illorum tenores presentibus pro sufficienter expressis, & ad verbum insertis habentes, illis aliâ in suo robore permansuris specialiter & expressè derogamus, cæterisque, contrariis quibuscunque.

### §. VII.



s. VII. Publicationi Romæ facta standum.

**E**T ne præmissorum ignorantia possit ab aliquo prætendi, volumus & Apostolicâ auctoritate decernimus, ut præsentis literæ, seu illarum exemplum ad valvas Basilicæ Principis Apostolorum Urbis, ac in acie campi Floræ affixæ, omnes perinde ardeant, atque afficiant, ac si unicuique personaliter intimatæ fuissent.

s. VIII. Transumptis credendum.

**Q**uodq; præsentium transumptis etiam impressis manu Notarii publici subscriptis, & sigillo alicujus personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides adhibeatur, quæ præsentibus adhiberetur, si forent exhibitæ vel ostensæ. Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die xv. Martii M. DC. XLII. Pontificatus nostri anno decimo nono.

CAPUT II.

*Sacræ Imagines prototypi sui causâ sunt in honore, proinde eidem sint conformes.*

**I**mprimis ergo statuæ & imagines Christi Salvatoris, Deiparæ Virginis, & aliorum Sanctorum, cum non in templis solum, sed in privatis etiam Oratoriis, Sacellis, aris, & agris haberi & retineri possint, eisq; congruus honor, & veneratio habeatur, eò quod effigies sint suorum prototyporum, quibus is honor rectè defertur; Idcirco in exponendis Sanctorum imaginibus studiosè diligenterq; curandum est, ut prototypis quæ per illas repræsentantur, juxta veritatem historiæ, ac receptam & probatam Catholicæ & Apostolicæ Ecclesiæ traditionem, quoad ejus fieri poterit, similitimæ sint; nec pro privati cujusque genio, ad exhibendam viventis alicujus hominis effigiem genuina earum forma adulteretur. Insuper mandamus universis ac singulis Civitatis & Diocesis nostræ Colonienfis Abbatibus, Præpositis, Archidiaconis, Decanis tam Collegialibus, quàm Ruralibus, Pastoribus, Vice-Pastoribus, Rectoribus, aliisque Ecclesiarum Superioribus, ut pro concionibus quandoq; fideles moneant, & commoneri faciant, cum in imaginibus veluti

*C. Perlatum  
C. Venerabiles  
de conse. dist.  
3. Conc. Trid.  
loco cit.*

signis prototypa, Sanctosq; quos repræsentant, veneremur, nullam imaginibus inesse divinitatem, vel fiduciam in illis esse collocandam, neque propter ipsarum materiam, formam, elegantiam, externum ornatum, vel quid simile, sed propter eos, quos nobis repræsentant, iis honorem adhiberi.

CAPUT III.

s. I. Ornatus Imaginum solum devotionem provocet.

**I**N ornandis porro Sanctorum statuæ, tam eis quæ in templis proponuntur, quàm quæ in Processionibus seu Supplicationibus deportantur, ab omni procaci venustate, obscœna, pudendave nuditate, æquè ac deformitate, & vano quovis ornatu abstinenceatur; aptissimoq; ad exprimendum cujuslibet Sancti vel Sanctæ prototypi colore, scitâ artificis & pictoris manu ita delineentur, ut nil nisi quod pietatem & sanctum earum prototypa imitandi desiderium provocet, in illis usquam appareat.

*Statuta Adolphi III. Archiep. Colon. §. an unus Sancti pag. 481.*

s. II. Unius Sancti ejusdemve Mysterii in Ecclesia una tantum sit Imago.

**P**ræterea nec Beatissimæ Virginis, nec cujusvis alterius Sancti vel Sanctæ plures, quàm una cujusque mysterii imagines seu statuæ ad excitandam Sancti beatam & utilem memoriam in uno eodemq; altari, vel sæpius in una eademq; Ecclesia collocentur, vel in Processionibus, aut Supplicationibus, nisi diversarum Sodalitatum fuerint, circumferantur.

*Concil. Provinc. Colon. sub Adolpho III. cap. nihil prope tam Sanctum pag. 452. Statuta ejusdem Adolphi cit. §. an unus Sancti. & §. an current etiam pag. 486.*

CAPUT IV.

s. I. In pavimento nulla sculpantur cruces, vel imagines, neque in parietibus, nisi telâ lineâ, vel tabulis rectis, pingantur.

**I**N pavimento Sanctorum imagines, vel cruces non efformentur, vel ubi clavis transfigi, vel uligine pluvîaque deleri vel deformari possunt, & licet in muro ex vivo politoque lapide constructo, sacræ possint historiæ exprimi, non tamen in muro vel pariete, argillâ vel calce incrustato; ejusmodi enim incru-

G statio

## 50 Decreta Synodalia D. Maximiliani Henrici

statio facillè decedit & pietas deformat imagines. Suademus autem, ut paries aut murus hujusmodi telâ lineâ, tabulisve politis, artificiosèque compactis tegatur, & sic picturis exornetur.

§. II. *Cruces & statuæ Sanctorum benedictæ tantum exponantur.*

**C**Ruces & Sanctorum imagines seu statuæ, adhibitis precibus atque cæremoniis in Pontificali præscriptis prius benedicantur, quàm in Ecclesiis exponantur.

§. III. *Imagines deformatæ instaurentur, mutilatæ removeantur.*

**I**Magines & sculpturæ sacræ, quæ nimia vetustate, earie, fuligine sive sordibus aut aliâ quavis incuriâ deformes specie suâ intuentium oculos offendunt, & contemptum potius, quàm venerationem excitant, piè religiosèque quamprimum instaurentur, ac integritati pristinæ decorique restituantur, aut si id fieri nequeat, omninò deleantur, vel incinerentur, non tamen publicè, sed citra offendiculum; & cineres in Sacratio recondantur. Tabulæ quoque vel statuæ ab Iconomachis aut aliâ ruptæ, sive mutilatæ, quamdiu decore & honestè non sunt reparatæ, extra Ecclesias & conspectum populi seponantur.

§. IV. *Imagines insolite nisi approbatae in Ecclesiis non exponantur, neque in intima Altarium tabula vivorum effigies exprimantur.*

**A**D hæc cum tam URBANI VIII. Papæ Concil. Trid. loco cit. præinsertâ constitutione, quàm Concilii Tridentini Decreto severè prohibeatur, ne in Ecclesiis etiam exemptis, insolita imago, nisi ab Ordinario approbata, ponatur: provideant diligenter Prælati, Pastores, Vice-Pastores, aliique quarumcunque Ecclesiarum Superiores ac Rectores, ut in imaginibus tam pictis, quàm sculptis loco sacro jam illatis, vel posthac inferendis, nihil inordinatum, profanum, inhonestum appareat: neque in intima Altarium tabula vivorum effigies deinceps depingantur; imagines verò aliter quàm in dictâ constitutione URBANI VIII. præscribitur, pictæ vel sculptæ, quamprimum ad habitum & formam veterem in Ecclesia Catholica consuetam emendantur, vel ab Ecclesiis & quibuscunque aliis locis eliminentur.

§. V. *Falsæ & apocryphæ Imagines tollantur*

**S**Tatuæ vel imagines, quæ apocryphas historias, superstitiosa, falsaque dogmata præ se ferunt, aut erroris occasionem rudibus præbere possunt, neque in sacris, neque profanis locis sunt tolerandæ. Ideo si quæ ejusmodi deprehendantur, quæ periti pictoris aut sculptoris manu debitè corrigi, vel ab omni falsitatis indicio vindicari nequeunt, ab Ecclesiis removeantur, ac deleantur.

## TITULUS X.

### De Jeuniis.

#### CAPUT I.

§. I. *Jejuniorum Ecclesiasticorum finis, & multiplex fructus populo sæpius explicetur.*

Conc. Provinc. Colon. sub Hermanno V. part. 9. cap. 1. pag. 389.

**J**Ejunia animabus corporibusque curandis ab Ecclesia certis temporibus, & diebus salubriter instituta, strictè volumus observari, admoneri que populum, cur sint indicta; nempe ut peccata

expientur, corpus in servitutem redigatur, animusque vegetius ac promptius divinæ voluntati sese subiciat. Cum autem multum hodie antiquus Christianorum in jeuniis exactè servandis fervor & rigor refrixerit; præcipimus Pastoribus, Vice-Pastoribus, & Verbi Dei Prædicatoribus, ut sæpius jejunia hujusmodi ab omnibus Christianis, qui ætatem habent, nisi justâ aliquâ causâ excusentur, sub reatu peccati mortalis esse diligenter observanda, inculcent.

cent. Præterà singulis diebus Dominicis sub concione, vel summo Sacro jejunia instanti hebdomadâ occurrence, ne quispiam prætere de possit ignorantiam, populo denunciare non omittant.

s. II. *Differentia pleni, à semipleno jejunio: monendusq; populus in jejunio non solum carniū usum, sed etiam luxum in piscibus esse cavendum.*

**I**N denunciandis jejuniorum diebus populo diligenter quoque explicent, quæ sit jejunandi ratio, & in quo jejunium plenum seu perfectum à semipleno seu abstinentia differat; quod scilicet diebus quibus semiplenum seu abstinentia indicitur, esus solummodò carniū interdictus sit; sed quoad ciborum refectioem unam vel plures nihil ab Ecclesia præcipiatur. Quibus verò diebus plenum sive perfectum jejunium est indictum, quod non tantum ab esu carniū abstinendum, sed unica etiam per diem, eaque frugalis cibi refectio, horâ competenti sumenda sit, moneantque Pastores, Vice-Pastores, aliique animarum curatores, non abstinentiam modò, sed ipsam præcepti rationem magis spectandam; adeoque non carniū solum, sed & pisciū sumptuosus, nimisq; copiosis ferculis, bellariis, & immodicis potationibus merito abstinendum esse.

CAPUT II.

s. I. *Abstinentia servanda omnibus Sabbatis & feriis sextis, excepto Natali Domini in horum alterum incidente.*

**D**ies, in quibus ex veteri Ecclesiæ consuetudine à carniū duntaxat abstinetur, sunt omnes feriæ sextæ, & Sabbata totius anni (quos Majores nostri honori Dominicæ Passionis & Beatissimæ Deiparæ Virginis jejunio sacros habuerunt) nisi Festum Nativitatis Domini in horum alterum incidat: tunc enim propter Festi excellentiam, cunctis votò non prohibitis carnes comedere licet.

s. II. *Sabbatis etiam inter Domini Natalem & Purificationis Festum carniū abstinendum.*

**C**um feriis sextis & Sabbatis carniū esus interdictus sit, districtè inhibemus, ne quis etiam Sabbatis intra Natalem Domini, & Purificationem Beatæ Ma-

riæ Virginis occurrentibus, illis vescatur, aut aliis, etiam alterius Diœcesis, eas proponat.

CAPUT III.

s. I. *Specificatio dierum quibus jejunandum est.*

**P**orrò singulis annis per totam Civitatem & Diœcesim Nostram Coloniensem ab universis ætatem habentibus, nec legitime excusatis, in Quadragesima, & quatuor anni temporibus, vigiliis Nativitatis Domini, S. Matthæ Apostoli, Pentecostes, Nativitatis S. Joannis Baptistæ, Beatorum Petri & Pauli Apostolorum, S. Jacobi Apostoli, S. Laurentii Martyris, Assumptionis Beatissimæ Mariæ Virginis, S. Bartholomæi Apostoli, S. Matthæi Apostoli, SS. Simonis & Judæ Apostolorum, Omnium Sanctorum, S. Andræ Apostoli, & S. Thomæ Apostoli jejunandum est, quæ Festa si in feriam secundam inciderint, ob lætitiā & celebritatem diei Domini, in quo memoria Resurrectionis Christi peragitur, Sabbathis proximè antecedentibus jejunatur.

*Statuta Henrici Archiep. Colon. cap. 3. pag. 67.*

s. II. *Vigilia S. Joannis Baptistæ incidente in diem Festum Corporis Christi, non est jejunandum sed feriâ antecedenti.*

**D**E Vigilia S. Joannis Baptistæ, si in Festum Corporis Christi inciderit, observetur sequens URBANI VIII. ordinatio.

*Urban. VIII. Const. 154.*

URBANUS PAPA VIII.

Ad perpetuam rei memoriam.

**C**um venire quandoq; possit, ut Vigilia S. Joannis Baptistæ in diem Festum solemnitatis SS. CORPORIS Domini Nostri JESU CHRISTI incidat: Nos attendentes diem Festum hujusmodi, quo tanti Sacramenti institutio summâ totius populi Christiani lætitiâ recolitur, è principalibus anni festivitibus existere; propterea de Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium sacris Ritibus præpositorum consilio, deinceps perpetuis futuris temporibus, quoties Vigiliam prædictam in dictum diem Festum solemnitatis Sanctissimi CORPORIS Domini Nostri JESU CHRISTI incidere contigerit, non esse jejunandum, neque à carniū esse abstinendum in die Festo hujusmodi, sed anticipandum jejunium die immediatè antecedenti, nempe feriâ

G 2 quartâ,

*C. ult. de observ. jejun.*

quarta, prout jejunaretur in ipsa Vigilia, Apostolica auctoritate, tenore presentium statuimus & ordinamus: In contrarium facientibus non obstantibus quibusunque, volumus autem, ut presentium transumptis, etiam impressis manu alicujus Notarii publici subscriptis, & sigillo personæ in dignitate Ecclesiastica constitutæ munitis, eadem prorsus fides ubique adhibeatur, quæ ipsis presentibus adhiberetur, si forent exhibita, vel ostensa. Datum Romæ apud S. Mariam Majorem sub annulo Piscatoris die XIII. Octobris M. DC. XXXVIII. Pontificatus nostri anno decimo sexto.

## CAPUT IV.

§. I. Populus Dominicâ Quinquagesimæ de observando jejunio moneatur.

**S**ingulis annis Dominicâ Quinquagesimæ Pastores, Vice-Pastores, Concionatores & Catechistæ publicent jejunium Quadragesimale, moneantque suos auditores à die Cinerum usque ad Vigiliam Paschæ inclusivè, omnibus diebus, exceptis Dominicis, quibus duntaxat abstinentia fervatur; etiam Festis, ac die Cœnæ Domini sub reatu peccati moralis esse jejunandum.

§. II. Damnatur abusus ter hebdomatim in Quadragesima jejunandi.

**C**orruptelam & detestabilem abusum, quo quidam ter solummodò per hebdomadam in Quadragesima jejunare præsumunt, penitus damnamus.

§. III. Quatuor temporum jejunia observanda sunt religiosius, sicut & Vigilia S. Matthiæ.

**I**ejunium Quatuor temporum magnâ religione ab omnibus observandum esse, Pastores, Vice-Pastores, & Verbi Dei Præcones auditores suos doceant, cum ob rationes & causas à S. Leone Magno in sermonibus de hisce jejniis recensitas, tum quia istis temporibus sacris Ordinibus altaris ministri initiantur: ideo meritò convenit jejunia, orationes, & eleëmofynas ad eum finem à fidelibus adhiberi, quatenus omnes uno spiritu efficacius Domi-

num exorent, ut eligendorum sortes ad Ecclesiæ suæ dirigat utilitatem; operarios idoneos in messem suam mittat, eosque septiformi spiritu suo confirmet, & omni virtute muniat. Jejunium verò Quatuor temporum, ac Vigilia S. Matthiæ, dum in Quadragesimam incidit, religiosius, quàm reliquis diebus colendum declarent; cum duobus nominibus ad illud obligentur.

## CAPUT V.

§. I. Magistratus Sæcularis Quadragesimali tempore nemini carnes vendere, aut apponere permittat.

**Q**uò jejunia accuratius observentur, Magistratus Sæcularis Quadragesimali tempore macella omnia claudi curet, & nulli carnes hoc tempore vendendi, aut Cauponibus easdem, etiam Viatoribus proponendi, vel ministrandi licentiam permittat.

§. II. Quibus ob corporis debilitatem esus carniæ permittitur, etiam plures refectiones concessæ censentur.

**C**um Ecclesiasticum jejunium duplicem contineat abstinentiam, tam à cibis vetitis, quàm à secunda refectione; idè cui ob corporis infirmitatem, aut debilitatem per dispensationem esus ciborum vetitorum & carniæ conceditur, benignâ interpretatione etiam plures refectiones eidem concessæ censentur, cui verò aliam ob causam, ut, quia cibi Quadragesimales facilè haberi non possunt, vel quia à piscibus natura abhorret, vel quia putantur noxii ejus temperamento, carniæ esus indulgetur, unâ carniæ refectione contentus sit.

§. III. Soluti lege jejunii alios ad illud violandum non provocent.

**C**aveant autem, quantum poterunt, qui ob legitimam causam à jejunio excusantur, illive quibus ciborum vetitorum esus permittitur, ne alios suo exemplo ad violandum jejunium, vetitosque cibos sumendos provocent.

P A R S